

11. 198
BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

DESBATERILE
S-TULUI SINOD

DIN SESIUNEA DE PRIMĂ-VARĂ

ANUL 1898.

Revistă Periodică Eclesiastică.

ANUL AL XXII-lea, No. 5.

AUGUST.

TIPO-LITOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI

1898

SANTUL SINOD

AL SANTEI

BISERICI AUTOCEFALE ORTODOXE ROMANĂ.

Procesele Verbale ale ședințelor Sântului Sinod

din

Sesiunea de Prima-vară a anului 1898.

Ședința din 1 Maiu 1898.

Sesiunea de primă-vară a Sântului Sinod s'a deschis cu solemnitatea obicnuită; făcându-se în Sânta Mitropolie un Te-Deum de către P. S. Arhieru Nifon N. Ploștenu, Vicarul S-tei Mitropolii, la orele 9 a. m., la care au asistat P. P. S. S. membri ai S-tului Sinod, față fiind și D-l Prim Ministru, Ministru de Externe și adinterim la Culte, iar la orele 9 $\frac{1}{2}$ s'a oficiat sântirea apei în sala ședințelor S-tului Sinod, după care D-l Prim Ministru, Ministru de Externe și adinterim la Culte dă citire mesagiului Regal de deschiderea sesiunei în următoreă coprindere;

Prea Sântiți Părinți,

Sântul Sinod al Sântei Biserici autocefale ortodoxe române, fiind convocat prin decretul nostru No. 1504, în sesiune ordinară de primă-vară pe ziua de 1 Maiu a. c. conform art. 13 din legea pentru alegerea Mitropoliților și Episcopilor Eparhioți cum și a constituirei S-tului Sinod al S-tei Biserici autocefale ortodoxe române;

Eă, declar deschisă sesiunea acestui Sânt Sinod.

Dat în Bucuresci la 1 Maiu 1898.

(ss) CAROL

No. 1558

Ministru adinterim la Culte și
Instrucțiune Publică

(ss) D. STURDZA.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: In urma ci-

tirei mesagiului regal, cū declar deschisă sesiunea S-tului Sinod.

P. S. Secretar este rugat să bine-voiască a face apelul nominal.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, secretar, face apelul nominal la care răspund 14 P.P. S.S. Membri, fiind absente P. S. Episcop al Hușilor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în numărul cerut de regulament, sedința este deschisă.

P. S. Secretar este rugat să bine-voiască a da citire sumarului ultimei ședințe a sesiunii de toamnă a S-tului Sinod.

P. S. Episcop al Râmnicului, secretar: citește sumarul ultimei ședințe a sesiunii de toamnă a S-tului Sinod, din 7 Noembrie 1897.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot sumarul; cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna. S'a primit.

Acum, mai 'nainte de a procede la lucrări, să alegem mai întâi pe secretarii biroului și pe urmă să alegem comisiunile respective.

P. S. Episcop al Argeșului: Cred că este bine să alegem tot pe P. P. S. S. Secretari, cari au fost în sesiunea trecută. Dacă se aprobă opiniunea mea, vă rog să bine-voiți a o pune la vot.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Argeșului de a se proclama de secretari ai biroului tot P. P. S. S. cari au fost în sesiunea trecută. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Prin urmare P. S. Episcop al Râmnicului și P. S. Arh. Pimen Piteștenu se proclamă de secretari ai biroului.

P. S. Episcop al Râmnicului: Mulțumim S-tului Sinod pentru încrederea cu care ne onorează acum în a șésea a sa sesiune. Acesta dovedește că S-tul Sinod este mulțumit de modul cum noi ne-am îndeplinit îndatoririle noastre de secretari până acum; iar pentru noi servește de un mai mare îndemn ca și în viitor să ne îndeplinim cu aceiași silință îndatoririle de secretari cu care din noi suntem în-

vestiți. Încă odată dar în numele meu și al colegului meu P. S. Pimen Piteștenu mulțumim S-tului Sinod.

Acum cer cuvîntul pentru o comunicare. P. S. Episcop al Hușilor, prin această cerere (înainteză o petiție) rîgă pe S-tul Sinod să bine-voiască a 'i.acorda un concediu de trei zile, fiind chîemat la eparhie pentru afaceri urgente.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot cererea de concediu a P. S. Episcop al Hușilor. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.

S'a primit.

Acum avem comunicările.

Se comunică de la birou petițiunea P. S. Arh. Nifon Ploestenu, prin care cere a 'i se acorda un concediu pe tot timpul cât va dura sesiunea de primă-vară a S-tului Sinod, căci fiind bolnav de mai mult timp are nevoie de a merge la o stațiune balneară din străinătate.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot cererea de concediu a P. S. Nifon Ploestenu; cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.

S'a primit.

P. S. Arh. Nifon Ploestenu: Cer cuvîntul după comunicări. Se comunică de la birou adresa D-lui Ministru al Cultelor și Instrucțiunei publice No. 74605, seria C. din 22 Noembrie/97 prin care comunică, că prin înaltul decret regal cu No. 3509 s'a confirmat de către M. Sa Regele numirea în postul de Director al Tipografiei Cărților Bisericești a D-lui Dr. C. Chiricescu, profesor la Facultatea de Teologie, în locul P. S. Arh. Valerian Râmnicenu.

Se ia act de acesta.

Idem, adresa I. P. S. Mitropolit Primat cu No. 1580, pe lângă care înainteză scrisoarea primită din partea I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit al Serbiei D. D. Inocențiu, privitoare la alegerea și confirmarea I. P. S. Sale ca Mitropolit al Serbiei, în locul repausatului întru fericire Mitropolit Mihail, împreună cu traducerea ei în limba română, și o copie după răspunsul ce s'a dat la această scrisoară de către I. P. S. Mitropolit Primat.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Această scrisoară fiind foarte scurtă, vă rog, dacă bine-voiți, să i se dea citire in extenso pentru a o asculta și să nu mai mergă

la comisiune. Sântul Sinod încuviințează să se citească.
P. S. Pimen Piteștenu, Secretar, dă citire următoarelor scrisori:

Ваше Високопреосвештенство,

Бљу је угодно било да 5 овог месеца позове Себи мигозаслужног великог Јерарха Српске Православне Цркве блаженоупокојеног Архиепископа Београдског и Митрополита Србије Михаила.

Према постојетим прописима Отачастине Цркве и закона о црквеним властима, Изборни Сабор, у својој сединци од 15 овог месеца, после призивана Светог Духа, изабрао је и Негово Величанство Господар и Крају Србије Александар I, благоволео је утврдити Нашу смерност за Архиепископа Београдског и Митрополита Србије.

Извештавајући Ваше Висок преосвештенство, о ненакна ном губитку, који је задесио Српску Православну Цркву смрту незаборављеног Архиепископа Митрополита Михаила, и о ступаму Наше смерности на катедру Архиепископа Београдског и Митрополита Србије, братски у Христу молимо Ваше Високопреосвештенств, да Светим молитвама Својим помогнете Нам пред Престолом милосрдног Бога

Inalt Prea Sfințite,

Lui Dumnezeu I-a plăcut să cheme la sine pe marele și mult meritosul Ierarh al Bisericii ortodoxe al Sârbiei, repausatul întru fericire Arhiepiscop al Belgradului și Mitropolit al Sârbiei Michail, în a 5-a zi a lunii curente.

Conform rânduelilor în vigoare ale Bisericii noastre naționale și Legilor noastre, privitoare la organizarea Bisericii noastre, Colegiul electoral, în ședința sa de la 15 ale acestei luni după ce a ridicat rugăcuni către Sf. Spirit, a ales pe smerita noastră persoană, și Majestatea Sa Regele Alexandru I, Augustul nostru Suveran, a bine-voit să întărească ca Arhiepiscop al Belgradului și Mitropolit al Sârbiei.

Aducând la cunoștința Inalt Prea Sfinției Văstre pierderea nereparabilă, încercată de către Biserica ortodoxă a Sârbiei, prin mărtea neuitatului Arhiepiscop și Mitropolit Michael și comunicându-Vă despre alegerea smeritei noastre persoane în scaunul de Arhiepiscop al Belgradului și Mitropolit al Sârbiei, rugăm pe Inalt Prea Sfinția Văstră, ca frate întru Christos să veniți întru ajutorul nostru cu rugăcunile sfinte ale Inalt

да Нашу слабу снагу укрепи у Светом Духу и што у Нама оскудева, да Он многимилостви по Својој благодости попуни, те да Наше смерне молитве и делама у Врт граду Голподну низв де Божји благослов благоверном и Христолубивам Господару и Краљу Србије Александру I и свему српском православном народу. Нека би се, на овај начин, у Српској Православној Цркви ва век века очувао мир у духу свете евангелске науке, како би у таквим и законитом спокојству Српска Православна Црква, у хришћанској заједници са останом васеленском православном црквом, Пастирена-челником Хри том Спасителем, Св. Апостолима, Васеленским и Помесним Саборина проповеданесв. догме, црквене установе и прописе свагда ненарушимо хранина, све у славу трипостасног Бога и на спасене верних.

3 Фебруара 1898 година
у Београду

А. Е. Бр. 448

Вашиг Високопреосвештенства
у Христу брат
Смирени молитвеник
Архиепископ београдски
и
Митрополит Србије,
ИННОКЕНТИЈЕ.

Prea Sfinției Văstre înaintea scaunului lui Dumnezeu cel milostiv, ca El, mult îndurătorul, după a Sa bună-voire să se îndure a întări, prin Sfântul Spirit slabele noastre puteri, care ne lipsesc, pentru ca smeritele noastre rugăciuni și fapte în ogorul Domnului să potă aduce bine-cuvîntarea Dumnezească asupra Majestății Sale Alexandru I, Regele Sârbiei, Suveran al nostru, de Christos iubitor, și asupra întregului popor sârb orthodox. Pacea, după spiritul învățămintelor sfințelor Evanghelii, fie pururea păzită în stinul Bisericii Ortodoxe Sârbe, pentru ca, trăind într'o unire creștină și pace cuvenită, Biserica Orthodoxă Sârbă să potă tot d'una păzi neatînse sfințele dogme, aședăminte și rândueli, date noue prin învățătura Prea Înaltului nostru Archiepiscop, Mântuitorul Christos, transmisă prin Sfinții Apostoli și sinódele ecumenice și locale, și să fie în unire cu întreaga Biserică Ortodoxă ecumenică, totul întru gloria Prea Sfinței Treimi și pentru mântuirea credincioșilor.

Belgrad, 23 Februarie anul 1898
A. E. No. 448.

Al Înalt Prea Sfinției Văstre
întru Christos frate
smerit rugător
Archiepiscop al Belgradului
și

Mitropolit al Sârbiei
(ss) INNOCENT.

(Locul sigiliului Archiepiscopiei Belgradului și Mitropoliei Sârbiei).

Răspunsul dat de I. P. S. Mitropolit Primat la această scrisoare:

Inalt Prea Sântitului Archiepiscop al Belgradului și Mitropolit al Serbiei D. D. Inocentiu. Belgrad.

«Cu o vie bucurie în Domnul am primit știința comunicată prin frățesca Văstră scrisoare cu No. 448 din 23 Februarie a. c., că prin harul și mila Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos a găsit cu cale marele colegiu electoral prevăzut de legile Regatului Sârb, să Vă cheme la înalta demnitate de Arhiepiscop al Belgradului și Mitropolit al Serbiei,—alegere întărită de Majestatea Sa Augustul vostru rege Alexandru I în locul mult regretatului și întru fericire mutat la Domnul Prea Sântitul Mihail.

Salutând cu evlavie actul săvârșit în persóna Inalt Prea Sântiei Văstre. Vă îmbrățișez cu cea în Christos sântă sărutare frățescă, rugând cu tot dinadinsul pe Capul cel nevădut al Sântei noastre Biserici să acorde Inalt Prea Sântiei Văstre destule puteri cu sănătate deplină, spre a duce la bun liman turma duhovnicescă ce vi s'a încredințat.

În paza neclintită a Dumnezeștei alcătuirii a Sântei Biserici a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos, noi cu toții stăruind și rămânând, rog pe bunul Dumnezeu, ca să înmulțescă anii Inalt Prea Sântiei Văstre și să vă păstreze întreg și sănătos, drept îndreptând cuvântul adevărului, bine voind în același timp a avea și pe smerenia mea pururea în atențiune la sântele văstre rugăciuni».

S-tul Sinod ia act de acestea și dispune a se publica și în Revista «Biserica Ortodoxă Română».

Se comunică de la birou adresa cu No. 81,279/1758-seria C. a D-lui Ministru al Cultelor, pe lângă care înainteză în copie adresa D-lui Ministru de Răsboi cu No. 762 ca rezultat la mijlocirea făcută de S-tul Sinod prin adresa No. 413/97, pentru scutirea de serviciul militar a elevilor seminaristi și a studenților Facultății de Teologie.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Eu cred că acestei comunicări să-i se dea citire în ședința viitoare pentru a se lua asupra ei o hotărâre.

S-tul Sinod încuviințează.

Se comunică de la birou adresa S-tei Episcopii a Rîm-

micului cu No. 3140/97, pe lângă care înainteză în copie adresa onor. Minister al Cultelor cu No. 72,944/9403 seria C. din 1897, relativă la reintegrarea în drepturile preoțești a preotului Ioan Cernăianu, fost caterisit și se ia act.

Idem, adresa S-tei Episcopii a Râmnicului cu No. 2896/97, pe lângă care înainteză dosarul relativ la cestiunea preotului Ioan Plevianu din Craiova și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, raportul preotului paroh al bisericeii Mântuleasa din Craiova cu No. 73/98, prin care reclamă că episcopii l-au depărtat din serviciul bisericeii și că nu'i plătesc nici salariu conform legii clerului, și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, adresa D-lui Ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice cu No. 6763/929 seria C., prin care cere a se plăti indemnizația convenită D-lor Vivescu și Celăreanu delegați ai Ministerului pentru cercetarea gestiunii financiare a Tipografiei cărților bisericești, și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelor Tipografiei și ale Revistei.

Idem, raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești cu No. 424/97, cerând la 17 Decembre 1897 un credit de 10910 lei pentru a putea continua mersul Tipografiei; s'a cerut avisul comisiunii pentru verificarea situațiunii Tipografiei și în vederea raportului comisiunii s'a aprobat acel credit sub rezerva aprobării S-tului Sinod și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceleiași Direcțiuni cu No. 484/98, cerând la 14 Ianuarie 1898 a'i se încredința să procure hârtia necesară Tipografiei de la fabrica care s'a angajat la ultima licitație; s'a cerut avisul comisiunii pentru verificarea situațiunii Tipografiei și în vederea raportului comisiunii, i s'a aprobat cererea, însă sub rezerva aprobării ulterioare a S-tului Sinod și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea preotului Titu Ciocărlan și diaconului C. Busuioc, corectori la Tipografia cărților bisericești, prin care cer ameliorarea salariului și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa S-tei Episcopii a Râmnicului cu No. 3017/97, pe lângă care înainteză în copie raportul Protoereului Județului Doljiu, privitor la preotul Ioan Locustenu din Cra-

iova, care fiind bolnav-de paralizie, cere a fi scutit de abonamentul la Revista Biserica Ortodoxă Română și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea D-lui Băbeanu, epitrop ctitoricesc al bisericeii Icoana din București, prin care cere a se permite să funcționeze corul mixt de băieți și fete, ce a înființat la numita biserică, și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, petițiunea mai multor diriginți de coruri bisericești din București, prin care cer a li se permite să continue funcționarea corurilor mixte de băieți și fete, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul Direcțiunii Seminariului din Curtea de Argeș, cu No. 183, prin care arată că a primit 17 exemplare Biblii de Buzeu, în câte 5 volume, prin Protoereul Jud. Olt și cere a se aproba, ca aceste cărți să se împartă în dar la elevii silitorilor și săracilor și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelor Tipografiei și Revistei.

Idem, raportul aceleiași Direcțiuni cu No. 182, prin care cere a se da de către Tipografia cărților bisericești câte un exemplar din toate cărțile eșite din această Tipografie pentru biblioteca aceluiași Seminariu precum și Revista Biserica Ortodoxă Română și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea mai multor preoți din Județul Dorohoiu, prin care cer sporirea salariului la 80 lei lunar și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, petițiunea preotului paroh al parohiei Șipotele din Județul Iași, prin care cere permisiunea de a tipări și vinde o carte de ritual intitulată: «Micul Evhologiū» și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelor Tipografiei și Revistei.

Idem, raportul preotului paroh al parohiei Șipotele din jud. Iași, cu No. 79/98, prin care cere a se hotărî de St. Sinod ca la Nașterea și Botezul Domnului să se țină trei zile de ajun, spre a putea preotul în parohiile mari să parcurgă totă parohia și se trimite la comisiunea pentru parohii.

Idem, petițiunea preotului I. Ionescu din comuna Giulești, Județul Vâlcea, prin care cere a fi scutit de abonamentul la Revista Biserica Ortodoxă Română, și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelor Tipografiei și Revistei.

Idem, petițiunea preotului Nicolae Ricman din comuna Vișina, Județul Romanaș, prin care cere a se obliga obștia locuitorilor din acea comună să'î facă casă parohială saă să fie transferat la Caracal, și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, petițiunea parohului parohiei Băcești, Județul Gorj, prin care cere a se hotărî de St. Sinod să nu se mai zu grăvêscă în biserici chipuri de ale ctitorilor, ci numai ale sfinților, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul preotului paroh al parohiei Pălilula din Județul Dolj, prin care cere a'î se spori salariul și a fi scutit de abonamentul la Revista Biserica Ortodoxă Română și se trimite la comisiunea pentru luarea soțotelor Tipografiei și Revistei.

Idem, raportul Chinoviului Românesc cu patronul Botezului Domnului din Muntele Athos, cu No. 288/97, prin care cere a'î se dărui de S-tul Sinod litere pentru opt pagine precum și o colecțiune de cărți de ritual tipărite în Tipografia S-tului Sinod, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea preotului Garabet Sahag din Rusciuc, prin care cere a fi primit în Biserica Ortodoxă cu demnitatea de preot și se trimite la comisiunea de petițiuni.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Terminându-se comunicările, P. S. Nifon Ploestenu are cuvîntul.

P. S. Arh. Nifon Ploestenu: I. P. S-țite Președinte, aprôpe tótă iarna fiind bolnav și după sfaturile doctorilor, cari m'aũ căutat, urmând să plec la una din stațiunile balneare pentru a'mi căuta sănătatea, am îndrăsnit de m'am adresat S-tului Sinod prin petițiunea ce s'a comunicat de la birou, de a cere un concediũ și care mi s'a acordat. Mulțumesc cu recunoscință S-tului Sinod pentru bunătatea ce a avut de a'mi acorda acest concediũ și fãgãduesc înainte lui Dumnezeu și a S-tului Sinod, cã în viitórele sesiuni, dacã Dumnezeu 'mi va ajuta să mă fac bine, voiũ lucra cu zel și activitate ca să compensez lipsa ce am fãcut în acéstã sesiune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Acum să procedem la alegerea comisiunilor, începând cu comisiunea de petițiuni. Vê rog, bine-voiți a vê înțelege asupra persónelor.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: I. P. S-țite Președinte,

Vă rog să bine-voiți a suspenda ședința pentru a ne consfătui.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Suspend ședința pentru cinci minute.

Ședința se suspendă pentru cinci minute.

D. Prim Ministru, Ministru de Externe și ad-interim la Culte se reface din sala ședințelor.

Ședința se redeschide.

Se procedează la alegerea comisiei de petiții.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Rezultatul votului este: Votanți 14. Majoritate absolută 8. Au intrunit:

P. S. Episcop al Romanului	12	voturi
» » » Buzeuului	14	»
» Arhiepiscop Meletie Gălățenu	12	»
» Episcop al Argeșului	2	»
» Arhiepiscop Valerian Râmnicenu	2	»

Prin urmare, P. P. S. S. Episcopii al Romanului și al Buzeuului și P. S. Arhiepiscop Meletie Gălățenu, care au intrunit majoritatea voturilor, se proclamă de membri în comisiunea de petiții.

Acum vă rog să procedem la alegerea comisiei pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Eu sunt de părere să proclamăm de membri în această comisie tot pe P.P. S.S. care au fost în sesiunea trecută și anume P.P. S. S. Episcopii al Hușilor, al Argeșului și P. S. Atanasie Episcop al Râmnicului.

Rog pe S-tul Sinod să accepte această propunere a mea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot propunerea P. S. Pimen Piteștenu de a proclama membri în comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei Biserica Ortodoxă Română, tot pe P.P. S.S. care au fost în sesiunea trecută. Cine este pentru, să bine-volască a ridica mâna.

S'a primit.

Proclam de membri în comisiunea pentru luarea socotelilor Revistei Biserica Ortodoxă Română și Tipografiei Cărților Bisericești pe P. P. S.S. Episcopii al Hușilor, al Argeșului, și al Râmnicului.

Acum să procedem la alegerea comisiei pentru cerce-

tarea cărților didactice de învățămînt religios, cursul secundar.

P. S. Episcop al Argeșului: Eă aș propune să se a-légă membri în comisiunea pentru cercetarea cărților didactice de învățămînt religios tot P.P. S S. cari aă fost în sesiunea trecută.

Voci. Prea Bne.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Mă unesc și eă cu propunerea făcută de P. S. Episcop al Argeșului, Pun la vot acéstă propunere. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mână.

S'a primit.

Procedem acum la alegerea comisiunei pentru cercetarea manualelor de cîntări bisericești.

Se procede la alegerea comisiunei pentru cercetarea manualelor de cîntări bisericești.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți 14. Majoritate absolută 8: Aă întrunit:

P. S. Episcop al Romanului 14 voturi.

» » » Argeșului 14 »

» Arh. Dositeiă Botoșenenu 14 »

Proclam daș de membri în comisiunea pentru cercetarea manualelor de cîntări bisericești pe P. P. S. S. Episcopi al Romanului și al Argeșului și pe P. S. Dositeiă Botoșenenu.

Ne mai avënd nimic la ordinea zilei ridic ședința. Pe cea viitoare o vom avea Luni, 4 Maiă, orele 12 din zi.

Ședința se ridică la orele 10^{1/2} a. m. anunțându-se cea viitoare pentru Luni 4 Maiă, orele 12 din zi.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † *Atanasie al Râmnicului.*

Ședința din 4 Maiă 1898.

Ședința se deschide la orele 12 și 20 minute din zi sub președinția I. P. S. Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și răspund prezenți 13 P.P. SS. Membri, fiind absente P. S. Episcop al Buzăului; iar P. S. Arhieru Nifon Ploestenu în concediu.

P. S. Pimen Piteștenu, secretar: citește sumarul ședinței precedente.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot sumarul ședinței precedente. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la birou petițiunea P. S. Episcop al Buzăului, prin care cere a 'i se acorda concediu pe ziua de 4 Maiu fiind bolnav.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot cererea de concediu a P. S. Episcop al Buzăului. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, secretar: citește adresa cu No. 81279/1758 seria C/98, a D-lui Ministru de Culte, pe lângă care înainteză în copie adresa D-lui Ministru de Răsboi sub No. 762, ca răspuns la mijlocirea făcută de S-tul Sinod, ca seminaristii și studenții facultății de Teologie să fie scutiți de serviciul militar.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Eū n'am înțeles nimic din acestea.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Cred că ar fi bine să ni se trimită în copie procesul-verbal încheiat de consiliul de inspectorii, ca să vedem ce este de făcut.

P. S. Episcop al Râmnicului: După cum 'mî aduc aminte, în lucrarea comisiei S-tului Sinod mai era vorba și despre scutirea cântăreților, cari sunt milițienii și a rezerviștilor, de concentrările, ce se fac anual pentru exercițiile militare. Adresa D-lui Ministru de Răsboi în această privință nu spune nimic; și nu spune nici ce dispozițiuni anume s'a luat față cu cererea făcută de S-tul Sinod pentru seminaristii și pentru studenții Facultății de Teologie.

De aceea este foarte nimerită părerea, ca să se mijlocască din nou la Ministerul de Răsboi, pentru a ne trimite o copie după procesul-verbal al inspectorilor armatei, ca să luăm cunoștința de dînsul, și atunci dacă hotărîrea luată de inspectorii în această privință va răspunde dorințelor S-tului Sinod, vom lua act de dînsa, iar dacă nu, se va face din nou mijlocire. Acesta este părerea mea, pe care vă rog a o pune la vot.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot părerea emisă de P. S. Episcop al Râmnicului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna,

S'a primit.

Se comunică de la birou petițiunea D-lui I. Popescu Pașerea, prin care roșă pe S-tul Sinod a 'i se aproba lucrarea sa; «Slujba S-tului Spiridon» pe care a înaintat'o S-tului Sinod deja din anul 1895, și se trimite la comisiunea pentru cercetarea manualelor de cântări bisericești.

Idem, petiția Econ. C. Ionescu din Capitală, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare un manuscris intitulat: «Istoria Bisericei Române», și se trimite la comisia pentru cercetarea cărților de învățămînt religios, cursul secundar.

Idem, petiția D-lui Lazăr Ștefănescu, profesor de Musică în T. Severin, pe lângă care înainteză S-tului Sinod spre aprobare două exemplare din lucrarea sa: «Prohodul Domnului», și se trimite la comisiune pentru cercetarea manualelor de cântări bisericești.

Idem, petițiunea Diaconului Gheorghe Chirică și D-l Ion Andrei, profesori de religie din Ploești, pe lângă care înainteză spre aprobare un manual de «Morală creștină» și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților de învățămînt religios, cursul secundar.

Idem, petițiunea Economistului C. Rosei din Buzău, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare un manuscris, traducere după opera Arhiepiscopului Inocențiu- din Chersonesul Tauric intitulată: „*Ultimele zile din viața pă-mîntescă a D-lui nostru Iisus Christos*“, și cere a se imprima de Tipografia Cărților Bisericești, și se trimite la același comisiune.

Idem, petițiunea D-lui Haralambie Demetrescu, profesor la gimnasiul din Câmpu-Lung, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare un manuscris de Morală în două exemplare, și se trimite la același comisiune.

Idem, petițiunea D-lui I. Zmeu, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare un manuscris, intitulat Anastimatar practic raro-grabnic, și se trimite la comisia pentru cercetarea manualelor de cântări bisericești.

Idem, adresa S-tei Mitropolii a Moldovei cu No. 558/98,

pe lângă care înainteză sentința pronunțată de spiritualul consistoriū al acelei Mitropolii, relativ la preotul Gavril Dăscălescu din com. Deleni, jud. Fălciū, fost caterisit de spiritualul consistoriū al Eparhiei Hușilor, precum și două dosare, relative tot la judecata numitului preot, și se trimit la comisiunea de petițiunī.

Idem, petițiunea Protopresbiterului Simion Popescu, pe lângă care înainteză din nou spre cercetare și aprobare manuscrisele întitulate: *Catehism* partea I și II și *Explicarea Evangeliilor*, și se trimit la comisiunea pentru cercetarea cărților de învățămīnt religios.

Idem, petițiunea Protopresbiterului Simion Popescu, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare un manuscris în două exemplare întitulat: *Istoria Biblică*, manual pentru școlele normale de ambe sexe, și se trimit la același comisiune.

Idem, adresa S-tei Mitropolii a Ungro-Vlahiei cu No. 1740, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Oprea I. Petrescu din M-rea Cernica, și se trimit la comisiunea de petițiunī.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1739, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Steliana Ion Petre Sofronie din M-rea Viforita și se trimit la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1696, pe lângă care înainteză trei dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor Efrosina D. Costescu, Cleopatra Lupescu și Maria Tița Leonte din M-rea Pasărea și se trimit la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1697, pe lângă care înainteză șese dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor: Maria I. Popescu, Nița A. Dumitrache, Ana Năstase Iordănescu, Anica Gheorghe Constantinescu, Ilinca Nedelcovici și Anastasia Nicolae Gheorghe, toate din M-rea Zamfira și se trimit la același comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1699, pe lângă care înainteză două dosare cu actele relative la tunderea în monahism a fraților Alecu Gheorghe Oltenu și Ion Panait din M-rea Căldărușani, și se trimit la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1700, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Smaranda Ionescu din M-rea Țigănești, și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1701, pe lângă care înainteză trei dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor: Ana Radu I. Olariu, Stana Preotu Neagu și Stanca Damian Bradoschi din M-rea Țigănești, și se trimite la aceiași comisiune

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1702, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Nicolae Dumitru Șerban din M-rea Căldărușani și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1703, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fraților: Ion N. Isac și Florea Stănescu din M-rea Cernica, și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1704, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a sorei Ana P. Chiriță din M-rea Viforita și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1705, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Răducanu I. Georgescu din M-rea Căldărușani, și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1706, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Iuga Precup din M-rea Keia, și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1707, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a sorei Ecaterina T. Holoiu din m-rea Țigănești și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1708, pe lângă care înainteză trei dosare cu actele relative la tunderea în monahism a fraților: Tudor Grigore Miha, Ștefan Năchescu și Andrei Grigore din M-rea Cernica și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași Sf. Mitropolii, cu No. 1709, pe lângă care înainteză cinci dosare cu actele relative la

tunderea în monahism a surorilor: Maria C. Popescu, Maria Rădulescu, Evdochia Dancu, Alexandrina Ghiță Lefter și Elena Apostol, toate din M-rea Pasărea, și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1710, pe lângă care înainteză trei dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor Maria Florea Ilie, Anica Ionescu și Elena C. Ștefănescu din M-rea Samurcășești și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa St. Mitropolii a Moldovei și Sucevei cu No. 1010, pe lângă care înainteză șese dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor: Ióna Pricope-Savin, Sunza Domnariu, Maria Salomieș, Elena Irimiade, Efrosina Ionescu și Maria Dulgheru, toate din M-rea Văratecu și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1012, pe lângă care înainteză patru dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor: Anastasia Vizitiu, Ana Popovici, Sultana Talpă și Maria Ionescu toate din M-rea Agafon și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1011, pe lângă care înainteză șapte dosare cu actele relative la tunderea în monahism a surorilor: Maria Ionescu, Smaranda D. Antohe, Elena Preotu Ieremia, Tița Paraschiva I. Rafailă. Maria Gabriil Piuariu, Ecaterina Boazi și Smaranda Manoliu, toate din M-rea Agapia și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1013, pe lângă care înainteză două dosare cu actele relative la tunderea în monahism a fraților: Gh. I. Ștefănescu și Costache a Popii din schitul Preoțești, Jud. Suceva și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 1009, pe lângă care înainteză șase dosare cu actele relative la tunderea în monahism a fraților Petru Codrea, Simion Liteanu, Gavriil Rusu, Panteleimon Cojocar, Ion V. Hanganu și Gheorghe Filipovici, toți din M-rea Neamțu și Secu, și se trimite la aceiași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Râmnicului cu No. 725/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tun-

-derea în monahism a fratelui Gheorghe Pirici din schitul Lainici, jud. Gorj, călugărit în cas de bătă, cerând recunoșterea călugăririi efectuate, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu No. 1108/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Flórea P. Puică din M-rea Horezu, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu No. 1158, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Tudorița Dumitru din M-rea Dintr'un Lemn, jud. Vâlcea, și trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu N. 1157, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a sorei Maria Predescu din M-rea Dintr'un Lemn, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Argeșului, cu No. 972, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Ión Văleanu din M-rea Turnu și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu No. 253/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a sorei Stanca Ion Cârstea, din M-rea Văleni și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu No. 188/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Gheorghe Gogorici, din M-rea Stănișóra, călugărit în cas de bătă, cerând recunoșterea călugăririi și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Buzăului, cu No. 343/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Safta C. S. Mihalache din M-rea Cotești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu No. 341/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Casandra H. Cocenescu din M-rea Rogoz și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleiași St. Episcopii, cu No. 327/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Luxa Cosma din M-rea Rătești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 328/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Ióna M. Burhală din M-rea Rătești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 342/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Anica Adam din M-rea Cotești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 329/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Ecaterina I. Grigore din M-rea Rătești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 330/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Dobra I. Roman din M-rea Rătești, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 331/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Neacșa St. Ión din M-rea Cotești, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 332/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Gherghina I. Iie din M-rea Cotești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 333/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Zoița P. Stanciú din M-rea Rogoz și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 334/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Crăciun S. Mihalache din M-rea Vărzărești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Episcopii, cu No. 335/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a sorei Frosa Arhieoviciú din M-rea Rătești și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a. Argeșului, cu No. 371/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Maria Ión Cercel din M-rea Văleni și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Dunărei de jos cu No. 824/98, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tînderea în monahism a surorii Evdochia M. Macarova din M-rea Celic-Dere și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Râmnicului cu No. 1203/98, prin care dă relațiunii asupra unor abonamente la Revista «Biserica Ortodoxă Română», înapoind și pe cele care nu s'au putut achita și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei.

Idem, adresa St. Mitropolii a Ungro-Vlahiei cu No. 1761/98, pe lângă care înainteză un proiect de regulament pentru zgrăvirea bisericilor spre a se supune dcliberării S-lui Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Asupra acestei cestiuni, rog pe S-tul Sinod să'mi dea voie ca să dau lămuriri după comunicări.

Se comunică de la birou petițiunea D-lui Ștefănescu, profesor de muzică de la Turnu Severin, prin care cere, ca Direcțiunea Tipografiei cărților bisericești să-i predea lucrarea D-sale: Anastasimatarul în 5000 exemplare fără erori, spre a putea mai în urmă ca să plătescă și restul de bani ce are a da acolo și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei.

Idem, raportul Direcțiunei Tipografiei cărților bisericești, cu No. 21/98, pe lângă care înainteză o copie după inventarul de dota, arhiva și situațiunea financiară a Tipografiei, făcut la 10 Noembrie 1897 și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceleeași Direcțiunii, cu No. 22, prin care arată că litografia icónelor s'a suspendat provisoriu din cauza lipsei de fonduri spre a continua și exprimă opiniunea de a fi suspendată, până când Tipografia va dispune de mai multe mijloce și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceleeași Direcțiunii, cu No. 23, pe lângă care înainteză proiectul de buget al Tipografiei pe exercitiul 1898/99 spre aprobare, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceleiași Direcțiuni, cu No. 24, prin care arată că s'a conformat ordinului S-lui Sinod No. 399/97, prin care 'i s'a pus în vedere de a da un rând de cărți de ritual școlii de cântăreți din Pitești, și se ia act.

Idem, raportul aceleiași Direcțiuni, cu No. 26, pe lângă care înainteză S-tului Sinod situațiunea financiară a casei pe anul 1897/98 și se trimite la comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei.

Idem, raportul aceleiași Direcțiuni, cu No. 25, prin care arată că Onor Minister al Cultelor la ori-ce comandă de cărți bisericești de ritual cere rabat de 20% și roagă pe S-tul Sinod, să hotărască dacă aprobă să se dea acest rabat pe viitor sau nu, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul Comitetului Redactor al Revistei S-tului Sinod, cu No. 65, pe lângă care înainteză un tablou de situațiunea financiară a Revistei pe anul expirat al XXI, 1897—98 și cere a se descărca Comitetul de gestiunea anului al XXI-lea și a se lua măsuri ca Prea Cucernicii Protoerei să înainteze abonamentele îndată după ce le-au încasat, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași Comitet, cu No. 66, prin care arată, că Protoereul jud. Tecuci, datorază suma de 3244 lei bani 13 și negliază de a înainta abonamentele îndată după ce-le a încasat, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași Comitet, cu No. 67, prin care arată, că Protoereul județului Putna datorește suma de lei 1634 și cere a'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru achitarea sumei amintită, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași Comitet, cu No. 68, prin care arată că Protoereul jud. Botoșani, datorază Revistei suma de lei 3510 bani 13 și roagă a 'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru achitarea sumei amintită și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași Comitet, cu No. 69, prin care arată că Protoereul jud. Derohoi datorază Revistei suma de 1900 lei, și roagă a'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru incasarea sumei amintită, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași comitet, cu No. 70, prin care arată că Protoereul județului Bacău datorază Revistei suma de 2006 lei și 60 bani, și roagă a'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru încasarea acestei datorii, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași comitet, cu No. 71, prin care arată că Protoereul județului Suceva, datorază Revistei suma de 4200 lei și roagă a'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru achitarea acestei datorii, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași comitet, cu No. 72, prin care arată că Protoereul județului Olt datorază Revistei suma de 3834 lei și roagă a'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru achitarea acestei datorii, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul aceluiași comitet, cu No. 73, prin care arată că Protoereul jud. Vâlcea datorază Revistei suma de lei 2670 bani 56, și roagă a'i se comunica avisul S-tului Sinod în privința măsurilor ce trebuiesc luate pentru achitarea acestei datorii, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul No. 76 al parohului bisericii Mântuleasa din Craiova, înregistrat la No. 307/97 și 35/98, prin care aduce în susținerea cererilor sale înscripția după pisania acelei biserici, și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, petițiunea preotului Florea Constantinescu și învătătorului Ion Silvénu, delegați de locuitorii comunei Chirițești din județul Oltu, prin care cer a se face parohie în comuna Chirițești, și se trimite la comisiunea pentru regularea parohiilor.

Idem, petițiunea locuitorilor din comuna Grindenii, jud. Dolj, prin care cer ca comuna Grindenii să se deslipască de parohia Lișteava și să formeze singură o parohie a parte împreună cu cătunul Orășani, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Râmnicului cu No. 1119, prin care cere a se atașa comuna Tândălești cu biserica filială St. Nicolae la parohia Logrești-Birnici, iar parohia

Colțești să rămână compusă din Colțești și Busuioci, jud. Gorj, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Râmnicului, cu No. 3286/97, pe lângă care înapoiază petițiunea locuitorilor din comuna Poroinița, jud. Mehedinți și arată că nu este cas de a se forma o nouă parohie în acel cătun, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa Sântef Mitropolii a Ungro-Vlachiei, cu No. 5245/97, prin care arată că este necesitate a se înființa o nouă parohie în cătunul Ciupa-Mănciulești, jud. Dâmbovița, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceleeași St. Mitropolii, cu No. 5109/97, prin care arată că este de nevoie a se înființa o nouă parohie, compusă din cătunele Spănești și Parisești, județul Vlașca, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea locuitorilor din cătunul Orășani, comuna Grindenii, jud. Dolj, prin care cer a se face o nouă parohie din comuna Grindenii și cătunul Orășani, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea locuitorilor din comuna Titu, jud. Dâmbovița, prin care cer a se face biserica din acea comună parohie, iar cea din comuna Plopu să devie filială la acea parohie, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea locuitorilor din cătunul Fedești, comuna Banca, jud. Tutova, prin care arată că nu pot a primi să fie atașați la parohia Horga, comuna Epurenii, ci voesc a rămânea tot la parohia din comuna Banca, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, petițiunea locuitorilor din cătuna Păntești, com. Drajna de sus și cei din cătunele Făgetul și Podurile, comuna Drajna de jos, județul Prahova, prin care cer ca biserica din Păntești să fie declarată parohială, și se trimite la aceeași comisiune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Comunicările s'au terminat. Acum înțrăm în ordinea zilei. La ordinea zilei avem un singur raport al comisiunei pentru cercetarea cărților de învățămînt religios.

P. S. Raportor este rugat a'i da citire.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, Raportor, citește urmă-

torul raport al comisiunei pentru cercetarea cărților de învțăămînt religios:

Inalt Prea Săntite Președinte,

Comisiunea alėsă de S-tul Sinod pentru cercetarea cărților de cuprins religios, curs secundar, compusă din P. S. Episcop de Rămnic-Noul Severin, P. S. Arh. Conon Arămescu Bacaónu și subsemnatul ca Raportor, luând în cercetare manuscriptul: *Istoria Săntă a Noului Testament și explicarea moralei evangelice*, lucrat de profesorul de religiune Economul Constantin I. Popescu și depusă la S-tul Sinod prin petiția înregistrată la No. 365, din 10 Octombree 1897, a găsit că această lucrare întrunește condițiunile cerute pentru o carte religioasă menită pentru învțăămîntul religios, atăt din punctul de vedere doctrinal căt și cel istoric, și deci rógă pe S-tul Sinod să bine-voiască a o aproba.

Raportor: (ss) † *Pimen G. Piteștėnu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot conclușiunile raportului, cari sunt pentru aprobare

Cine este pentru, să bine voiască a ridica mânia.

S'a primit.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P. P. S. S. Părinți, simțindu-se nevoie de a se avea un plan de cum să se zugrăvescă bisericile eū am întocmit un proiect de regulament, care s'a și comunicat în această ședință. Am cređut necesar a aduce acest proiect de regulament înaintea S-tului Sinod spre a decide asupra lui, dacă crede de cuviință să'l aprobe sau nu. Las dar la aprecierea S-tului Sinod.

P. S. Arh. Pimen Piteștėnu: De óre-ce, nu avem o comisiune specială, care să se ocupe cu această afacere, sunt de părere să se alegă o comisiune, care să se ocupe cu această cestiune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Eū v'ași ruga ca în orice ședință, când vom dispune de timp, să se dea citire acestui proiect de regulament pentru a'l auđi cu toți, caci nu are mai mult de căt 2 sau 3 pagine și atunci fiecare 'și ar face observațiunile sau propunerile sale.

Voci: S'ar putea citi chiar acum.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Dacă încuviințați acesta, atunci P. S. Secretar este rugat să binevoiască a'î da citire.

P. S. Pimen Piteștenu, Secretar, citește următorul proiect de regulament:

PROIECT DE REGULAMENT

pentru

ZUGRĂVIREA BISERICILOR

CAP. I.

Prescripțiuni generale.

Art. 1. La zugrăvirea orî-cărei biserici, și la reînnoirea picturii usate din bisericile vechi, sub pedepsă de nulitate, este admis numai stilul Bizantin, usitat în Biserica Ortodoxă.

Art. 2. Icoanele sculptate în lemn, în piatră, în bronz (relief), fiind în contra usului ortodox ab antiquo, nu sunt admise în biserici.

Art. 3. Nu sunt permise în biserici tablourile sau icone, care ar înfățișa pe sfinți în mărimi nenaturale și cu figurî diferite.

Art. 4. Tablourile și iconele, care ar înfățișa pe sfințele martire sau cuvioase în costume și în ținute moderne-lumești, în chipuri care n'ar inspira respect, nu se admit în biserici.

Costumul, trebuie a fi al secolului său al țerei în care a viețuit martirul.

Art. 5. Icoana aceluiași sfînt în expresiunea fisionomiei, în trăsurile caracteristice, trebuie să fie identică în toate bisericile țerei. Icoana lui Iisus Christos, a Maicii Domnului, ale sfinților, în orî-ce mărime, în orî-ce loc, în orî-ce biserică, trebuie să fie desăvîrșit uniforme spre a fi cunoscute de toată lumea ortodoxă, chiar și când n'ar avea inscripțiune.

Art. 6. Nu este permis, sub nici un cuvînt, a zugrăvi pe Evangelisti fără simbolul respectiv; cu atât mai puțin nu este permis a zugrăvi simbolul singur fără icona Evangelistului.

Art. 7. Tot ce compune alcătuirea cultului ortodox avînd semnificațiune determinată și precisă și răspunzînd la scop bine știut, iconele și tablourile de pictură în biserici trebuie să ocupe locul cuvenit, spre a fi în armonie cu ideea specială, avută la întocmirea cultului și la alcătuirea planului pentru clădirea bisericilor.

Art. 8. Tablourile de pictură și icónele zugrăvite pe pereți și pe bolți, trebuie să fie executate limpede (lămurit), spre a se de predicatorului puțința, ca la serbarea respectivă a praznicului, să întorcă privirea ascultătorilor la cele înfățișate și despre care vorbește în panegericul său discursul său.

CAP. II.

Locul destinat fie-cărei icóne.

a) *In altar.*

Art. 9. In altar pe boltă și pe pereți se zugrăvesc icóne, cari înfățișează ce se săvârșește aci:

a) Pe bolta (sau plafondul) altarului se înfățișază Iisus Christos săvârșind liturgia cerescă înconjurat de Îngeri.

b) Pe pereții altarului se zugrăvesc sfinții ierarhi, ale căror liturgii se săvârșesc, având împreună pe arhidiaconul și întâiul mucenic Ștefan și pe arhidiaconul Laurențiu.

c) Dacă locul este spațios, se pot zugrăvi și icónele altor ierarhi, ca Athanasie cel mare, Grigore de Nazianz, Sântul Spiridon al Trimitundeii.

d) La proscomidie se zugrăvește peștera de la Betleem cu închinarea magilor; iar d'asupra ei pogorîrea de pe cruce de către Iosif și Nicodim.

Art. 10. Pe catapetismă sau tâmplă se zugrăvește tot ce se rapórtă la opera mântuirii lumii prin Iisus Christos:

a) D'asupra catapetesmei stă sânta cruce sau răstignirea, având de o parte și de alta a crucei pe Maica Domnului și pe Evangelistul Ión.

b) In rîndul întâi de sus în jos stau icónele proorocilor, S-ta Fecióră stând în mijloc cu pruncul, iar proorocii ținând în mână proorocia și arătând spre Iisus Christos.

c) In al doilea rînd, se așeză icónele Apostolilor cu icóna Mântuitorului în mijloc, stând la cina cea de taînă.

d) In al treilea rînd, icónele praznicilor Impărătești cu învierea Domnului în mijloc.

e) In rîndul de jos se așeză icónele împărătești: a Mântuitorului la dreapta, a Maicei Domnului la stînga și icóna hramului la dreapta, iar la stînga icóna S-tului Nicolae și a S-tului Ión Botezătorul.

Art. 11. Pe plafondul turnului de d'asupra sînului bisericeii se zugrăvește Dumneșeu-Tatăl-Pantocrator, cu raze la periferie în toate direcțiunile ca A-tot-știitor și Luminător al Universului.

Art. 12. Pe bolta din dreptul anvonului, dacă este, sau pe bolta Narticeii (tindei) se zugrăvește înălțarea S-tei Crucei în mijlocul unei mari procesiuni.

Art. 13. Pe zidul din dreapta bisericeii se zugrăvește tablouri, cari să înfățișeze evenimente din viața și activitatea în lume a lui Iisus Christos: a) *Nașterea*, d'asupra ferestrei sînului bisericeii; b) în dreptul anvonului *Predica de pe munte*; c) d'asupra ferestrelor narticeii și împrejur, *Schimbarea la față, Intrarea triumfală în Ierusalim, Botezul Domnului, Invierea lui Lazăr, înmulțirea a 5 pâni* etc.

Art. 14. Pe zidul din stînga: a) d'asupra ferestrei sînului și împrejur: *Invierea, evenimente din activitatea apostolilor, martirilor, tabloul celor 40 de mucenici, martirii Dimitrie, Gheorghie, tablouri cari să înfățișeze aete din viața patronului bisericeii*, dacă spațiul permite și dacă e un sfînt, iar nu praznic.

Art. 15. În bisericile, unde se află moștele unui sfînt, și acolo unde venerațiunea unui sânt este prea mult accentuată în popor, se pun tablouri din viața sântului respectiv, dându-i-se trăsurile figurei după datele biografice.

Art. 16. Pe anvon se zugrăvesc Evangeliștii cu simbolele lor: Evangelistul Matei avînd alături un înger; Ev. Marcu un leu; Ev. Luca un boi; Ev. Ión un vultur; iar în mijloc în fața anvonului S-tul Ión Gură de aur cu un spalt în mână ca predicator. Icoana S-tului Ión Gură de aur este în liturgia mare tipărită de Tipografia Cărților Bisericești.

Art. 17. Pe ușile împărătești se zugrăvește Buna-Vestire, iar pe cele laterale, arhangelii Mihail și Gavriil.

Art. 18. Pe frontispiciul orî-cărei biserici se zugrăvește icóna hrămului.

Art. 19. În atriu (pridvor) la intrarea în biserică, se zugrăvește de o parte Invierea, iar de altă parte Judecata universală.

Art. 20. În nartică, în locurile rămase libere și unde pot avea loc și alte icóne, se pot pune sau zugrăvi pe zid, pe colóne sau în lemn icónele sfinților a căror venerațiune este prea răspîndită, ca mucenița Ecaterina, Varvara, Cuvioșele: Paraschiva, Filotea, Elisabeta, Eufrosina, Anastasia, cuvioșii: Eftimie, Antonie, Teodosie, Stelian, mucenicul Haralambie, S-tul Nichita Românul, S-tul Ión de la Sucéva etc.

CAP. III.

Facerea zugrăvelei și primirea lucrării îndeplinite.

Art. 21. Până la stabilirea și complectarea tipurilor iconografice, zu-

grăvirea unei biserici se p^ote da unui pictor, după ce a prezentat Kiriarhului eparhiot modele de pictură bizantină.

Lucrarea se p^ote încredința spre executare, după ce icónele modele au fost admise; alt-fel nici un contract nu p^ote interveni pentru zugrăvire.

Art. 22. Zugarăvirea fiind terminată, se numește o comisiune din partea autorităților bisericești spre a esamina, dacă lucrarea e făcută în conformitate cu prevederile acestui regulament.

Art. 23. Comisiunea în esaminare trebuie să fie călăuzită nu numai de principiile și legile artei, ci și de principiile și legile bisericeii și de cele stabilite în regulamentul de față.

Comisiunea va raporta Kiriarhului, dacă lucrarea îndeplinește toate condițiunile cerute, dacă este ceva de îndreptat, sau dacă nu merită să fie admisă.

CAP. IV.

Clădirea Bisericilor.

Art. 24. Nu se p^ote, de acum înainte, a se mai clădi biserici de mărimea celor mai multe existente, ci în raport cu dezvoltarea și progresele orașelor mari și în raport cu mărimea ce viitorul va determina parohiilor.

Art. 25. Nici o biserică nu se p^ote clădi fără autorizațiunea prealabilă a Kiriarhului respectiv și a Ministerului Instrucțiunii și al Cultelor, cărora se va supune planul spre aprobare.

Art. 26. La clădirea unei biserici se va ține seamă strict de formele recunoscute ab antiquo: în formă de corabie, ca Mitropolia din Iași, sau în formă de cruce.

Art. 27. Părțile esențiale ale bisericii sunt: *altarul, sinul* dintre templă și tronul regal, *nartica și atriu* (přidvorul), fie-care parte cu accesoriile lor. În altar: *diaconiconul, proscomidia, sintronul și s-ta Masă*. În sîn: *tronul regal, anvonul*; În nartică, locul baptisterului cu necesariile sale și cu o mică încăpere pentru afundarea retrasă a catecumenilor în vîrstă, în ori-ce timp al anului.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 28. S-tul Sinod va face cunoscut přim Ministerul Cultelor a i se presenta anual și succesiv tipuri de icóne prevădute în acest Regulament, până la o completă colecțiune de icóne.

Art. 29. Icónele tipuri, trimise de artiști, se vor judeca de o comi-

siune numită de S-tul Sinod. Icoónele alese vor rămâne pentru tot d'una și pentru tótă țara ca modele de iconografie ortodoxă în România; ele se vor păstra la S-tul Sinod.

Art. 30. Sub nici un motiv nu se va permite zugrăvirea de icoóne depărtate de uniformitatea tipurilor admise, vició chiar a icoónelor mici pentru trebuințele fie-cărui creștin.

(ss) *Iosif Mitropolit Primat.*

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. S-șite Președinte, regulamentul propus este în adevăr de o fôrte mare importanță și de neapărată trebuință; și tocmai pentru că acest proiect presintă o așa de mare importanță, eú așí fi de părere ca nu la moment să intrăm în discuțiunea lui, ci să se dea la Tipografia cărților bisericești, să se tipărescă și să se impartă la membrii S-tului Sinod; să se acorde trei zile libere, ca să se studieze cu tólă luarea aminte de către fie-care și numai după acésta să se puné în discuțiune ca să'l votăm. Acésta este părerea mea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pe lângă cele șise de P. S. Episcop al Hușilor, adaug și eú că mènesc cu propunerea P. S. Sale, dar așí fi de părere, ca după ce se vor face tóte aceste formalități, adică tipărirea și împărțirea, să se alégă o comisiune din trei persóne, care vor chibzui și 'l vor amenda, adică vor adăoga sau vor șterge din acest proiect de regulament, cele ce se va găsi că este de necesitate. Eú cred că este nevoie să fie o comisiune.

P. S. Episcop al Râmnicului: Părerea I. P. Sântief Vóstre, trebuie să fie primită cu atât mai mult, cu cât și mai 'nainte ori-ce se raporta la icoóne și la pictură se trimitea la o comisiune ad-hoc, după cum se póte vedea și din desbaterile precedente. Acea comisiune se compunea din I. P. S. Vóstră, din P. S. Episcop al Argeșului și din repausatul Episcop al Râmnicului.

Prin urmare, este bine ca acum, de óre-ce comisiunea s'a descomplectat, este bine șic, să se alégă o comisiune, care să se ocupe, după cum a șis și P. S. Episcop al Hușilor, cu acéstă cestiune, ce este de o fôrte mare însemnătate.

Așa dar, cred că mai 'nainte de a se lua în discuțiune-

acest regulament, este bine să alegem o comisiune, care să se ocupe cu studiarea lui.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Așa dar, S-tul Sinod mă autorisă a da acest proiect de regulament la tipar și după ce se va tipări să se împartă la toți membrii S-lui Sinod și numai atunci se va alege comisiunea.

Pun dar la vot această propunere. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului: Înalt P. S-țite Președinte și P. P. S. S. Părinți! Este cunoscut acum că în luna Ianuarie, anul curent, a încetat din viață P. S. Episcop al Râmnicului și Noulul Severin D. D. Ghenadie Enăcénu. De asemenea este cunoscut că în luna Martie am fost ales eu în locul P. S. Sale și ast-fel locul de Arhiereu, cu titlul de Craiovénu a rămas vacant. Cum însă acest titlu este luat de la un oraș, care se află în eparhia mea, am creșut de datoria mea a face următoarea rugăciune S-tului Sinod și mai întâi I. P. S. Mitropolit și Primat al României, sub a cărui jurisdicțiune canonică cade această eparhie și orașul al cărui nume urmează să-l poarte arhiereul respectiv

Rog, ăic, pe S-tul Sinod să avizeze, dacă n'ar fi vremea să se ocupe cu restiunea alegerii Arhiereului, care să poarte titlul de Craiovénu.

Rog, dar pe S-tul Sinod și pe I. P. S. Mitropolit și Primat al României ca să se rostescă asupra acestei cestiuni.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Negreșit că această cestiune toți o avem în gând și în vedere, de a alege o persoană, care să fie hirotonisită Arhiereu și să implinescă locul vacant; rămâne numai ca S-tul Sinod să hotărască ăiua, când să procedăm la alegere.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Și eu sunt de această părere, ca cât mai curând să complectăm acest loc vacant de Arhiereu, cu titlul de Craiovénu.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: I. P. S-țite Președinte, de ore-ce mai avem încă o oră de lucru, fac propunerea ca să pășim chiar ađi la alegerea celor 3 candidați, pe care S-tul Sinod, conform regulamentului, îi va propune Guvernului, și din care Guvernul va desemna pe unul, pe care-l va propune la aprobarea M. S. Regelui,

P. S. Episcop al Râmnicului: Socotesc că înainte de a se primi propunerea P. S. Pimen Piteștenu, este bine ca să se întocmescă listele candidaților. I. P. S. Văstră, potrivit cu regulamentul, o să formați o listă, și I. P. S. Mitropolit al Moldovei de asemenea și prin urmare, odată listele formate și depuse la birou, să se procedă la alegere

Dacă se poate întocmi chiar astăzi acele liste, atunci nu rămâne de cât să procedăm la alegere; iar dacă nu, atunci vom proceda la alegere după ce listele vor fi fost întocmite.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Prea Sântite, listele se vor întocmi, conform regulamentului S-tului Sinod; rămâne numai ca S-tul Sinod să precizeze ziua, când să procedăm la alegere.

P. S. Episcop al Argeșului: Dacă consimte și I. P. S. Mitropolit al Moldovei, eu cred că chiar azi se poate face alegerea.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Eu aș dori să fie față și D. Ministru când se va face alegerea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Negreșit ca să fie față și D. Ministru.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Mai bine să se fi-seze o zi.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Eu aș propune ziua de Mercuri. Până atunci se vor forma și listele și se va proceda la alegere, și sperăm că și D. Ministru va fi față, ca să asiste la această alegere.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Cred dar că este bine să se comunice și D-lui Ministru ordinea zilei când se va face alegerea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Atunci dar rămâne hotărât, ca pentru Mercuri să ne adunăm și să procedăm la alegere, făcând cunoscut despre acesta și D-lui Ministru, ca să fie și D-sa față.

Să hotărâm acum la ce oră voiți să ținem ședință.

Voci: La opt ore dimineață.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Atunci rămâne stabilit pentru Mercuri la ora 8 dimineață, despre care se va comunica D-lui Ministru.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, ridic ședința și cea viitoare va fi Mercuri la ora 8 diminețã.

Ședința se ridică, anunțându-se cea viitoare pentru Mercuri 6 Maiu la ora 8 a. m.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † Pimen G. Piteștenu.

Ședința din 6 Maiu 1898.

Ședința se deschide la orele 8^{1/2} sub președenția I. P. S-fului Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și răspund 14 P. P. S. S. Membri, fiind în congediu P. S. Arh. Nifon Ploestenu.

P. S. Episcop al Râmnicului, Secretar, citește sumarul ședinței precedente.

În timpul citirei sumarului D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice intră în sala ședințelor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ași ruga pe P. P. S. S. Secretari ca toate părțile privitoare la înființări sau modificări de parohii, care sunt trecute în procesul-verbal, să se dică: Se trimite la comisiunea respectivă; iar nu la comisiunea de petițiuni, fiind-că așa s'a hotărit; căci după votarea sumarului eu am să propun, ca să se aleagă o comisiune pentru regularea parohiilor, cum a fost și în sesiunea trecută.

Pun dar la vot sumarul ședinței precedente cu această rectificare. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la birou adresa D-lui Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice cu No. 19664 seria C., pe lângă care înainteză un tabloiu de parohii, care se cer a se înființa din nou, împreună cu 25 petițiuni, prin care locuitorii comunelor respective cer înființarea acelor parohii și se trimite la comisiunea pentru regularea parohiilor.

Idem, adresa St. Episcopii a Argeșului cu No. 381, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tundera în monahism a fratelui Nicolae Predoiu din M-rea Stănișoara și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, adresa St. Episcopii a Râmnicului cu No. 1273,

pe lângă care înainteză dosarul preotului Ión Cernăianu din cătunul Racoți, comuna Godinești, jud. Gorj, relativ la adresa St. Episcopii a Râmnicului cu No. 3140/97, și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, raportul Direcțiunei Tipografiei cărților bisericești cu No. 35, pe lângă care înainteză 20 exemplare imprimate din Regulamentul pentru zugrăvirea bisericilor și se ia act.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: I. P. Sântite, Prea Sântiți, vă rog să procedem acum la alegerea comisiunei pentru regularea parohiilor. După cum vedeți, sunt foarte multe cereri privitoare la înființări și modificări de parohii, atât din sesiunea trecută cât și venite în intervalul sesiunilor, precum și cele venite acum de la Ministerul Cultelor, de unde s'au primit 25 de cereri, și este nevoie de a se alege iarăși o comisiune ca și în anul trecut, care să se ocupe cu asemenea lucrări.

Eu aș propune să proclamăm tot pe acei membri ai S-lui Sinod, cari au fost aleși în anul trecut în această comisiune.

Voçi: Da, da.

Se pune la vot această propunere a I. P. S. Președinte și se admite.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Profiț de această ocaziune și de prezența D-lui Ministru pentru a-l ruga ca să înainteze Corpurilor Legiuitoare proiectul de formarea parohiilor, care s'a făcut și s'a votat de S-tul Sinod în sesiunea trecută, căci avem cereri neconținut din partea acelorale ale căror cereri s'au îndeplinit întru cât depinde de S-tul Sinod și ne dicit: Ce se face cu cererea noastră ce am formulat? S-tul Sinod și a făcut datoria. Aș ruga pe D. Ministru să bine-voiască acum sau altă dată, când va crede de cuviință Onor. Guvern, să înainteze Corpurilor Legiuitoare, ca să ia puterea de lege.

P. S. Episcop al Hușilor: Eu am cerut cuvîntul pentru a face o respectuoasă întrebare D-lui Ministru. Fiindcă e vorba de parohii, și se lasă comisiunii această sarcină, și negreșit că această comisiune va urma procedura de mai înainte, întreb pe D. Ministru, dacă nu cum-va D-sa sau Guvernul din care face parte, nu se ocupă oarecum de modificarea legii clerului mirean, în care caz se poate în-

tâmpla, ca felul de regulare al parohiilor de astăzi să se schimbe. Așa de exemplu, să se facă cum au fost mai înainte regulate de S-tul Sinod în anul 1888, când au fost parohii mari cu preoți ajutători, cu care era mai multă înlesnire. De aceea, dacă este vorba să se atingă legea acésta, atunci comisiunea va trebui să lucreze tot în acea direcțiune; căci de alt-fel toate lucrările comisiunei vor fi zadarnice. Acum sunt în așteptarea răspunsului D-lui Ministru.

D-nul Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Prea Sântiți, P. S. Episcop de Huși, a pus tocmai degetul pe una din cele două rane ale cestiunei pusă de I. P. S. Mitropolit Primat.

Aveam cunoștință deplină de lucrările comisiunei de anul trecut, dar anul acesta nu am propus proiectul în Cameră, și nu cred că'l voi putea propune nici în sesiunea acésta, și iată pentru ce: Mai întâi, ori-ce atingere la actuala dispozițiune a parohiilor este o atingere adusă legéi clerului; și socotesc când vom pune mâna la legea acésta, să o punem în cunoștință de cauză.

Mai mulți din P. P. S. S. Părinți a S-tului Sinod se plâng de legea clerului, dar eu nu am cunoștință deplină de dînsa, și probabil că vor fi câte-va dispozițiuni din lege care vor trebui atinse. De aceea mă feresc ca să pun mâna în legea acésta, pînă când voi fi deplin cunoscător al ei și al nevoilor ei, spre a introduce modificările ce trebuiesc.

În sesiunea care a trecut, am fost în absolută imposibilitate a mă ocupa de acésta. Știți că legea Instrucțiunii m'a ocupat totă sesiunea, așa că 'mi-a fost materialmente imposibil a mă ocupa de acésta, de și voiam să mă pun în cunoștință cu acésta lege, din care unele cestiuni, vă mărturisesc, nu'mi erau familiare.

Era încă o cestiune care mă mai împedica, chiar dacă ași fi fost pregătit în ceea ce privește legea însăși a clerului, era legea bugetară. Legea acésta presupune o însemnată sumă care trebuie prevădută în buget, de o jumătate milion. Anul acesta a fost imposibil de a se pune în buget acésta sumă. Știți că am stat rău anul acesta, și a contribuit mult recolta rea a anului trecut și alte neajunsuri din anul acesta. Dar chiar dacă am fi adus acé-

stă lege în desbaterea Camerilor, nu s'ar fi putut introduce noi dispozițiuni, de cât de la anul bugetar viitor. Așa în cât, cu toate că nu am adus cestiunea înaintea Camerilor, socotesc că nu am pierdut mare lucru, fiind-că nu se putea aplica. Ași crede că Comisiunea să se ocupe spre a lămuri mai bine lucrurile în această afacere, și mă voiü o, cupa și eü, și voiü fi la tómna mai bine înarmat, vedënd în același timp cum voiü sta și cu finanțele...

P. S. Episcop al Hușilor: Dacă nu se va schimba sistemul...

D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei publice: Acésta este pricina pentru care am đis că ați pus degetul pe rană.

Vom păstra acest sistem saü vom adopta altul chiar cu o adăogire mai mică de buget, saü pöte fără adăogire, nu cunosc lucrul în destul de bine ca să pot legifera.

De aceea, vă rog, să-mi dați răgaz până la sesiunea viitoare, până ne vom lămuri, mai ales că eü sunt cel care trebuie să am lămuriri și sper că vom face trebă bună.

P. S. Episcop al Hușilor: Dacă e vorba pentru tómna viitoare, până când D-l Ministru se va pune în cunoștință de nevoile legii și de sistemul care se va putea introduce, atunci comisiunea pentru astă-dată, după mine, nu pöte lucra nimic, căci chiar dacă ar lucra ceva, ar lucra în direcțiunea de astă-đi. De aceea, comisiunea parohiilor ar trebui să nu mai lucreze până nu se va fixa direcțiunea.

D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei publice: Socotesc că vă înșelați. Comisiunea din contră este foarte prețioasă, pentru că o lege așa de importantă ca acésta, nu se pöte face de cât cu o lucrare prealabilă. Și cine este mai în cunoștință și ar putea să mă ajute mai bine de cât comisiunea?. Are să resolve o mulțime din cele mai însemnate petițiuni și lucrări, și atunci ne va da elementele problemei și ast-fel vom ști să o resolvăm.

P. S. Episcop al Hușilor: Înțeleg ca acésta comisiune să se întrunescă, spre a se gândi la schimbările și nevoile legii împreună cu D-l Ministru. Dar ca să lucreze comisiunea singură, și să facă parohii noi, tot în sensul cum au fost făcute până acum, acésta cred că e de prisos.

D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei publice:

Are dreptate P. S. Episcop de Huși, așa este, Comisiunea S-tului Sinod, anul trecut a pregătit o lucrare, care este amenințată, nu să rămână inutilă, dar să nu se aplice sub forma care s'a pregătit, dacă legea va suferi o modificare în ceea ce privește alcătuirea parohiilor. Și țin să mă justific ore-cum, de o învinovățire ce ar putea să mi se aducă, de lipsă de respect către S-tul Sinod, că am lăsat comisiunea să facă această lucrare.

Vă aduceți aminte că, când s'a ales comisiunea această, eram Ministru numai de o lună de zile și nu cunoșteam lucrările bine, de aceea nu am făcut nici o opozițiune când s'a hotărât această comisiune, și am lăsat să se facă lucrarea de a cărei importanță nu mi dam șema. Acum când știu cum stau lucrurile, cu mai puțin curaj mă angajez pe calea acésta. Las să vedem ce se face, și să știm ce putem primi pe urmă.

Comisiunea însă va fi absolut necesară, pentru ca să studieze cestiunile și să pregătască elementele pentru cestiunile viitoare; și deosebit de acésta are să mă lumineze și pe mine, dându-mi în același timp elementele problemei de rezolvat. Vom discuta împreună și vom vedea ce va eși din toate acestea. Eu sunt cu totul la dispozițiunea comisiunii în vara acésta, până mă voi limpedi de cestiunile care mi au rămas neresolvate. Și eu cunosc cestiuni care nu sunt rezolvate, cum sunt cele privitoare la seminații, la învățămîntul religios și câte altele, și probabil că și P.P. S.S. Vóstre cunosteți altele.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Véd că cestiunea ăia altă direcție. Noi, membrii din comisiune, anul trecut, împreună cu delegatul D-lui Ministru, ne-am ocupat în mod mecanic de aranjarea parohiilor.

Așa înțelegeam existența comisiunii, alésă tot din aceleași persoane și de aci înainte. Pare însă, că s'ar voi ca noi, membrii comisiunii pentru regularea parohiilor, să avem și alte atribuțiuni. Se pôte. Inșă cât mă privește pe mine, ași putea să exprim în comisiune numai opiniunea mea separată, iar nici de cum opiniunea S-tului Sinod, și cred că, chiar când noi trei din comisiune vom cădea de acord asupra unei cestiuni, ea tot nu va avea aprobarea S-tului Sinod. De aceea, cred că trebuie să se lămuréscă

lucrul. Înțelege S-tul Sinod ca comisiunea acésta să lucreze împreună cu D-l Ministru la reformarea legéi clerului mirén? Înțelege S-tul Sinod, ca să dea deplina sa aprobare lucrărei ce va eși de la comisiunea acésta, care va lucra împreună cu D-l Ministru? Iată câte-va cestiuni asupra cărora trebuie să ne lămurim. Altmintrelea eū, cu tótă dorința ce ași avea de a lucra în comisiune, vė spun drept, că 'mī va fi imposibil; căci am lucrat de multe ori, și am avut durerea să vėd că o lucrare a S-tului Sinod a fost lăsată la o parte, și s'a pus altele în locul ei, când a venit vremea cea grea.

De aceea, trebuie să lămurim acésta cestiune, căci fără aceste lămuriri eū nu pot lua parte la lucrări.

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S. Președinte, este lucru știut, că îndată ce S-tul Sinod alege o comisiune, dându-i o anumită însărcinare, nu-i circumscrie sfera ei de activitate, de a veni înaintea S-tului Sinod și cu alte propunerī și cu alte desiderate, pentru ca S-tul Sinod să ia cunoștința de ele și să se rostéscă asupra lor, fie în mod afirmativ, fie în mod negativ. Eū deci cred, că este fórtesne a da lămuririle cerute de P. S. Episcop al Dunărei de jos.

Comisiunea ce S-tul Sinod a ales, are să se ocupe cu reformarea parohiilor, are să-și ia singură norma sa de activitate. Și când D-nul Ministru va simți trebuința....

P. S. Episcop al Hușilor: Nu singură, ci împreună cu D-l Ministru, fiind-că D-l Ministru are să mérgă cu proiectul în Cameră.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Acésta trebuie s'oștim noi.

P. S. Episcop al Râmnicului: Acésta este altă cestiune. Noi iată ce facem acum. S-tul Sinod are să alegă o comisiune, care să se ocupe cu parohiile. Acésta comisiune nu este împedată de a se ocupa și cu alte cestiuni, care stău ore cum în conexiune cu însărcinarea ei, cum este de exemplu cutare saū cutare dispozițiune a legéi clerului mirén. Comisiunea se înțelege că nu are că ia decisiuni definitive. Ea va trebui numai să presinte S-tului Sinod soluțiunile ce va crede că sunt mai nimerite respectiv

de dificultățile ce conține legea, Ș-tul Sinod în urmă hotărăște ce e de făcut.

D-1 Ministru al Cultelor și Instrucțiunei publice: Comisiunea acésta nu este de cât o comisiune de studiu a S-tului Sinod.

P. S. Episcop al Râmnicului: Da, tot ce ea va crede, că trebuie a se îndrepta în lege, nu o împiedică nimeni de a arăta S-tului Sinod. Ori-ce desiderat ar înfățișa, ori-ce propunerii ar face, vor fi bine venite și nu va rămâne de cât ca S-tul Sinod să se ocupe de ele și să se rostască asupra lor. Eū cred deci, că aceste lămuriri se pot da P. S. Episcop al Dunărei de jos și 'l rog ca împreună cu cel-altii membri, cari sunt în comisiune, să lucrede și să se pronunțe cum va crede de cuviință despre tot ce privește îmbunătățirea stărei actuale de lucruri în Biserica noastră.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: După lămuririle ce s'aū dat, rămâne dar hotărît ca comisiunea să existe și să-și urmeze lucrările sale înainte și numai la trebuință va fi consultat D-1 Ministru,

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Nu mi s'a dat nici o lămurire, prin urmare eū tot nu sunț lămurit.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: S'a dat explicațiunea acésta: ca comisiunea să se ocupe de parohii. Dacă în decursul lucrărilor comisiunea va găsi că urmează să se modifice cutare sau cutare punct din legea clerului mirén, nimic nu împiedică pe comisiune, ca să vie cu propunerii la S-tul Sinod și să dică: Iată ce am găsit de cuviință să facem.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Eū doresc să știū: dacă comisiunea acésta are și altă însărcinare de cât de a se ocupa de parohii. Cum că în legea clerului sunt lipsuri, acésta era spus și probat de la început, căci pe acésta lege s'a făcut multă vorbă și mult sgomot în biserică și numai încape îndoială, că legea are defectele ei și defecte mari; însă eū doresc să știū, care este însărcinarea comisiunei pe care I. P. S. Voastră și S-tul Sinod voește s'o alégă astă-dî?

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Privitoare la parohii,

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Când se propune această comisiune, îi dă S-tul Sinod această însărcinare? Cu toate că eu cred, că S-tul Sinod o să lucreze proiectul de modificarea legii aparte și îl va prezenta D-lui Ministru; iar dacă D-l Ministru bine-voeste să lucreze împreună cu noi, nu avem nimic de disc.

Eu doresc să știu: dacă înțelege S-tul Sinod să hi se dea mandat nou, comisiunii, să ne ocupăm și cu modificarea legii, și va primi S-tul Sinod lucrarea noastră făcută împreună cu D-l Ministru? Nu se poate întâmpla, ca S-tul Sinod să țină în urmă comisiunii? ați cedat mai mult decât trebuie? Iată dar că pentru mine, ved atâtea greutăți, că nu-și poate cine-va închipui.

De aceea, fiind vorba de lucrarea aceasta, eu voi să fie lucru clar. Am lucrat de multe ori pe dibuite și n'am eșit la rezultat; de aceea aș dori ca Comisiunea de parohii, care s'a votat, să se ocupe numai de regularea parohiilor.

Eu mă plâng S-tului Sinod cu atât mai mult, cu cât la mine în Dobrogea se simte foarte multă necesitate de modificarea parohiilor, și mulțumesc D-lui Ministru, că a binevoit a'mi acorda preoți supranumerari. Când s'a regulat parohiile pentru prima oară, în Dobrogea s'a'au alipit 20 sau 30 cătune la o comună; ei bine, ați s'a'au făcut din acele cătune sate mari, și nu poate un preot să parcurgă 200 kilometri; prin urmare în Dobrogea se simte mare nevoie de noi parohii.

Eu nu știu, cari vor fi atribuțiunile comisiunii și acest lucru S-tul Sinod trebuie să'l spună clar și lămurit. Putem noi să lucrăm cu D-l Ministru, să convenim asupra punctelor, care trebuiesc reformate din lege? vom vedea. Aceasta însă este o chestiune, care trebuie să se știe. Prin urmare, rog pe S-tul Sinod să lămurască această chestiune.

P. S. Episcop al Hușilor: După esplicările date de D-l Ministru credeam chestiunea tranșată. Dacă eu am înțeles bine, lucrul stă așa; că comisiunea este autorizată de S-tul Sinod ca să lucreze și la modificarea legii existente a clerului mirean. Eu așa am înțeles. Inșuși D-l Ministru ne-a spus, că a observat multe lucruri, care reclamă schimbare, și noi mai mult de cât D-sa cunoscem acesta. Eu unul acum mă întreb, dacă noi, comisiunea aleasă, avem să ne

-ocupăm de parohii tot în direcțiunea legii existente, și în urmă dacă se va schimba direcțiunea adoptându-se altă sistemă, comisiunea n'are să lucreze în zadar? Comisiunea cred dăci că are să se ocupe și de lege.

P. S. Episcop al Râmnicului: De ce ați lăsat cestiunea parohiilor la o parte?

P. S. Episcop al Hușilor: N'am lăsat cestiunea parohiilor, am atins însă cestiunea legii, căci este strâns legată cu cestiunea parohiilor; căci parohii pot fi numai cu un preot paroh, cum sunt după legea existentă, și pot fi și cu un preot paroh și unul, două sau și trei preoți ajutători, cum au fost în regularea făcută de S-tul Sinod la 1888. Dacă la modificarea legii se va adopta sistema din urmă, nu e așa că totă împărțirea de astăzi și parohiile ce comisiunea le va mai regula, tot după această sistemă, au să se dea la o parte?

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu: I. P. S., Președinte, asistăm la o discuțiune, care, după mine, pare că a deplasat cu totul.

P. S. Episcop al Hușilor: Da, după părerea P. S. Văstre.

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu: D-l Ministru de Culte și Instr. Publică, a trimis cu o adresă două-deci și cinci petițiunii primite din diferite părți ale țerei, prin care unii locuitorii cer înființări de noi parohii, sau deslipirea unui cătun de la o parohie și trecerea sa alipirea de o altă parohie. S-tul Sinod, conform procedurii urmată în sesiunea trecută, a ales o comisiune, ca aceste cereri ale locuitorilor să se resolve după aceleași principii de care s'a călăuzit și în trecut.

În așa sens cred eu, că I. P. S. Văstră ați bine-voit a face propunere a se alege prin aclamațiune membrii din fosta comisiune, care să se rostască asupra acestor cereri. P. S. Episcop al Hușilor, care a fost membru în comisiunea trecută, și s'a reales și acum, ridică incidentul și întrébă: dacă D-l Ministru are de gând, ca curând sau mai târziu, să vie cu o modificare a legii clerului mirean și a seminariilor; iar D-l Ministru declară S-tului Sinod că n'a avut până acum timpul material să se ocupe de această lege. P. S. Episcop al Hușilor, nu voiu a dice că este ne-

satisfăcut cu răspunsul D-lui Ministru, dar pare, că cere a 'i se spune mai precis, dacă legea se va modifica, de ore-ce prin modificarea legii, s'ar periclita și lucrarea Comisiunii pentru parohii.

P. S. Episcop al Hușilor: De ce am putut să fiu nemulțumit, când Dl. Ministru mi-a găsit dreptate.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Răspunsul D-lui Ministru este clar, și eu cred, că lucrarea comisiunii nu ar fi periclitată de o modificare a legii, în cazul când s'ar face, de ore-ce comisiunea trebuie să lucreze în vedere cu legea actuală. Iată pentru ce am șis, că cestiunea s'a deplasat după adevăratul teren. Comisiunea nu are altă sarcină de cât să continue lucrările, cari au fost începute în sesiunea trecută.

În cazul când Dl. Ministru ar face apel la comisiune, ca să'și pregătască elementele necesare pentru modificarea legii clerului, poate să 'i le dea; până atunci însă comisiunea se va ocupa pur și simplu numai de rezolvarea celer 25 de petițiuni primite de la Ministerul de Culte, și a acelor cari se vor mai primi.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: După câte s'a vorbit, eu cred că este bine să luăm hotărîrea aceasta: comisiunea despre care este vorba, să se ocupe, cum s'a ocupat și în sesiunea trecută, cu cestiunea pur și simplu a parohiilor.

P. S. Episcop al Hușilor: După legea de astăzi?

I. P. S. Mitropolit Primat Președinte: După sistemul ce ați adoptat în trecut. Când se va crede de cuviință, că e timpul ca S-tul Sinod să se ocupe împreună cu D-nul Ministru și de ore-care modificări din legea clerului, acesta se va anunța în S-tul Sinod, și atunci se va lua hotărîrea ce se va crede de cuviință; până atunci comisiunea nu are alt rol de cât acela de a se ocupa de parohii.

Pun la vot închiderea incidentului.

Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Dl. ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice: Cestiunea reformării legii clerului este o cestiune care se impune când-va. Acesta este neîndoios.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Vă rugăm cât mai curând.

Dl. ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice: Și eu cred cât mai curând. Dar mai curând sau mai târziu, trebuie să se facă. Acesta însă nu se poate face fără studii; și acesta este neîndoios.

Ca să vii să fac numai o lucrare, din care apoi să nu poți eși, acesta nu o poți face. Când poți pune mâna pe legea clerului, poți întreba mai întâi pe oamenii competenți în materie. Am făcut legea Instrucției și nu am pus mâna pe dinsa până nu am întrebat, de și ca profesor eram mai în cunoștință de lucru.

Apoi asupra legii clerului la cine mă poți adresa, de cât la P. P. S. S. Văstre?

Dacă comisiunea se ocupă cu cestiunea parohiilor, se ocupă cu una din cele mai importante cestiuni ale legii clerului. Studiile deci tot trebuiesc făcute, fără îndoială. Și să nu vă mirați dacă poți ruga pe P. Sântitul cutare sau cutare, să'ni spună ce crede asupra lucrărilor, căci acesta o poți face ca să știți cum să mergeți la Cameră.

Acesta nu angajază pe S-tul Sinod în nimic. Să șicem că veți alege o comisiune de studii. Acesta are să formuleze părerea, care se va prezenta S-tului Sinod, și S-tul Sinod va formula părerea sa, și o va trimite la mine. Eu voi formula altă părere, nu șic că poți face acesta, dar dreptul Constituțional așa este, eu am dreptul să fac propunerea, eu am dreptul de inițiativă al legilor, și mă duc la Cameră, unde se va explica.

Altmintrelea acestea sunt păreri suprapuse, care toate sunt trebuitoare. S-tul Sinod mai este sesizat de alte cestiuni de cât de cestiunca parohiilor?

P. S. Episcop al Hușilor: Nu.

Dl. ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice: În momentul acesta dar nu aveți nimic. Este puțin probabil că, până la închiderea acestei sesiuni a S-tului Sinod să mai vină alte cestiuni.

Comisiunea se va ocupa cu cestiunea parohiilor, și când va limpedi această cestiune, îi poți mulțumi că a limpedit una din cele mai importante cestiuni ale legii clerului mirean.

P. S. Episcop al Hușilor: Dl. Ministru șicé că, când vom limpedi cestiunea parohiilor, cum poate fi mai bine, am

rezolvat ună diŃ cele mai însemnate cestiuni. Care vrea să-Ńică, că noi comisiunea ne vom putea gândi spre a găsi o metodă mai practică pentru organizarea parohiilor, iar nu numai a face parohii noi ca în anul trecut.

Ne mai cerënd nimeni cuvntul, se pune la vot închiderea incidentului și se admite.

Ședința se suspendă pentru 10 minute.

Ședința se redeschide.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte. Fiind-că acum avem să procedem la alegerea de Arhiereu, rog pe unul dintre P. S. Secretari, să bine-voiască a da citire Articolelor respective din Regulament.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, Secretar, citește art. 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul pentru alegerea Arhierilor titulari sau locoteneți.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Acum după ce am auzit articolele respective din regulamentul pentru alegerea Arhierilor titulari, putem să procedem la alegere conform regulamentului.

Iată listele propuse: I) este lista Mitropoliei Ungro-Vlahiei, care conține pe următorii candidați: Economul G. Georgescu, Economul C. Ialomițenu, Protosinghelul Sofronie Vulpescu, Archimandritul Gherasim Safrin, propus de P. S. Episcop al Râmnicului și Veniamin Nițescu, propus de P. S. Episcop al Argeșului; iar lista II-a a I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei conține un sigur candidat, pe Arhimandritul Varlaam Răilenu.

P. S. Episcop al Hușilor: Cum ved, sunt patru liste; adică una a I. P. S-țitului Mitropolit Primat, una a P. S. Episcop al Râmnicului, una a P. S. Episcop al Argeșului și una a I. P. S-țitului Mitropolit al Moldovei; iar nu două liste ale ambelor Mitropolii, după cum se dice în regulamentul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P. S-țite, aceste liste sunt formate după cum specifică regulamentul.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Pentru ca să fim în spiritul art 6 din Regulament, care prevede o singură listă, dați-mi voie să mă citesc înc'o dată art. 6.

«I. I. P. P. S. S. Mitropolit al Ungro-Vlahiei și al Moldovei, prezenți la Sinod propun lista candidaților eligibili la demnitatea de Arhiereu, fie-care pentru jurisdicțiunea sa. Acea listă se citește în S-tul Sinod.

Fie-care din P. P. S. S. Membri ai S-tului Sinod pot cere înscrierea în lista de candidați a persoanelor cu calitățile arătate mai sus».

Prin urmare, conform acestui articol, „fie-care membru al S-tului Sinod poate să cêră înscrierea vre-unui candidat în lista Mitropolitului în a căruj jurisdicțiune cade, cum a făcut P.P. S. S. Episcopul ai Râmnicului și al Argeșului de aũ cerut înscrierea candidaților propuși de P. P. S. S. Lor în lista I. P. S. Mitropolit Primat.

Acum, fiind vorba despre alegerea a trei candidați pentru un singur loc, este bine a se sci cum trebuie să se pue votul. Eũ sunt de părere să se pună la vot întâiũ candidatul din lista I. P. S-șitului Mitropolit Primat, după aceia cel după lista I. P. S. Mitropolit al Moldovei și tot ast-fel, în mod alternativ, până se vor vota toți candidații. Cred că acêsta este procedura, carej ar trebui să se urmeze.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Prea S-șitj, acum procedem la vot conform regulamentului, care s'a citit.

Primul candidat este Economul Gheorghe Georgescu din lista Mitropolitului Primat.

Se procede la vot pentru Econ. Gheorghe Georgescu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți,	14.
Majoritate absolută	8.
Bile albe pentru	6.
Bile negre contra	8.

Prin urmare s'a respins.

Acum procedem la vot pentru Arhimandritul Varlaam Răilenu, propus de I. P. S. Mitropolit al Moldovei.

Se procede la vot pentru Arhimandritul Varlaam Răilenu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți	14
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru .	13
Bile negre contra .	1

Prin urmare s'a ales cu majoritate de 13 voturi.

Se procede la vot pentru Ec. C. Ialomițeanu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți	14
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru	4
» negre contra	10

Prin urmare s'a respins.

Se procede la vot pentru Protosinghelul Sofronie Vulpescu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți	14
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru	8
» negre contra	6

Prin urmare s'a ales cu majoritate de 8 voturi.

Se procede la vot pentru Arhimandritul Gherasim Safrin.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți	14
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru	7
» negre contra	7

Prin urmare paritate de voturi.

Voci: In acest cas votul președintelui decide.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Se va vedea pe urmă după ce vom vota și pe al 5-lea candidat, căci mai avem unul.

Vă rog să procedem acum la vot și, pentru Arhim. Veniamin Nițescu.

Se procede la vot pentru Arhim. Veniamin Nițescu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este:

Votanți	14
Majoritate absolută	8
Bile albe pentru	8
» negre contra	6

Prin urmare și acesta s'a ales cu majoritate de 8 voturi. Proclam dar aleși candidații de Arhiereu pe Arhimandri-

tul Varlaam Răileanu, Protosingh. Sofronie Vulpescu și Arhimandritul Veniamin Nițescu, cari au întrunit majoritatea cerută de regulament și cari se vor recomanda Onor. Guvern conform regulamentului.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei ridic ședința.

Cea viitoare va fi pe Vineri 8 Maiu, tot la ora 8 dimineță.

Ședința se ridică, anunțându-se cea viitoare pe ziua de 8 Maiu ora 8 dimineță.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † Athanasie al Râmnicului.

Ședința de la 8 Maiu 1898.

Ședința se deschide la orele 8 a. m. sub președenția I. P. S. Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal.

Prezenți 14. In concediu P. S. Arh. Nifon Ploestenu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în numărul cerut de regulament, ședința e deschisă.

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu, secretar: Dă citire sumarului ședinței precedente.

Ne cerând nimeni cuvîntul, se pune la vot sumarul și se primește.

P. S. Episcop al Râmnicului, secretar: Dă citire următoarelor comunicări:

Adresa S-tei Mitropolii a Ungro-Vlahiei cu No. 1836, prin care înainteză oficia cu No. 437 a Epitropiei Așezămintelor Brâncovenești, care cere să 'i se cedeze locul bisericii S-tul Nicolae din Prund pentru nouile clădiri ale spitalului Brâncovenesc.

I, P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cred că ar fi bine să se citească adresa Epitropiei și pe urmă să se numească o comisiune.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Vă rugăm să faceți I. P. S. Voastră istoricul acestei cestiuni.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte; Istorical este următorul: Aședămintele spitalului Brâncovenesc se găscsc actualminte în forțe mare strimtorare în ce privește localul, și se simte mare necesitate de un teren, care să fie alipit de aceste Aședămintele. În colțul de sud al localului actual, se găsește actualmente Biserica S-tul Nicolae, care se chi: mă din Prund, cu încăperile ce are pe acel teren. Acest local ar fi de un interes imens Aședămintelor Brâncovenești, ca să'și pótă face clădirile pe el. Epitropia Aședămintelor a făcut încercarea să facă achizițiunea acestui teren împreună cu biserica, pentru că nu ar putea profita dacă ar lua numai o parte din curte, fără să ia și terenul pe care este aședată biserica. Epitropia a lucrat prin Primărie și Ministerul de Interne. Atât Primăria cât și Ministerul de Interne—'m! aũ făcut cunoscut ca Mitropolit, că acel loc este de o mare necesitate Aședămintelor Brâncovenești, că este de utilitate publică a se permite să se cumpere de Epitropia Aședămintelor Brâncovenești biserica aceea cu tot locul ei. Eũ am declarat atunc! atât Ministerului și Primăriei cât și Epitropiei Aședămintelor Brâncovenești, că nu pot să'm! iaũ responsabilitatea, din cauză că pe acel loc este clădită o biserică, dar dacă nu ar fi fost biserică ași fi convenit. În sfișrit, s'a convenit ca să se tra-teze cu Epitropia acelei biserici.

În cererea care o presintă Epitropia Aședămintelor Brâncovenești se cuprind următoarele condițiuni: S'a convenit ca Epitropia Aședămintelor Brâncovenești să cumpere locul împreună cu biserica, la care, cum am avut onóre a vé spune, convine și Primăria și recunoște și Ministerul de Interne ca utilitate publică și Epitropia bisericii Sântul Nicolae nu face nici o obiecțiune. Însă în urma obiecțiunilor ce am făcut eũ, fiind vorba de existența unei biserici, am emis ideia ca: cu banii cari se va cumpăra acest loc împreună cu biserica, să se facă o altă biserică, care să pórte tot numele acestei biserici de Sântul Nicolae din Prund.

În acest sens este cererea. Aședămintelor Brâncovenești adresată S-tului Sinod. După ce v'am făcut istoricul pe scurt, v'ași ruga acum, să bine-voiți a procede la alegerea unei comisiuni, care să fie însărcinată de a studia mai de a-

própe și a merge la fața locului să se convingă și să constate cele ce am avut onóre a vă spune, și a veni cu rezultatul la S-tul Sinod. Dacă bine-voiți a primi această propunere, vă rog a procede la alegerea comisiunei.

P. S. Episcop al Rómnicului: Cred că nu e nevoie de altă comisiune. Comisiunea de petițiuni ar putea să facă acest lucru.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: V'ași ruga să alegeți o comisiune specială, care să se ducă la fața locului.

P. S. Arch. Pimen Piteștenu: Și eu ași fi de părere ca să se alégă o comisiune specială.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Eū nu înțeleg aci rolul S-tului Sinod. Pentru că e biserică la mijloc? Dacă autoritățile locale, începând cu cea spirituală, Mitropolia, apoi Primăria și Guvernul recunosc necesitatea acesta, S-tul Sinod ce rol jócă aci? Eū cred că nu e bine să angajăm pe S-tul Sinod în această afacere, care nu e alt-ceva de cât dărâmare a unei biserici. Apoi când un Primar, fecior de popă, a dărâmat biserică, a întreat pe S-tul Sinod? Și noi acum să dăm voce! Eū nu sunt de părere. Dumniilor aū nevoie, recunóștem, autoritatea bisericéscă recunóște, noi asemenea recunóștem, Primăria și Guvernul recunóște de asemenea, atunci mérgă înainte. Dar noi să dicem: da, dărâmați biserică, mie nu'mi convine.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Lucrurile la prima vedere se pare a fi așa cum le-a spus I. P. S. Mitropolit al Moldovei, și se urmăză așa ori de câte ori Chiriarul respectiv póte el singur să resolve cestiunea. Dar din moment ce P. S. Chiriarh respectiv, se referă la S-tul Sinod, S-tul Sinod nu póte de cât să se pronunțe într'un fel sau altul.

Același cas a fost cu biserică din Constanța, unde eū singur puteam să mă pronunț asupra lucrului. Totuși vedând că cestiunea ce mi se presintă spre rezolvare este cam mare, am referit cazul S-tului Sinod și am dis: Când S-tul Sinod va dice, că e bună lucrarea, eū voiți sfinți biserică. Eram în dreptul meu asupra acelei cestiuni, cum este și I. P. S. Sa în dreptul său asupra cestiunei de față.

Din moment ce însă, s'a prezentat cestiunea S-tului Sinod, S-tul Sinod trebuie să răspundă.

Acésta este părerea mea și rog și pe I. P. S. Mitropolit al Moldovei, să primescă să ne ocupăm de acésta cestiune.

P. S. Arhiepiscop Valerian Râmnicénu: Eū cred cum că cestiunea de față nu intră în atribuțiunile S-tului Sinod, nu este competența S-tului Sinod să hotărască pentru o biserică care se propune spre desființare.

În atribuțiunile care sunt puse după lege în regulamentul S-tului Sinod, nu se prevăd și atribuțiunile de felul acestă.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Dar cu biserica de la Constanța era în căderea S-tului Sinod să se ocupe?.

P. S. Valerian Râmnicénu: S'a desființat o mulțime de biserici și nu s'a întrebat S-tul Sinod. Afară de acésta se mai spune și alt-ceva pe de lături.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Spuneți ce ați auzit. Ce se mai spune pe de lături?

P. S. Valerian Râmnicénu: Iată ce se aude: că Epitropia ar putea să și facă încăperile de care are trebuință răscumpărând alte locuri din vecinătatea acestei biserici, dar că îi ar conveni mai bine să desființeze acésta biserică.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Mergeți mai întâi la fața locului să vedeți cum stă lucrurile.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Se vede că nu cunoșteți pozițiunea locului.

I. P. S. Mitropolit Primat Președinte: Rog pe I. P. S. Mitropolit al Moldovei să mă ierte dacă am prezentat cazul acesta S-tului Sinod, pentru că nu mă credeam în desul de competente ca să iaū eū responsabilitatea asupra mea. S'aū mai dărâmat și alte biserici, care nu s'aū mai făcut la loc, însă aci are să se facă o altă biserică.

Am declarat și declar, nu voiū lua responsabilitatea mea asupra dărâmării bisericii

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Mă erfați că iaū cuvântul pentru a doua oră.

Dacă se primește ca acésta cestiune să se resolve, să se studieze și să se hotărască de S-tul Sinod, atunci eū cerca pentru orî ce biserică, care se va propune spre dărîmare, să se cêră hotărîrea S-tului Sinod. Era aci la vale spre podul gârlei biserica Măgureanu. S'a desființat. Era la casa lui Belu, care a fost casă Văcărescă, un paraclis și eū l'am-

apucat și am cântat într'insul. Ei bine acea casă s'a vindut unui ebreu și paraclisul s'a desființat. Cu a cui știre și îngăduire nu se știe.

Când Pake, fecior de preot, era Primar și a dărâmat o mulțime de biserici a întrebat pe S-tul Sinod? Atunci pentru ce eă astă-đi dintr'un punct de vedere óre-care să mă pronunț asupra acestei cestiuni? Eă mă pun în rezervă.

P. S. Episcop al Hușilor: Pe lângă deslușirile care s'aă dat asupra cestiunii de față, eă vreaă să đic două cuvinte în sprijinul aducerei cestiunii în S-tul Sinod.

Cunóștem cu toții, că I. P. S. Mitropolit Primat este și unicul Efor al Așeđemintelor Brâncovenești și era óre cum greă pentru I. P. S. Sa să resolve singur cestiunea, căci s'ar fi đis, că pentru interesul că este acolo Efor a luat această dispozițiune cu de la sine putere. Pentru motivul acesta și mai multe altele, care le-am auđit, sunț de părere ca să ne ocupăm de cestiunea acesta.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Vă aduceți aminte, că la Iași se făcea teatru pe locul vechel Primării, loc destul de larg, dar fiind-că dincolo peste drum este o școlă de un alt rit, de ritul apusan, unde sunt femei, s'a găsit cu cale ca teatru să'l facă mult mai la vale, departe de acea școlă și l'a adus aprópe de biserica Dancu, fostă monastire cu averile ei.

De aceia am đis și în Senat: *Dați bisericilor averile lor de la care s'aă luat sute de milioane.*

S'a aruncat, când s'a săpat pentru clădire, tot pământul spre acea biserică, așa că aprópe a acoperit-o

P. S. Episcop al Hușilor: Mi se pare că așa este și la Socola.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Mi-ai luat cuvintul din gură. Din Iași am voit să merg la Socola. Unii điceaă că biserica Dancu ar putea să nu mai existe, căci acum nu ne mai trebuesc multe biserici. Chiar mie însuși mi s'a đis: Acum ai Biserică mare, frumoasă, acea mică este de prisos, să o dărimăm și să facem grădină. Eă atunci le am răspuns: *misiunea mea nu este de a dărîma biserici, ci de a le face.* Și am stăruit ca biserica vechedin curtea Mitropoliei să se reînnoiască cum s'a și reînnoit.

Acum să mergem la Socola. Acolo s'a găsit cu cale să

se facă Aședemintul pentru cei smintiți, care era la Golia. Vine și mi se spune, că cei însărcinați cu clădirea edificiilor aceluși Aședemint sunt de părere ca să se întindă pe locul unde este biserica. Am sărit în sus când am auzit și am zis: pentru numele lui Dumnezeu, această treabă ne-a mai rămas de făcut, ca să dărimăm bisericile? Acea biserică este un monument istoric-religios, făcut de fata lui Alexandru Vodă Lăpușănu, Domnitorul țerei, care după ce a observat mai multe localități prin țară, s'a stabilit aci, lângă Iași, unde a făcut și biserica monastirei Socola, unde a și murit.

Pe la începutul secolului de astăzi, când a venit fericitul părinte Veniamin ca Mitropolit al Moldovei, a hotărât să facă aci cel dintâiu seminar din România.—Aci la Socola era și o soră a Mitropolitului Veniamin. A mutat pe sora sa și pe alte călugărițe la Agapia, iar pe călugării din Agapia i-a mutat în monastirea Nămu și Secu și a făcut clădirile seminarului în Socola, lângă biserica acela făcută de fiica lui Alexandru Vodă Lăpușănu. Aci seminarul a existat 80 de ani, până când după starea lucrurilor de astăzi seminarul a fost strămutat în Iași, într'o casă luată cu chirie.

Eū, vădend că nu o să pot alt-fel, și că nu voiū putea isbuti de cât alegend un local bun pentru seminar, a voiū Dumnezeu și am reușit să se cumpere casa lui Vodă-Mihael Sturdza alături de Mitropolie, unde s'a aședat Seminariul.

Pe cei cari erau însărcinați cu clădirea de la Socola pentru smintiți, nu-i mai încăpea pământul, de și aveaū loc destul, dar voiaū să dărime și biserica. Aū săpat mereū și aruncaū pământ. Și într'una din zile, fiind în sărbători, m'am dus și eū să ved. M'am mirat tare mult când am vedut pământul de un stinjen și jumătate aruncat până în fața bisericei. Pe la altarul bisericei aū făcut o șosea, iar biserica își va ajunge sorta ca și altele, precum Dancu din Iași. Eū însă mi voiū face datoria de a protesta, dar mi se pare că glasul meū este ca glasul celui care strigă în pustiu,

De aceea zic, că orī ce cestiune privitoare la biserică, chiar dacă ar fi vorba de a se strămuta de la un loc la altul, să se aducă la S-tul Sinod, și atunci mă închin.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Văd cu mulțumire, că a admis în principiu și I. P. S. Mitropolit al Moldovei, împreună cu P. P. S. S. Membri ai S-tului Sinod, ca cestiunea să se rezolve aci.

Atunci v'ași ruga, ca la finele acestei ședințe, să alegem comisiunea care să mérégă la fața locului, să constate, și apoi să vină cu un raport.

Acéstă hârtie deci, se va trimite la comisiunea ce se va alege.

Se comunică de la birou petițiunea preotului Nicolae Popa de la parohia Vadu-Roșca, com. Vulturul, jud. Putna, prin care cere să se mijlocéscă a'i se da sporul de 25%, la care are drept, pentru că parohia unde a servit mai înainte n'a avut pământ.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P. P. S. S. Părinți, eū cred că acéstă cestiune este de competența Episcopului respectiv. Prin urmare eū propun să se recomande P. S. Episcop respectiv, pentru a mijloci la Ministerul de Culte.

Pun la vot acéstă propunere. Cine este pentru. să bine voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la birou adresa S-tei Mitropolit a Un-gro-Vlahiei cu No. 1826, pe lângă care înaintéază dosarul cu No. 32/98, cu actele relative la funderea în monahism a preotului Nicolae B.-Economu, de națiune Elenă, și care actualmente servește la biserica Stavropoleos din Capitală și se trimete la comisiunea de petițiuni.

Idem, raportul No. 23 al Epitropiei Parohiei Buhalnița din jud. Némțu, prtn care reclamă că la 30 Martie 1897 s'a luat grădina și ograda bisericeii, în întindere de 3 fâlcă și 57 prăjini și cimitirul vechiū al bisericeii, de către inspectorul silvic al județului și le-a trecut, ca avere a Ministerului de Domenii, în contractul arendașului moșiei, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, raportul Direcțiunei Tipografiei cărților bisericești cu No. 27, pe lângă care înaintéază suplica D-nului Krafft, librar din Sibiū, prin care cere a'i se da spre desfacere cărți din Tipografia S-tului Sinod și se trimete la comisiunea pentru luarea socotelor «Revistei și Tipografiei».

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Comunicările s'au terminat. Acum intrăm în ordinea zilei.

La ordinea zilei avem raporte ale comisiunilor.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înregistrat la No. 116, al comisiunii pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la adresa D-lui Ministru al Cultelor cu No. 6763 și înregistrată la No. 10:

Inalt Prea Sântite Președinte,

Comisiunea S-tului Sinod pentru luarea socotelilor Tipografiei cărților bisericești și ale Revistei Biserica Ortodoxă Română luând în cercetare adresa Onor. Minister al Cultelor ser. C. No. 6763, înregistrat la No. 10 de la 12 Februarie a. c., aduce la cunoștința S-tului Sinod cele ce urmază:

În sesiunea de astă toamnă, S-tul Sinod a admis propunerea ce a făcut I. P. S. Mitropolit al Moldovei, după dorința exprimată de D-l Ministru al Cultelor, ca să se facă un control amănunțit la Tipografia cărților bisericești, de către o comisiune a S-tului Sinod, împreună și cu un delegat al Ministerului Cultelor, spre a se constata dacă de la 1895 încôce, Tipografia se află într'o stare prosperă sau nu.

Comisiunea cu delegatul Ministerului întruniindu-se la Tipografie în luna Noembrie trecut a decis ca mai întâiu D-l delegat, om al financelor, să cerceteze gestiunea Tipografiei de la 1895 Maiu până la 10 Noembrie 1898 după registre și actele din dosare. D-l delegat împreună cu un ajutor dat d-sale de Onor. Minister al Cultelor au efectuat această lucrare foarte anevoioasă în 60 de zile. Resultatul ei se va supune la cunoștința S-tului Sinod de către comisiune, care în curând își va depune raportul în cestiune.

Însă până atunci comisiunea rîgă pe S-tul Sinod a lua în considerare adresa menționată mai sus a Onor. Minister al Cultelor ca d-l delegat și ajutorul său, pentru serviciul făcut, să fie îndemniști din casa Tipografiei, cel întâi cu 1200 lei, câte 20 lei pe fiecare ședință din cele 60 zile, iar cel al doilea cu 600 lei, câte 10 lei de fie-care ședință.

Acastă sumă se va înscrie în budgetul tipografiei pe 1898/99 la cheltueli, și se va scădea din escedentul cu care se închee budgetul respectiv, iar plata se va efectua de către Direcțiunea Tipografiei celor în drept cât mai neîntârziat.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiunii, subscrisul cu smerenie îl supun la deliberarea și aprobarea S-tului Sinod înapoiind și lucrările în chestiune.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*.

Punându-se la vot concluziunile raportului, S-tul Sinod le-a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 115, al aceleiași comisiunii relativ la raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești cu No. 424/97:

Înalt Prea Sântite Președinte,

Comisiunea aleasă de S-tul Sinod în ședința sa de la 1 Maiü a. c. și compusă din P.P. S.S. Episcop de Huși, de Argeș și subsemnatul în calitate de raportor, a luat în cercetare raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești, înregistrat la No. 497, de la 18 Decembrie 1897. Prin acel raport noul Director Dr. C. Chiricescu arată starea financiară în care a găsit tipografia la intrarea sa în funcțiune, precum și nevoile ce se simt în mersul înainte al acestei instituții. Pentru acest sfârșit D-sa rîgă a'i se acorda mai multe credite, ce ating împreună suma 10910 lei și anume:

- 1) Un credit de 210 lei pentru plata unui conservator al depositului de cărți, icône și hîrtie din tipografie.
- 2) Un credit de 5000 lei pentru procurarea de material tipografic.
- 3) Un credit de 2500 lei pentru legatul cărților în desfacere.
- 4) Un credit de 1500 lei pentru material combustibil.
- 5) Un credit de 1000 lei pentru costul transportului cărților desfăcute și.
- 6) Un credit de 700 lei spre a se face în podul tipografiei pe capetele zidurilor ei niște rafturi în care să se așeze parte din cărți spre a nu apăsa tîtă greutatea lor pe pod și a se întîmpla vre o catastrofă.

Comisiunea ce a fost delegată de S-tul Sinod în sesiunea de astă toamnă spre a verifica împreună cu un delegat al Onor. Minister al Cultelor gestiunea fostului director P. S. Arh. Valerian Râmnicénu fiind sesizată de I. P. S. Mitropolit Președinte al S-tului Sinod prin apostilul de sub No. 497/97 și cu adresa No. 422 de

la 18 Decembrie trecut a opinat în o încheiere a sa din procesul verbal înaintaț I. P. S. Președinte cu adresa înregistrată la No. 500 de la 19 Decembrie a se aproba creditele cerute, sub rezerva aprobării ulterioare a S-tului Sinod, iar I. P. S. Președinte cu adresa No. 423/97 aprobă părerea emisă de comisiune.

Acastă soluțiune a comisiunei se întemeiază pe următoarele considerente:

Una din cauzele cele mai de căpetenie ce a adus tipografia în o stare financiară nesatisfăcătoare a fost și lipsa unui control regulat a depositului de cărți și de hârtie din tipografie. Dacă acest deposit nu se administrează cu îngrijire, negreșit atunci instituția nu va prospera. Deci la desfacerea cărților cât și la întrebuintarea hârtiei de imprimat e neapărat a se observa ore-care formă. Plecând de la această idee comisiunea a găsit că e justificată propunerea Direcțiunei de a se înființa la Tipografie un post de conservator. Acesta va primi cărți spre desfacere, va da socotelă de ele, va ține în păstrare hârtia și va încredința din ea după trebuință Șefului de Atelier, însă tot-d'auna cu formă în regulă. Postul acesta ființeză la tôte Tipografiile mai însemnate. Creditul de 210 lei, ce represintă plata conservatorului pe trei luni, fu deci încuviințat. Iar în vederea mod stei retribuții, postul acesta fu unit de o cam dată cu cel de Secretar-Comptabil.

Comisiunea a opinat a se aproba și creditul de 5000 lei pentru material tipografic.

În budgetul pe 1897/98 figura la capitolul acesta 30000 lei. Fostul Director însă, când a cerut încă 6000 lei făcuse cheltueli chiar și peste această sumă. Căci noul Director raporteză, că la capitolul acesta a găsit un deficit de 1200 lei. Va să dică în loc de 30000 lei se cheltuise până la Noembrie 37200 lei. Trebuia deci să se acopere deficitul și să se întâmpine nevoile tipografiei în cursul a 5 luni ce mai rămâne din anul budgetar.

Comisiunea a opinat asemenea să se aprobe și creditul de 2500 lei pentru cheltueli de legătorie. Fostul Director încasa de la legător o remisă. Prețul fixat în tarifa tipografiei pentru legatul cărților era mai tot al legătorului, care avea tipografia ca un debușeu al său. Noul Director a luat îndată dispoziția ca suma ce se cuvine legătorului să fie înscrisă întrégă la cheltueli, iar suma ce se încaséză după tarifă din vânzarea cărților legate, să fie înscrisă întrégă la venituri. Tipografia prin această dispoziție realizéză un beneficiu cu mult mai mare. De unde de la Aprilie până la 10 Noembrie 1897 beneficiul tipografiei din legatul cărților e de 216 lei.

în ultimele 5 luni este de 900 lei. Pentru acest sfârșit însă tipografia trebuia să aibă la dispoziție un legător. Însă fondul ce mai rămăsese nu era suficient. Deci pentru întâmpinarea acestei cheltuieli trebuie să servescă creditul cerut de 2500 lei.

În mod analog e justificat și creditul de 1000 lei pentru transportul cărților. În tarifa tipografiei se prevede costul transportului cărților. El privește pe cumpărător. Însă costul acesta nu se înscrie în trecut la venituri, deși nu se cheltuie pentru transport atâtă cât e prevăzut în tarif, iar ce se cheltuie se lua uneori chiar din banii tipografiei. Acum însă costul transportului se trece după tarif întreg la venituri, iar costul efectiv al transportului cărților după chitanța poștei, se trece la cheltuieli. Deci și pentru întâmpinarea acestei cheltuieli trebuie un fond.

Tot așa se justifică și creditul de 1500 lei pentru material combustibil. Din fondul de 2000 lei prevăzut în budget la acest capitol mai rămăsese la Noembrie trecut 731 lei 39 bani. Se cheltuiseră deci aproape trei părți din fond și acesta în timpul verii.

În deposit nu se afla de cât 3350 kgr. lemne și ea o tonă koc. Evident că tipografia nu putea merge la vreme de iarnă cu suma de 700 lei și cu acest material.

De altă parte comisiunea a opinat a nu se aproba creditul de 700 lei pentru rafturi. Cheltuiala această s'a părut de prisos, de vreme ce se impune cât mai neîntârziat clădirea unei magazii pentru conservarea cărților. Apoi ar fi nimerit ca S-tul Sinod să ia dispozițiunii de a se distribui pe la Episcopi, Protoerii, Parohii și diferite biblioteci unele din cărțile ce sunt mai puțin întrebate spre a se ușura astfel depositul tipografiei.

Tot pentru considerațiunile acestea comisiunea opinază și acum ca S-tul Sinod să încuviințeze acordarea creditelor aici mai sus arătate în sumă de 10210 lei, mai yartos, ca după cum se va vedea din gestiunea tipografiei pe anul 1897/98 bugetar, ele au fost acoperite din diversele economii făcute la tipo-litografie.

Resultatul acesta cu smerenie 'l supun la deliberarea și aprobarea S-tului Sinod împreună cu lucrările în chestiune.

Raportor; } (ss) † *Atanasie al Râmnicului.*

Punându-se la vot concluziunile raportului, S-tul Sinod le-a primit.

P. *S. Episcop al Râmnicului*, raportor, citește următorul raport al aceleiași comisiunii, înreg. la No. 113, relativ

la raportul Direcțiunei Tipografiei cărților bisericești cu No. 484 din 14 Ianuarie 1898:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea S-lui Sinod pentru luarea socotelor tipografiei cărților bisericești și ale Revister „Bis. Ort. Rom.” luând în cercetare raportul Direcțiunei tipografiei, înregistrat la No. 2 de la 14 Ianuarie a. c. aduce la cunoscința S-tului Sinod peļe ce urmǎzǎ:

Noua Direcțiune după intrarea sa în funcțiune constată, că tipografia nu mai dispune de hârtie pentru cuperte la Revistă, precum și nici de hârtie de imprimat pentru a continua lucrări începute și a executa comande eventuale. Conform ord. S-lui Sinod No. 80 de la 12 Mai 1897 hârtia trebuie să se procure prin licitație, timpul însă fiind scurt și nevoia constrângătoare, Direcțiunea solicită la I. P. S. Președinte al S-lui Sinod autorizarea să procure hârtia trebuitoră de la fabrica care la ultima licitație a făcut oferta cea mai-avantajoasă pentru tipografie.

I. P. S. Președinte prin adresa No. 2 de la 15 Ianuarie a. c. cere avizul Comisiunei delegate de S-tul Sinod a verifica gestiunea fostului Director. Comisiunea în vederea considerențelor din sus citatului raport prin încheierea sa din Procesul verbal înaintat I. P. S. Președinte cu Raportul înregistrat la No 4 de la 17 Ianuarie își dă avizul său pentru aprobare, sub rezerva aprobărei ulterioare a S-lui Sinod. Acest aviz I. P. S. Președinte îl comunică Direcțiunei cu adresa No. 3 de la 19 Ianuarie.

În vederea celor arătate, Comisiunea prin subscribul Raportor cere cu smerenie aprobarea S-lui Sinod, înapoind tot-o-dată și lucrările în cestiune.

Raportor, (ss) † *Athanasie al Râmnicului.*

Punându-se la vot conclusiunile raportului, S-tul Sinod le-a primit.

P. S. *Arh. Conon Bacaónul*, raportor, citește următorul raport, înregistr. la No. 129, al comisiunei pentru cercetarea cărților didactice de învățămînt religios, curs secundar, relativ la manualul intitulat: «Istoria Bisericei Române» de Econ. C. Ionescu:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea aleasă de către S-tul Sinod, pentru cercetarea cărților școlare de învățămîntul religios, la cursul secundar, încă din

sesiunea trecuta, compusă fiind din P. S. Athanasie Craioveanu, P. S. Pimen Piteșteanu și sub-semnatul Raportor, de atunci au și luat în cercetare: „Manualul de Istoria Bisericii Române“ cu un mic rezumat (introdutiv) despre nașterea și dezvoltarea bisericii creștine pentru uzul școlilor normale de învățători și învățătoare (elaborat) de către economistul C. Ionescu, licențiat în Teologie, profesor de religie la școlile: Asilul „Elena Dómna“ și Școala Normală a Societății pentru învățătura „Poporului Român“. Și au studiat cu totă luarea amintă acest manual; examinându-l atât din punctul de vedere al *cestiunei de doctrină*, cât și al *cestiunei pedagogice*, precum și al *formei de espunere*; (conform noii dispoziții comunicată S-lui Sinod din partea Onor. Minister al Instr. publice cu No. 27648 seria A de la 28 Iulie 1897.

Deci, mai I ca *material*, comisiunea constată cum-că *manuscrisul*, format *folio*, cuprinde peste totul 60 de file, scrise și nescrise împărțite astfel: 18 file de la început, cuprind: Titlul, precuvîntarea, o privire generală despre: „Starea omenirii mai înainte de venirea Domnului“ și apoi: O prescurtare din Istoria generală a bisericii creștine, până după timpurile Reformației Luteriane, Calviniste și altele, 40 de file următoare, cuprind *materialul propriu*, anunțat prin titlul manualului; adică: *Istoria Bisericii Române*. Și în fine, 2 file ce mai urmăză până la sfârșit, sînt lasate nescrise, avînd a servi pentru note și cuvertă manuscriptului.

Care întreg *material*, în ce privește *cestiunile de doctrină și fond*, apoi, nefiind de un *cuprins dogmatic*, sau *moral special*, ci numai *cât Istorie*, nu conține nimic ce ar putea fi vătămător Religiei și Bisericii. Dar, în ce privește conformitatea cu programul în vigoare, după cele anume observate, manualul cercetat prezintă o mare deosebire și mai ales în *cestiunea pedagogică*, în *alegerea expresiunilor*, ca și în *forma de espunere a materialului* tratat, apoi, lucrarea acesta se prezintă cu o *mulțime de neajunsuri și defecte*, ce nu pot fi admise într'un manual de școală.

Tóte aceste *lipsuri și defecte* fiind cu îngrijire semnalate, ba, multe chiar și anume corectate de către însuși cercetătorul și drept fie-care loc *adnotate cu cernăla roșie*, spre a se putea mai bine observa și îndrepta, Comisiunea întregă a cercetării cărților didactice, încă din sesiunea trecută a S-lui Sinod, și anume, prin Raportul său înregistr. la No. 481 de la 7 Noembrie trecut, *au conchis la reînapoerea lucrării* către autorul său, ca pentru a fi din nou revădită, corectată, și mai îmbunătățită. Conformându-se în

total observațiunilor de pe marginile filelor originalului adnotat, și rămas aci, la bibliotecă, spre eventuală controlare.

Raportul acesta înșă, de mai sus citat, prezentat fiind de către subsemnatul Raportor, și punându-se la ordinea zilei anume pentru ziua de la 7 Noembrie trecut, ultima ședință a S-lui Sinod, și atunci *neputându-se* citi din cauza grăbirei cu alte lucrări mult mai urgente, *am rămas* ca să fie din nou prezentat și citit la sesiunea din Mai curent,

Dar după închiderea sesiunii trecute a S-lui Sinod, autorul manualului de mai sus cercetat, profitând de timpul liber peste iarnă, notându-și toate cele observate, s'a uit cerut reînăpocierea lucrării sale, spre conformare cu acele de pe manuscris notate la prima corectare; după care acum și prezintă din nou lucrarea sa, către S-ful Sinod, spre examinare și aprobare.

Deci, Comisiunea cercetării cărților didactice de învățământul religies în școlile secundare, reelegându-se și pentru sesiunea corentă aceia de mai înainte: și reluat din nou în cercetare: „Manualul de Ist. Bis. Române“ elaborat de către Economul C. Ionescu, profesor de Religie din București

Și esaminându-l cu tot interesul ce i orte bunetor *Manuale de școlă* acum, cu o deosebită plăcere am observat cum că: Autorul acestei lucrări, în dorința de a putea publica un cât se pôte mai bun manual de școlă în materia propusă, s'a conformaț în totul și tuturor observațiunilor de îmbunătățire, ce mai înainte i s'a uit fost arătat.

Adecă: S'a uit revădit, corectat și îmbunătățit cartea sa; prin cõmplectarea tuturor lipsurilor avute după program; s'a conformat cu cerințele pedagogice în proporționarea materiilor de lecții; s'a uit corectat espresiunile ce n'ar fi pretutindenea întrebuintate: s'a îndreptat stilul și forma de espuere a materialului tratat; conformându-se în fine cu totul observațiunilor de pe originalul adnotat etc.

Drept care acum: Comisiunea cărților didactice religiose, prin subsemnatul Raportor conchide cum că: S-tul Sinod,

Avënd în vedere lipsa aprõpe totală de până în present a Studiului Ist. Bis. Rom. prin alte școli secundare.

Avënd în vedere că acest studiu *este obligator* de a se preda și învăța la tôte școlile Normale de Istitutori și Istitutõre; de Invõtători și Invõtõtõre,

Avënd în vedere folosul ce se pôte aduce numerosei tinerimi școlare de acolo, iconomisindu-i-se timpul de studiu mai bine prin un imprimat de cât prin mauscrypt,

Având asemenea în vedere că: până acum, singurul acest manual ni se prezintă cu o destinație specială în materie de Ist. Bis. Române prin școlile normale de Inștitutori și Inștitutore din tota țara.

Pentru toate aceste puternice motive, S-tul Sinod ar putea acorda Inalta sa aprobare pentru tipărirea și introducerea acestu manual, prin școlile către care autorul se adresează la început.

Drept care Inalt Prea Sântite Stăpâne, cu cel mai profund respect, subsemnatul Raportor, le și supun acestea la Inalta apreciere și aprobare a S-tului Sinod.

Raportor (ss) † Arhiepiscopul Conon Bacăonul,

Punându-se la vot conșlușiunile raportului S-tul Sinod le-a primit.

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. S-șite Președinte, comisiunea pentru parohii, care a fost anul trecut, și care acum a fost din nou aleșă și însărcinată tot cu aceiași lucrare, prevede cazul, că cereri de felul acesta au să se ivescă mai multe. Deslegarea, ce vrem s'o cerem de la S-tul Sinod în această privință este, ca cererile, care vor mai veni, să fie adresate tot I. P. S-șitului Președinte al S-tului Sinod și I. P. S. Vóstră să le trimiteti comisiunei, sau să fie în drept comisiunea, a le primi din ori-ce parte ar veni, fie de la Chiriarchii respectivi, fie de la preoșii, fie știu și eu de la cine. Acastă deslegare o cerem cu atât mai mult cu cât I. P. S-șia Vóstră în timpul vacanței póte nu veți fi în Capitală și nu va avea cine să comunice comisiunei acele cereri noi. De aceea întreb cu mult respect pe S-tul Sinod, cum să se procedeze în asemenea împrejurări, când se vor ivi cereri noi?

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Mă unesc în totul cu părerea P. S. Episcop al Hușilor, membru al comisiunei de parohii, ca ori-ce cereri să se adreseze la comisiunea pentru parohii; dar fiind-că lumea nesciind acesta s'ar face mare confușiune, căci se va adresa tot Președintele S-tului Sinod, eu dar, așii fi de părere să se publice prin Monitorul Oficial, ca toate cererile relative la parohii să se adreseze comisiunei respective, căci înc'o dată șic, lumea nesciind, toșii are să se adreseze Președintelui S-tului Sinod. Acum rămâne să hotărâșii, cum veșii crede de

cuviință. Eu cred că, pentru o mai bună practică a lucrului, să se publice sau în Monitorul Oficial sau în Revista Biserica Ortodoxă Română, ca să scie lumea unde să se adreseze.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: I. P. S-șite Președinte, de ore-ce comisiunea alésă pentru a continua lucrările privitoare la regularea parohiilor se compune din aceiași P.P. S.S. membri, care au lucrat și în sesiunea trecută, din care este și P. S. Episcop al Hușilor, eu aș ruga pe Prea Sântia Sa să bine-voiască a ne spune, care era procedura, care s'a urmat în privința hârtiilor venite în timpul vacanței, și gândesc că aceea ar fi bine s'o urmeze și în cazul de față.

P. S. Episcop al Hușilor: Eu cred, că cestiunea acesta se poate rezolva mai ușor în modul următor: Hârtiile acestea au să vie la Președintele S-tului Sinod sau la Episcopul respectiv. Președintele S-tului Sinod, să dăcem că lipsește, dar este Directorul Cancelăriei S-tului Sinod, care n'are să lipsească. Prin urmare, dacă Directorul Cancelăriei S-tului Sinod va fi autorizat de I. P. S. Președinte, negreșit că el va comunica comisiunei toate petițiunile ce va primi, și astfel totul va fi în regulă.

În urma acestei discuțiuni, s'a luat următoarea hotărâre:

«S-tul Sinod în ședința de la 8 Maiu 1898, în urma lămuririlor cerute de P. S. Episcop al Hușilor, hotărăște, ca în timpul vacanțelor și până la sesiunea S-tului Sinod de la toamnă, toate cererile ce se vor trimite la Președenția S-tului Sinod, cu privire la modificări și creări din nou de parohii, să se înainteze de către Directorul Cancelăriei S-lui Sinod direct comisiunei respective și fără întârziere.

Acastă procedură se va urma în tot-d'auna când S-tul Sinod nu va fi în sesiune.

(ss) Președinte: † Iosif Mitropolit Prima.

(ss) Secretar: † Athanasie al Râmnicului.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Acum pun la vot închiderea incidentului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Arh. Meletie Gălățenu, citește rapórtele înregistrate la No. 124 și 123, ale comisiunei de petițiuni, pri-

vitore la cererile de tundere în monahism a fraților Tudor Grigore Mihaï, Ștefan G. Năchescu, Andrei Grigore și Oprea I. Petrescu din M-rea Cernica, recomandați de Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei cu adresele No. 1708 și 1740; Juga Precup din M-rea Cheia, recomandat de aceeași Sf. Mitropolie cu adresa No. 1706; Ion Panait și Alecu G. Olteanu din M-rea Căldărușani, recomandați de aceeași Sf. Mitropolie cu adresa No. 1699, precum și cererile de a se recunoște tunderea în monahism, efectuată în cas de bărbolă, a fraților; Ion N. Isac și Florea Stănescu din M-rea Cernica, recomandați de aceeași Sf. Mitropolie cu adresa No. 1703, Nicolae D. Șerban și Răducanu I. Georgescu din M-rea Căldărușani, recomandați de aceeași Sf. Mitropolie cu adresele No. 1702 și 1705. S-tul Sinod a aprobat concluziunile rapórtelor comisiei, care sunt pentru admiterea și recunoșcerea tunderei în monahism a numiților frați.

P. S. *Episcop al Hușilor*: I. P. S-șite Președinte, vėd că rapórtelile asupra călugărilor se fac foarte scurte. N'am de ȃis nimic asupra acestei proceduri. Inșă țin la un lucru; țin ca cele exprimate prin rapórtelile, *că în dosare se află toate actele prescrite de regulament și că, sunt în regulă*, pe baza cărora S-tul Sinod dă incuviințarea de călugărire, *să fie în adevăr toate complete*; pentru că dacã S-tul Sinod dă incuviințarea, apoi totã responsabilitatea este a S-tului Sinod. Acestã observație am făcuț-o, fiind-cã mi-a atras atențiunea P. S. Episcop al Romanului, care a ȃis, că vırsta privește pe Episcopul, respectiv. Cum privește pe Episcopul respectiv? Dar Episcopul respectiv trimite actele la S-tul Sinod și dacã S-tul Sinod aprobă călugărirea cu lipsa de vırstă sau cum găsește de cuviințã, acestã se face pe responsabilitatea S-tului Sinod, iar nu pe a Episcopului respectiv. De aceea am sulevat acestã cestiune, afirmând cum că noi dãm votul, pe basa arãtărilor raportorului, *că actele sunt în totã regula și că dosarele sũnt complete* și deci, atunci să fie bine înțeles, că noi sprijinim cele arãtate prin rapórtelile.

I. P. S. *Mitropolit Primat, Președinte*: Pentru linișțirea P. S. Episcop al Hușilor, am cređut de datoria mea să ȃu aceste explicațiuni:

Comisiunea de petițiunii său ori-care comisiune când la asupra sa o sarcină, mai întâi ea studiază chestiunea și după ce se convinge de regularitatea actelor, apoi propune S-tului Sinod admiterea sa și aprobarea, după cum este în chestiunea de față. Alt-fel nu va veni nici odată înaintea S-tului Sinod pentru a-și da opiniunea pentru sa și contra, dacă actele nu sunt studiate. Tot asemenea și în cazul de față, comisiunea de petițiunii, nu numai am convingerea, dar am cea mai mare siguranță, că ea a cercetat mai întâi toate actele și numai după ce s'a convins, că sunt conforme cu Regulamentul S-tului Sinod, a venit cu concludsiunii pentru aprobare. Dacă însă comisiunea găsește vre-o lacună, atunci fiți siguri că o semnalază.

Pentru cazul de față, cred că suntem în regulă.

P. S. Arh. Meletie Gălățenu: I. P. S. Președinte, tot-mai așa facem noi, comisiunea. Mai întâi studiem actele din dosar, și dacă le găsim că sunt în regulă, atunci cerem aprobarea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fărte bine.

P. S. Arh. Meletie Gălățenu: citește rapărtele comisiunii de petițiunii, înregistrate la No. 122, 121, 126, 125, 136, 137, 133, 135, 134, 138 și 132, privitoare la cererile de tundere în monahism a surorilor: Maria C. Popescu, Maria Rădulescu, Evdochia I. Dancu, Alexandrina Ghiță Lefter și Elena Apostol din M-rea Pasărea; Maria I. Popescu, Nița A. Dumitrache, Ana Năstase Iordănescu, Anica Gheorghé Constantinescu, Iliana Nedelcu și Anastasia Nicolae Gheorghé, din M-rea Zamfira; Steliana Ion Petre Sofronie, din M-rea Viforita; Ecaterina T. Hudotă și Smaranda Ionescu din M-rea Țigănești; Maria Florescu Ilie; Anica Ionescu și Elene C. Ștefănescu din M-rea Ciorogarla, recomandate de Sf. Mitropolie a Ungro-Vlahiei cu adresele No. 1709, 1697, 1739, 1700, 1707 și 1710. Recunoșterea călugăririlor efectuate în cas de bătă, a surorilor: Cleopătră Lupescu, Efrosina D. Costescu și Maria Țița Leonte din M-rea Pasărea; Ana Radu I. Olariu, Stana Preotu Negu și Stanca Damian Bradoschi, din M-rea Țigănești; Ana P. Chiță, din M-rea Viforita, recomandate de același Sf Mitropolie cu adresele No. 1696, 1701 și 1704. Cererile de tundere în monahism a fraților: Petru Codreă; Simion Litănu, Ga-

vril Rusu, Panteleimon Cojocaru, Ión V. Hanganu și Gheorghe Filipovič din M-rea Némțu și Secu; Gheorghe I. Ștefănescu și Costache Al Popi din schitul Preotești (Sucéva); a surorilor: Ióna Pricope Savin, Lunza Domnariu, Maria Salomi, Elena Irimiade, Efrosina Ionescu, și Ióna C. Saulea, din M-rea Văratecu; Maria Ionescu, Smaranda D. Antohe, Elena Preotu Irimia, Tița Paraschiva I. Rafail, Maria Gavril Piuariu, Ecaterina Boazi și Smaranda Manoliu din M-rea Agapia; Anastasia Vezitiu, Ana Popovič (născută Postolache), Soltana Talpă (născută Postolache) și Maria Ionescu din M-rea Agafton; recomandate de Sf. Mitropolie a Moldovei și Sucevei cu adresele No. 1009, 1013, 1010, 1011 și 1012, Cererea de tundere în monahism a sorei Evdochia M. Macarova din M-rea Celic-Dere, recomandată de Sf. Episcopie a Dunărei de jos cu adresa No. 824.

Idem, a surorilor. Safta C. S. Mihalache, Anica Adam, Gherghina Ión Ilie, și Nécșa St. Ion din M-rea Costești; Cassandra H. Cocenescu și Joița P. Stanciu din M-rea Rogoz; Dobra I. Roman, Ecaterina I. Grigore, Ióna M. Burhală și Luxa Cosma din M-rea Rătești. Recunoșterea călugăriei efectuată în cas de bôlă a sorei Frosa Arhieovič din M-rea Rătești și a fratelui Crăciun S. Mihalache din M-rea Vărzărești, recomandați de Sf. Episcopie a Buzelui cu adresele No. 343, 342, 332, 331, 341, 333, 330, 329, 328, 327, 335 și 334. Cererile de tunderi în monahism a surorilor: Maria Predescu, și Tudorița Dumitru din M-rea Dintr'un lemn. Flórea Petru Puică din M-rea Horezu. Recunoșterea călugăriei, efectuată în cas de bôlă, a fratelui Gheorghe Pirici din schitul Lainici (Gorj), recomandați de Sf. Episcopie a Râmnicului Nouului Severin cu adresele No. 1157, 1158, 1108 și 725. Cererile de tunderi în monahism a fraților Nicolae Predoiu, din M-rea Stănișóra, Ión Văleanu, din M-rea Turnu și a sorei Maria Ión Cercel din M-rea Valeni. Recunoșterea călugăriei, efectuată în cas de bôlă, a fratelui Gheorghe Ghiță Gogoric din M-rea Stănișóra și a sorei Stanca I. Cârstea din M-rea Valeni, recomandați de Sf. Episcopie a Argeșului cu adresele No. 381, 972/97, 371, 288 și 153 a. c. ?

S-tul Sinod a aprobat conclusiunile rapórtelor comisii-

nel, cari sunt penru admiterea și recunoșterea tunderii în monahism a tuturor fraților și surorilor numiți mai sus.

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. S. Președinte, comisiunea pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei prin unul din rapórtelile sale a făcut o propunere, că adică, din cărțile cele multe, cari sunt la tipografie și de care nu întrébă nimeni să se dea pe la Episcopii, pe la Protopopii, pe la școli și pe la bibliotecile parohiale.

Eū rog a se pune acum acéstă propunere în discuțiunea S-tului Sinod, dacă găsește cu cale, ca din acele cărți, despre care se va face o listă, să se dea pe la locurile ce am arătat mai sus sau nu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Mie mi se pare, că ideea comisiunei, enunțiată prin raport, era pentru două motive: întâi, că de acele cărți nu se prea întrébă și al doilea, că apasă asupra podului tipografiei.

Eū am cređut, că comisiunea a înțeles prin acéstă propunere, că trimițendu-le pe la Episcopii, pe la Protoerii și pe la școle, care din acele cărți se vor putea desface, să restituie sumele, pentru ele, iar care nu, să se dea gratis. Așa am înțeles eū.

P. S. Episcop al Râmnicului: Este destul de înrădăcinat la noi obiceiul ca să se încurajeze munca școlarilor la finele anului cu o cărticică. Și acéstă se face și de Ministerul Cultelor și de județe și de primării.. Noi comisiunea ne-am gândit că, avēnd în vedere cantitatea mare de cărți ce este la tipografie și dintre care unele nu se întrébă, cum este catehismul pâr. Ștetaneli de la Cernăuți și altele ce cântăresc mai multe mi de kilograme și apasă podul tipografiei. După darea de sémă se vede, că din acéstă carte nu s'a vîndut de cât 4 exemplare partea I. Mai sunt și alte cărți în asemenea categorie și acestea reprezintă o sumă, dar nu se póte numi de cât fictivă, fiind-că nu se póte vinde níci odată.

Noi comisiunea am đis, că e bine să propunem S-tului Sinod, dacă va aproba, să se trimită ca din partea S-tului Sino¹, Chiriarhilor respectivi, și aceștia prin prototereii respectivi, la finele anului școlar, să trimiță pe la diferite școle, câte un număr de aceste exemplare spre a se îm-

părți gratis ca premii la școlari, ca să nu se țină că Biserica rămâne indiferentă în această privire.

Am fost la T.-Severin și vizitând liceul de acolo am rămas mulțumit de modul cum este administrat acel liceu. Tot acolo se află și o școală de cântăreți, cercetată de un mare număr de școlari. Pe lângă vorbele de încurajare ce s'au rostit elevilor, eu cred că e bine ca cei mai silitori să se pomenescă la împărțirea premiilor cu câte o carte, două și din partea Episcopului.

De aceea, rog pe S-tul Sinod să autorise comisiunea a veni cu un raport în această privință și S-tul Sinod să se rostască atunci.

Se pune la vot această propunere și se primește.

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S-țite, Prea S-țiti. După cum să știe, în sesiunea de prima-vară a anului trecut, comisiunea însărcinată cu cercetarea cărților pentru învățământul religios, cursul secundar, a venit cu un raport asupra textului Mărturisirei Ortodoxe, întocmit de o comisiune anterioară. Raportul conchidea ca textul acela să fie studiat din nou de comisiunea însărcinată cu cercetarea cărților pentru învățământ religios, curs secundar, împreună cu comisiunea, care a fost întâiu însărcinată cu pregătirea textului acestei cărți. S-tul Sinod a aprobat acea concluzie. Comisiunea m'a însărcinat pe mine, ca membru al ei, ca să revăd textul. Eu l'am revădut cu de amăruntul și am terminat această lucrare acum câte-va săptămâni. Ne-am întrunit apoi atât comisiunea, căreia S-tul Sinod 'i a făcut onórea de a o alege din nou în sesiunea acesta, cum și comisiunea cea veche. Am discutat îndreptările, care s'au adus textului, și am convenit asupra lui, rămâind a se înainta I. P. S-țitului Președinte, ca I. P. S-ția Sa să dispună imprimarea cărței arătându-se și numărul exemplarelor de imprimat.

P. S. Episcop al Hușilor: Acesta este sfârșitul cestiunei.

P. S. Episcop al Râmnicului: Mai este o cestiune nouă aci. În textul prezentat de comisiunea cea dintăiu se află o lungă introducere, care tratéză mai mult despre însemnătatea literară a cărței. În adevăr, introducerea e lungă în acel text.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Ce ediție?

P. S. Episcop al Râmnicului: Textul care l'a revădit comisiunea S-tului Sinod. Acest text s'a revădit după a lui Grigorie, a lui Antim și altele.

Dar să vin la cestiune. Vreaș să ăic că în fruntea aceluî text s'a pus, de prima comisiune, o introducere lungă, care se învîrtea mai mult asupra cestiunei literare. Și eă când am început să mă ocup cu acel text, încă din Decembre expirat, lă plecarea fostului Episcop de Râmnic în străinătate, între altele 'i am ăis: nu ăonsimțî și P. S. Ta cu noi,—căci vom termina pôte lucrarea până te vei întorce—, să scötem acea introducere și să punem în locul ei alt-ceva. Și vë pot încredința pe cuvîntul meu de ăinste, că și P. S. Sa a recunoscut că introducerea e prea lungă și a ăonsimțit să se scötă și să se tipărescă separat în Revista Biserica Ortodoxă Română. P. S. Sa a ăonsimțit la acêsta când 'i am spus, că nu stă în căderea S-tului Sinod să se ocupe cu literatura. S-tul Sinod este strejarul Dogmelor, iar lucrarea acêsta conține prin esență dogmele și morala S-tei nöstre Biserici. Din acest punct de vedere trebuie decî recomandată numita lucrare. De aceea cred, că ar fi bine să se pună în fruntea textului o grammată din partea S-tului Sinod, arătându-se și recomandându-se cartea la toți creștinii spre a o ceti și a se adăpa din isvorul ei cel curat. Așa dar, propun ca să se scöță introducerea aceea și S-tul Sinod să ia dispozițiunî ca, când se va începe imprimarea cărței, să se pună o grammată din partea S-tului Sinod; iar cu alcătuirea acestei grammate să se însărcineze aceeași comisiune, care a revădit textul saă o altă persónă din S-tul Sinod, să o iscălêscă însă toți membrii S-tului Sinod și să se tipărescă în fruntea cărții, cum este cea a Patriarhului Nectarie din Ierusalim și cea a Patriarhului Partenie. Rog dar pe S-tul Sinod să bine-voiască a primi următörea propunere:

PROPUNERE,

Am onöre a propune, ca din textul Mărturisirei Ortodoxe revădit în urmă, conform hotărîrei S-tului Sinod, de către comisiunea pentru cercetarea cărților de învățămînt

religios, cursul secundar, împreună cu comisiunea care a întocmit întâi textul acesta, să se scôtă «Introducerea» făcută de unul din membrii comisiunei, spre a se tipări în Revista S-tului Sinod, iar în locul ei să se pună o grammată din partea S-tului Sinod.

† Athanasie al Râmnicului.

† Gherasim al Argeşului.

† Arh. Pimen G. Piteşténu.

Se pune la vot această propunere și se primește.

Se suspendă ședința pentru 10 minute.

Ședința se redeschide.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Prea S-țiți Părinți, Vă rog să procedăm la alegerea comisiunei, care să-și dea opiniunea asupra cererei făcută de Așezămintele Brâncovenești.

Se procede la vot.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este: Votanți 14. Majoritate absolută 8. Aș întrunit:

P. S. Episcop al Dunărei de jos 13 voturi.

» » » Hușilor 14 »

» » » Argeșului 14 »

» » » Râmnicului 1 »

Prin urmare P. P. S. S. Episcopii al Dunărei de jos, al Hușilor și al Argeșului sunt proclamați membri în comisiune.

Acum vă rog să procedăm la alegerea comisiunei, care să se ocupe cu regulamentul relativ la zugrăvirea bisericilor.

Se procede la vot.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Resultatul votului este: Votanți 14. Majoritate absolută 8. Aș întrunit:

I. P. S. Mitropolit Primat 14 voturi

P. S. Episcop al Dunărei de jos 13 »

» » » Hușilor 14 »

» » » Argeșului 1 »

Prin urmare I. P. S. Mitropolit Primat, P. S. Episcop al Dunărei de jos și P. S. Episcop al Hușilor, cari aș întrunit majoritatea voturilor cerute de regulament, se proclamă membri în comisiune.

P.P. S.S. Părinți, ordinea zilei pentru astă-zi este epuiată. Mai înainte însă de a ridica ședința, 'mă fac o datorie

a comunica S-tului Sinod că Duminică 10 Maiu avem sër-bătore națională și v'ași ruga să fim cu toții împreună, pentru ca cu toții să servim la acéstă serbare, la ora care se va prevedea în programă.

Voci: Da, da, să fim cu toții.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Acum ridic ședința. Ședința cea viitoare o vom avea pe Luni, 11 Maiu, tot la orele 8 dimineță.

Ședința se ridică, anunțându-se cea viitoare pentru Luni 11 Maiu, orele 8 a. m.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † *Fimen G. Piteștenu.*

Ședința din 11 Maiu 1898.

Ședința se deschide la orele 8 și 10 minute sub președenția I. P. S. Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și răspund prezenți 13 P.P. SS. Membri, fiind absente P. S. Episcop al Romanului, iar P. S. Arhiereu Nifon Ploestenu în concediū.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în număr cerut de regulament, ședința este deschisă.

P. S. Episcop al Râmnicului, Secretar, citește sumarul ședinței precedente.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot sumarul ședinței precedente. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la biroū adresa D-lui Ministru al Cultelor cu No. 24553, prin care comunică că delegatul Ministerului în comisiunea pentru regularea parohiilor este Dl. Dr. Drag. Demetrescu.

S-tul Sinod ia act de acésta și hotărește a se comunica acesta comisiunei pentru regularea parohiilor, spre a se ști că delegatul D-lui Ministru pe lângă acéstă comisiune este Dl. Dr. Drag. Demetrescu,

Idem. petițiunea preotului Dumitru Copăceanu, din com. Copaciu, jud. Vlașca, prin care cere a'i se da pe credit icône din Tipografia S-tului Sinod spre a le desface la cre-dincioși și apoi a le achita și se trimite la comisiunea pen-tru luarea socotelor Revistei și Tipografiel.

Idem, petițiunea locuitorilor Stancu Vasile și Ana Dumitru din comuna Clinceni, jud. Ilfov, prin care cer a li se da înalta deslegare a S-tului Sinod pentru căsătoria a 4-a, fiind căsătoriți civil și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, petițiunea locuitorului Dumitru Tóder a Tudosiei din comuna Broșteni, jud. Suceva, prin care cere deslegare de la S-tul Sinod să fie cununat de biserică a 4-a oră, fiind în vârstă de 40 ani și murindu-i 3 soți și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Hușilor cu No. 381, prin care roagă pe S-tul Sinod să se erte fostul Ieromonah Teofan Zota din M-rea Némțu, actualmente viețuitor în schitul Ra-faila și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa St. Episcopii a Buzăului cu No. 336, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Nae Tomescu din M-rea Ciolanu, și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceeași St. Episcopii cu No. 347, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Dragomira Paraschiva din M-rea Barbu și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceeași St. Episcopii cu No. 346, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a surorii Tudora Rădulescu din M-rea Barbu și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceeași St. Episcopii cu No. 337, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Stoica Munteanu din M-rea Ciolanu și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceeași St. Episcopii cu No. 345, pe lângă care înainteză un dosar cu actele privitoare la tunderea în monahism a surorii Maria S. Măcelaru din M-rea Barbu și se trimite la aceeași comisiune.

Idem, adresa aceeași St. Episcopii cu No. 340, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în

monahism a fratelui Ión Florescu din M-rea Ciolanu și se trimite la aceeași comisiune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Comunicările s'au terminat și intrăm în ordinea zilei. La ordinea zilei avem rapoarte de ale comisiunilor.

P. S. Raportor este rugat să bine-voiască a le da citire.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 152, al comisiunii pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești cu No. 21 de la 30 Aprilie 1898:

Înalt Prea Sântite Stăpâne,

La comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod s'a primit raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești, sub No. 21 de la 30 Aprilie a. c. înregistrat la No. 65 de la 1 Maiu. Direcțiunea prin acest raport arată, că înainteză S-tului Sinod un inventar de dota, arhiva și situația financiară a Tipografiei la 10 Noembrie anul trecut, data intrării în funcțiune a noului Director D. Chiricescu.

Din acel inventar se vede, că s'au predat și s'au primit:

- 1). Numerar și efecte 3310 lei 75 bani.
- 2). Arhiva constatătoare din dosare, registre, condici, sigiluri, felurite requisite de cancelarie și un brevet relativ la medalia de argint conferită tipografiei de Expositia Cooperatorilor.
- 3). Depositul de cărți în ființă la data mai sus arătată.
- 4). Depositul de icône idem.
- 5). Biblioteca tipografiei.
- 6). Atelierul tipografiei și litografiei.
- 7). Icône, tablouri și mobilierul din apartamentele directorului.
- 8). Materialul de tipografie și litografie.
- 9). Materialul combustibil. În fine inventariul conține un proces verbal din care se constată, că în sala mașinelor sub niște maclaturi s'a mai găsit un număr de aproape oinel miș felurite icône, care s'au adaus la cele existente și trecute mai sus în deposit.

Opiniunea comisiunii este a se lua act de arătările direcțiunii tipografiei, iar inventarul să se depună în arhiva S-tului Sinod spre știință.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 151, al comisiunii pentru luarea socotelor Revistei și Tipografiei, relativ la raportul Direcțiunii Tipografiei înreg. la No. 66:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelor tipografiei și ale revistei S-tului Sinod cercetând raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești, înregistrat la No. 66 din 1 Mai a. c., aduce la cunoștința S-tului Sinod următoarele:

Direcțiunea prin raportul său arată, că în urma adresei S-tului Sinod, No. 364/98, prin care-i se comunică decisiunea că P.P. S.S. Chiriarchi au să recomande icône tip spre a fi litografiate, neputându-și da seamă cum are să se eșecute această decisiune, a suspendat litografia. Această se impunea și din lipsa de mijloce, fiind afară de orice îndoială, că situația financiară a tipografiei nu va putea prospera, cât timp s'ar menține litografia în condițiile în care s'a început.

Ast-fel, vânzarea icónelor a produs anul trecut 1897/98 numai 3087 lei, pe când numai cu materialul de litografie s'a cheltuit 5626 lei, rezultând așa dar un deficit de 2538 lei, fără a mai socoti plata numerosului personal și alte cheltueli, ce s'au efectuat în primele opt luni ale anului 1897.

Dar pe lângă cele arătate de Direcțiune, S-tul Sinod în sesiunea sa de astă toamnă, la discuția budgetului tipo-litografiei și-a exprimat dorința de a se cumpăni și micșora cât se poate mai mult cheltuelile tipografiei.

Maî considerând apoi, că în deposit se află un număr însemnat de icône, și că după cum rezultă din tabloul de vânțeri efectuate în cursul anului trecut, abia în doui, trei ani se vor desface toate.

Pentru aceste considerațiuni, comisiunea opinază a se aproba suspendarea litografiei până ce se va simți neapărată trebuință de icône.

Direcțiunea tipografiei va sesiza pe S-tul Sinod despre această trebuință și atunci o dată cu încuviințarea de a reîncepe lucrările li-

tografiei, înscriind în budget fondurile necesare, 'i se va arăta și modul executării decisiunii din sus citatul ordin No. 364/97.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiunii, subsemnatul cu smerenie îl supun la deliberarea S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 153, al comisiunii pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești cu No. 25 din 30-April a. c.:

Înalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod, observând raportul Direcțiunii Tipografiei No. 25 de la 30-Aprilie a. c. prin care roagă pe S-tul Sinod a hotărî dacă poate să dea cărți Onor. Minister al Cultelor cu rabat de 20,0% și având în vedere că Ministerul comandă cărți spre a le distribui în dar pe la diferite biserici, opinază a se da ori-ce cantitate de cărți cu rabatul cerut. De altă parte observând raportul aceleiași direcțiuni No. 27, pe lângă care înaintază o cerere a D-lui Krafft din Sibiu, ca să 'i dea cărți bisericești în deposit spre desfacere iar costul să 'l răspundă la diferite termene; Comisiunea opinază a se pune în vedere Direcțiunii Tipografiei, că nu se pot trimite cărți de cât cu ramburs și cu rabatul obicinuit.

Acest rezultat al observărilor sale, comisiunea prin scrisul îl supune la aprobarea S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește ur-

mătorul raport, înreg. la No. 139, al comisiunei pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la rapórttele Direcțiunei Seminarului «Curtea de Argeș» cu No. 182 și 183/98:

Inalt Prea Sănșite Stăpâne,

Comisiunea alésă de S-tul Sinod pentru tuarea socotelilor Tipografiei și Revistei S-tului Sinod, luând în cercetare adresele No. 182 și 183/98, înregistrate la No. 41 și 42/98, ale Direcțiunei Seminarului din Curtea de Argeș, prin care mijlocește a se da câte un exemplar din tóte imprimatele Tipografiei Cărșilor Bisericești precum și Revista „Biserica Ortodoxă Română” a S-tului Sinod, precum și a se da de aceiași tipografie pentru formarea unei biblioteci mai complete la acel Seminar 13 tomuri variate numere din Biblia de Buzéú, pe care đice, că nu le-aú primit când’i s’a trimis cele 17 exemplare de biblie prin protolereul județului Olt.

Comisiunea luând în cercetare adresele sus menționate, opinéză: I). A se da câte un exemplar din tóte imprimatele S-tului Sinod cum și Revista, cu condițiune de a se trece în inventarul Bibliotecei Seminarului, iar P. C. Protoiereú respectiv să fie descărcat de costul acelor cărți în compturile tipografiei de către D-l Director.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor sale, comisiunea prin subsemnatul raportor cu cel mai profund respect îl aduce la cunoștința S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot conclúsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S’a primit,

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 154 (b), al comisiunei pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la petițiunea preotului paroh al comunei Șipotele, jud. Iași:

Inalt Prea Sănșite Stăpâne,

Comisiunea alésă de S-tul Sinod pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei S-tului Sinod, luând în cercetare petițiunea preotului paroh al parohiei Șipotele, jud. Iași, prin care cere voe de a imprima și pune în vânzare o carte intitulată: Micul Evhologu;

Comisiunea cercetând această și vădând că este contra Regulamentului pentru imprimarea de cărți bisericești de ritual, este de părere a se respinge cererea preotului menționat mai sus și a se trece la ordinea zilei.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor noastre, vine prin subsemnatul raportor a'l supune cu cel mai profund respect la cunoștința S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâta.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport înreg. la No. 155 (c) al comisiei pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la petițiunea preoților D. Drăgușin și I. Ionescu:

Înalt Prea Sânpite Stăpâne,

Comisiunea aleasă de S-tul Sinod pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei „Biserica Ortodoxă Română“, luând în cercetare cererea preotului paroh D. Drăgușin de la biserica cătunului Palilula, comuna Bucovăț, județul Dolj, înregistrată la No 495/97 și cererea preotului Ion Ionescu de la biserica comunei Ginlești, județul Vâlcea, înregistrată la No. 54/98, prin care cer a fi scutiți de plata abonamentului la Revista „Biserica Ortodoxă Română“; Comisiunea este de opinie a se înainta aceste cereri Prea S-țitului Chiriarh respectiv, spre a regula Prea Sânpia Sa cele ce va crede de cuviință.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor sale, comisiunea prin subsemnatul raportor cu cel mai profund respect îl aduce la cunoștința S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 155 (b), al comisiei pentru

luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la petițiunea preotului Ión Lăcustenu din Craiova.

Inalt Prea Sănțite Stăpâne,

Comisiunea aleasă de S-tul Sinod pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei S-tului Sinod, luând în cercetare adresa S-tei Episcopii de Râmnic N. Severin cu No. 3017/97, prin care arată că ar fi bine ca preotul Ión Lăcustenu de la biserica Postelnicul Fîr din Craiova, ajuns în vîrstă înaintată și atins de paralizie parțială, să fie dispensat de a mai figura ca abonat al Revistei Biserica Ortodoxă Română.

Comisiunea pe baza celor arătate de P. S. Episcop respectiv prin adresa menționată opinează a se comunica Comitetului Revistei de a dispune scoterea preotului amintit mai sus Ión Lăcustenu dintre abonații revistei.

Acesta fiind rezultatul esaminării comisiunii cu profund respect îl supune aprobării S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului. Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 114, al comisiunii pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la adresa St. Episcopii a Râmnicului cu No. 1203, înreg. la No. 100/98:

Inalt Prea Sănțite Stăpâne,

Comisiunea aleasă de S-tul Sinod, pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei, luând în cercetare adresa P. S. Episcop al Râmnicului cu No. 1203 din 30 Aprilie 1898, înregistrată la No. 100/98, prin care dă relațiunii în privința achitărei unor abonamente la Revista „Biserica Ortodoxă Română“.

Comisiunea opinează:

1) Ca recipisa No. 3011 să se înapoieze Comitetului Redactor spre descărcare de oarece preotul Cristea Popescu din comuna Mădulari, județul Vâlcea a încetat din viață.

2) Să se trimită preotului Stan Popescu din R.-Vâlcei Revista de la Aprilie 1894 până la Martie 1895 prin protoeria respectivă spre a se putea încasa costul recipisei No. 194; și

3) Recipisa No. 2987, constatându-se că s'a achitat de către preotul Marin Coustantinescu din urbea Drăgășani și bani pentru ea s'a primit de către fostul Protoereu C. Ionescu, actualmente paroh la biserica S-tul Ștefan (cuibu cu barză) din București, urmând ca comitetul să se adreseze la Sânția Sa pentru achitarea acelei recipise.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor sale, comisiunea cu smerenie îl supune la deliberarea și hotărîrea S-tului Sinod, înapoiud și adresa No. 1203 cu anexele sale.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului. Raportor, citește următorul raport, înregistrat la No. 140, al comisiunei pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la raportul chinoviului Românesc, din S-tul Munte Atos cu No. 288/97:

Înalt Prea Sănțite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod, lînd în cercetare raportul chinoviului românesc din s-tul Munte Atos, cu No 288 din 30 Decembre 1897, prin care cere a se da din Tipografia Cărților Bisericești litera necesară pentru opt pagini precum și o colecțiune de mai multe exemplare din cărțile bisericești de ritual, imprimate în Tipografia S-tului Sinod, opinază a se da de către tipografie litera cerută, plătind costul în mod cât mai avantajos pentru chinoviu și din litera usată, după cum chiar chinoviu cere;— asemenea să se dea și cărțile de ritual, pe care le cere pentru debit, însă nu gratis ci cu rabatul obicînit.

Acesta fiind rezultatul asupra adresei mai sus amintite a chinoviuului românesc din S-tul Munte Atos, comisiunea îl aduce la cunoștința S-tului Sinod cu smerenie prin subsemnatul raportor,

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Acum la ordinea zilei avem raportul comisiunii pentru regulamentul relativ la zugrăvirea bisericilor. P. S. Raportor este rugat, să bine-voiască a 'i da citire.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Raportor, citește următorul raport, înregistrat la No. 147, al comisiunii însărcinată cu studierea proiectului de regulament relativ la zugrăvirea de biserică.

Inalt Prea Sântite Stăpâne

Comisiunea S-tului Sinod însărcinată cu examinarea regulamentului pentru zugrăvirea bisericilor și care ne-a fost înaintat cu adresele No. 81, 82 și 83, întrunindu-se în ziua de 8 Maiu curent, sub președenția I. P. S. Mitropolit Primat, a luat în privire ținutul proiect de Regulament și în dorința ce are de a fi unanim asupra acestei chestiuni, propune S-tului Sinod ca proiectul acesta de regulament pentru zugrăvirea bisericilor să fie mai întâi dezbătut în ședința intimă de către P.P.S.S. Membri ai S-tului Sinod și apoi să se pună în discuțiunea regulamentară, ast-fel dupre cum, va fi amendat în ședința intimă.

Acésta fiind opiniunea comisiunii asupra acestui regulament, rógă pe S-tul Sinod a o aproba

Primiți vă rugăm I. P. S. Președinte încredințarea deosebitelor noastre respecte:

(ss) † *Iosif Mitropolit Primat*

(ss) † *Silvestru al Hușilor*

(ss) † *Parthenie al Dunărei de jos*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cere cine-va cuvintul?

P. S. Episcop al Râmnicului: Cer eũ cuvintul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvintul.

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S. Președinte, eũ declar de la început, că nu sunt contra conclusiunilor raportului, dar eũ aș fi cređut ca comisiunea să vie la S-tul Sinod cu lucrarea sa efectuată, arătând modificările de care ar fi susceptibil regulamentul; S-tul Sinod să ia act de acele modificări și să se rostéscă asupra lor. Dar dacă co-

misiunea a crezut de cuviință să lucreze în sensul acesta, eu n'am nimic de zis.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Prea Sântite, comisiunea când a convenit asupra acestei păreri a avut o singură dorință, ca regulamentul când va eși din discuțiunea S-tului Sinod să fim unanimi asupra lui.

Pentru acesta am convenit mai dinainte, să ne întrunim în ședință intimă, să se citească articol cu articol și observațiile, care se vor face, să le punem în regulament, căci tot poate să urmeze discuțiune și în ședință publică. De aceea, am propus noi comisiunea, ca să ținem mai întâi ședință intimă.

Pun dar la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-volască a ridica mâna.

S'a primit.

Acum declar ședință intimă, conform conclusiunilor raportului pe care l'ați votat.

Ședința se declară intimă.

Ședința se redeschide.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P.P. S.S. Părinți, ne mai având nimic la ordinea zilei, ridic ședința, și cea viitoare o vom avea pe mâine Marți tot la ora 8 dimineața.

Ședința se ridică la orele 10^{1/2}, anunțându-se cea viitoare pentru 12 Maiu orele 8 a. m.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † Athanasie al Râmnicului.

Ședința din 12 Maiu 1898.

Ședința se deschide la orele 8 a. m., sub președenția I. P. S-țitului Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal. Prezenți 14 P.P. S.S. Membri; P. S. Arh. Nifon Ploestenu în concediu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în număr cerut de regulament, ședința este deschisă.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, secretar, dă citire sumarului ședinței precedente.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: În adevăr, ceea ce s'a citit este un sumar, dar cu toate acestea trebuiesc neapărat trecute ore-carî puncte după cari să se orienteze cine-va, ca să pôtlă înțelege. În acest sumar se țice: Se citește raportul cutare și se aprobă concludsiunile, fără să se arate care sunt acele concludsiuni. Ași crede că ar fi mai complet, dacā s'ar pune și acele concludsiuni, țicându-se ast-fel: Se aprobă concludsiile, care sunt cele următore.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Se spune acēsta în sumar.

Se dā citire din nouă acestei părți a sumarului.

P. S. Episcop al Râmnicului: Rog, să se rectifice, că eū luând erî cuvintul asupra concludsiunilor raportului, nu am țis, că comisiunea trebuia să arate motivele pentru care a conchis la o ședință intimă, ci am țis că ar fi fost mai bine după părerea mea, ca comisiunea să facā singurā îndreptările ce ar fi crețut că sunt necesare la regulament și apoi să vinā cu raport în ședința plenară.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Se va lua act de aceste rectificări.

Se pune la vot sumarul ședinței precedente cu rectificările cerute și se aprobă.

P. S. Episcop al Râmnicului, secretar, dā citire următorelor comunicări:

1) Adresa S-tei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, cu No. 1885, prin care se comunicā că preotul Florea Stānescu, călugārit pentru cas de bōlā în monastirea Cernica și recomandat cu adresa No. 1703 pentru recunōscerea călugāriei, a încetat din viață în țiuva de 3 Maiū curent.

Sā ia act.

II) Adresa aceleeași S-te Mitropolii cu No 1888, prin care înaintēzā un dosar cu actele privitoare la tunderea în monahism a surorii Steliana Crețenu din M-rea Zamfira, călugāritā pentru cas de bōlā cu aprobarea Chiriarchiei.

Se trimite la comisiunea de petițiuni.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Rog pe S-tul Sinod, să bine-voiască a'mî acorda concediū pentru țilele de Mercuri și Vineri.

Se pune la vot concediul cerut și se aprobă.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ași ruga pe S-tul Sinod să bine-voiască a încuviința, ca în această ședință să ne ocupăm și cu cestiunea Bisericii St. Nicolae din Prund.

Voci: Da, da.

P. S. Episcop al Argeșului, Raportor, dă citire următorului raport, înreg. la No. 169 :

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea aleasă de S-tul Sinod în ședința din 8 Mai, compusă din P. S. Episcop al Hușilor, al Dunărei de jos și subsemnatul ca raportor, luând în cercetare cererea Epitropiei Așeșămintelor Brâncovinești, deferită S-tului Sinod de Inalt Prea S-țitul Mitropolit Primat, care în calitate de prim efor al acestor așeșăminte ar fi fost greu a se rosti în o cestiune de felul acesta, a luat în cercetare dosarul respectiv și a constatat următoarele:

Epitropia Așeșămintelor Brâncovinești dorind a transforma actualele localuri ale spitalului Brâncovenesc, care din cauza vechimei nu mai cerespund cerințelor unei bune și folositoare asistențe publice; în scopul acesta Epitropia are nevoie de terenul pe care se află biserica St. Nicolae din Prund.

Ministerul de Interne a cerut I. P. S-țitului Mitropolit Primat prin adresa No. 24791, ca să încuviințeze desființarea acelei Biserici, Eno-rișii bisericeii se opun la desființarea ei, pe motivul că acea biserică are un venit de 12000 lei anual și în poziție de a purta toate cheltue-lile fără nici un ajutor din partea Primăriei.

Comisiunea, deliberând este de părere, că I. P. S. Chiriarch ar putea învoi ca Epitropia Așeșămintelor Brâncovinești să ia în posesiune terenul bisericeii St. Nicolae din Prund cu condițiile următoare:

a) Baniî ce vor resulta din vânșarea terenului să fie depuși la casa de Depunerî pe numele Epitropiei Bisericeii cum și escedentul ce ar resulta din veniturî.

b) Personalul bisericeii actualmînte în ființă va fi plătit ca și până acum din veniturile bisericeii.

c) Baniî depuși nu se vor putea ridica de cât numai cu învoirea I. P. S. Chiriarch, spre a se construi o nouă biserică, unde se va găsi cu cale și care va purta numele bisericeii St. Nicolae din Prund, unde se vor pune icónele împărătești și alte odóre ale bisericeii.

Acosta fiind rezultatul deliberărilor comisiunei, care se află consemnate în procesul-verbal încheiat la localitate de comisiunea ad-hoc, cu respect îl supunem aprobării S-tului Sinod.

Raportor (ss) † *Gherasim al Argeşului*.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Discuţiunea este deschisă.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Eă, în urma lămuririlor ce sunt date în raportul citit, m'am convins că e bine de a face schimbarea acésta. Prin urmare sunt pentru concludsiunile raportului.

Ne mai cerënd nimeni cuvintul, se pune la vot concludsiunile raportului şi se primesc.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Acum rog pe S-tul Sinod să bine-voiască a încuviinţa să continuăm cu discuţiunea asupra restului de articole, din regulamentul pentru zugrăvirea bisericilor în şedinţă intimă.

Voci: Da, da.

Se declară şedinţă intimă.

La redeschiderea şedinţei.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, ridic şedinţa.

Şedinţa se ridică la orele 10¹/₄, anunţându-se cea viitoare pentru a doua zi 13 Mai curent, orele 8 a. m.

Preşedinte: (ss) † *Iosif Mitropolit Primat*.

Secretar: (ss) *Pimen G. Piteşténu*.

Şedinţa din 13 Maiă.

Şedinţa se deschide la orele 8 a. m. sub preşedinţia I. P. S. Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal şi răspund prezenţi 13 P. P. S. S. Membri, fiind în concediu P. S. Episcop al Dunărei de jos şi P. S. Arh. Nifon Ploesténu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Fînd în numărul cerut de regulament, şedinţa este deschisă. P. S. Secretar este rugat să bine-voiască a da citire sumarului şedinţei precedente

P. S. Episcop al Râmnicului: secretar, citește sumarul ședinței precedente.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot sumarul ședinței precedente. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la birou raportul Direcțiunii Tipografiei Cărților Bisericești cu No. 44, prin care comunică că a terminat imprimarea Triodului în a 2 a edițiune, din care înainteză un exemplar legat pentru Arhiva S-tului Sinod și 15 exemplare pentru P. P. S. S. Membri. Mai comunică că a imprimat și cartea folositore de suflet și acum se tipăresc Cazaniile. De asemenea cere autorisare să tipărească din cărțile de ritual aprobate de S-tul Sinod, pe acelea cari vor fi aprópe de a se epuiza, după ce mai întâi vor fi revădute de comisiunea instituită pentru acesta și de a tipări la un loc cu Panahida, sau și separat rînduiala înmormîntărei mirenilor.

Pentru partea în care comunică cărțile ce a imprimat, S-tul Sinod ia act, iar în ceea ce privește cererea de a retipări cărțile de ritual, se hotărăște de a se trimite raportul Direcțiunii Tipografiei la comisiunea respectivă.

Idem, raportul Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești cu No. 43/98, prin care comunică că a plătit diurnele despre care tratéză, ordinele S-tului Sinod cu No. 409/97 și 73/98 și se ia act.

Idem, petițiunea D-lui Liviú D. Rațiu din Buzéu, pe lângă care înainteză un manuscrpt de musică pe note liniare, cuprîndênd «Impérate ceresc, Tatál nostru, Christos anesti» etc., și un catalog de compositiite musicale ale decedatului Ciprian G. Porumbescu și cere a se mijloci la Ministerul Cultelor ca să dispună imprimarea lor în folosul Seminarului și a altor școle și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților de cântări bisericești.

Idem, raportul episcopiei parohiei Văgulești, județul Mehedinți, prin care cere a nu se modifica acea parohie și se trimite la comisiunea pentru parohii.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai fiind comunicări intrăm în ordinea zilei.

P. S. Episcop al Râmnicului: Raportor, citește ur-

mătorul raport al comisiunii pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei, înregistrat la No. 175, relativ la D-l Lazăr Ștefănescu, profesor de muzică în Turnu-Severin:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod, luând în cercetare petiția D-lui Lazăr Ștefănescu, profesor de muzică bisericească în Turnu-Severin, prin care se plânge S-tului Sinod contra Direcțiunii Tipografiei pentru că nu i-ar fi tipărit în condițiunile ce au avut o lucrare intitulată „Anastasimatarul“. Comisiunea opinază, că petiționarul, în cât crede că Tipografia nu i-a efectuat imprimatul în condițiunile pretinse, nu are de cât a-și urmări drepturile sale pe calea justiției, trecându-se acastă reclamă la ordinea ții.

Acesta fiind rezultatul, cu cel mai profund respect îl supune prin subsemnatul raportor la cunoștința S-tului Sinod,

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

Se pun la vot conclusiunile raportului și se primesc.

P. S. Episcop al Râmnicului: Raportor, citește următorul raport al comisiunii pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei, înregistrat la No. 180, relativ la preotul Dimitrie Copăceanu.

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei S-tului Sinod, luând în cercetare suplica preotului Dimitrie Copăceanu din comună Copaci, județul Vlașoa, înregistrată la No. 148/98, prin care cere a i se da un număr de icône eșite din Tipografie spre a le desface pe la creștinii ortodocși. Comisiunea, având în vedere că S-tul Sinod a dispus a se da icône și cărți de ritual spre desfacere numai Prea Cucernicilor Protoereș ai județelor, opinază că petiționarul urmează să se adreseze la protoereul respectiv în acastă privință.

Acesta fiind rezultatul, cu cel mai profund respect via a l supune cunoștinței S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

Se pun la vot conclusiunile raportului și se primesc.

P. S. Episcop al Romanului: citește raportul comisiunii de petițiuni, înregistrat la No 178, relativ la recunoș-

terea călugărirei surorii Steliana Crețenu din M-rea Zamfira.

Se pun la vot concludsiunile raportului, care sunt pentru aprobare și se primesc.

P. S. Episcop al Romanului: citește următorul raport al comisiunei de petițiunii, înregistrat la No. 177, relativ la preotul Ión Cernăianu din cătuna Racoți, comuna Godinești, județul Gorj:

Inalt Prea Sântite Stăpâne

Preotul Ión Cernăianu, din cătunul Racoți, comuna Godinești, județul Gorj, pentru lovitură și bătae dat la curtea cu jurați din Craiova și condamnat la un an de închisóre; iar după terminarea pedepsei dat iarăși în judecata consistoriului Sf. Episcopii de Râmnic spre a regula poziția lui ca preot, consistoriul prin sentința din 23 Septembrie/95 l'a condamnat la oprirea de tóte serviciile preotești pe timp de un an. P. S. Episcop respectiv n'a aprobat acéstă sentință și a trimes cazul din nou în revizuirea consistoriului său, care prin a doua sentință din 13 Februarie/96 caterisește din trépta preoției pe preotul Ión Cernăianu cu dreptul de apel,—sentință, care se și aprobă de P. S. Episcop respectiv. Preotul făcând apel la S-tul Sinod, acesta în urma raportului comisiunei de petițiunii trimite cazul spre a se judeca din nou la consistoriul Sf. Episcopii de Argeș, ca cel mai învecinat. Consistorul opinéză a se ridica caterisirea și preotul a fi achitat și reintegrat în drepturile sale preotești. P. S. Episcop de Argeș aprobă și trimite S-tului Sinod hotărîrea consistoriului. Inal Prea Sf. Președinte al S-tului Sinod o comunică Chiriarhului respectiv și P. S. Sa prin adresa No 2919 face cunoscut D-lui Ministru despre împrejurările preotului și peripețiile prin care a trecut cerându-l și salariul conform legel. D-l Ministru prin adresa No. 72944 comunică P. S. Episcop, că de vreme ce preotul Ión Cernăianu fiind condamnat la mai mult de 15 zile închisóre pentru fapte, care fac imposibilă funcționarea lui ca preot, cu părere de rău, nu póte confirma sentința dată de consistorul de Argeș ca fiind contra legel și preotul nu mai póte fi scris între preoții salariați.

Comisiunea, deliberând asupra tuturor actelor, opinéză a se aproba hotărîrea consistorului S-tei Episcopii de Argeș în ce privește reintegrarea preotului (în cestiune) în drepturile sale preotești; iar cât pentru salariul de supranumerar de 'i se va da saú nu, să rămâie la stăruința și chibzuința P. S. Episcop respectiv.

† *Iónichie al Romanului*

† *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cere cine-va cuvîntul?

P. S. Episcop al Râmnicului: Vă rog să-mi dați mie cuvîntul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvîntul.

P. S. Episcop al Râmnicului: P. P. S. S. Părinți, raportul ce ni sa citit acum are de obiect un fapt întâmplat acum un an, când era în viață predecesorul meu.

Cu toții cunoștem, că justiția omenescă une-orî poate fi indusă în eróre, că un om nevinovat poate să fie condamnat și apoi abia după decimii de ani să 'i se pótă vádi nevinovăția și ast-fel să se pótă reabilita în fața societăței, în fața opiniunei publice. Póte să se fi întâmplat așa și în cazul de față. Dar legea este lege.

P. S. Episcop al Hușilor: Dura lex, sed lex.

P. S. Episcop al Râmnicului: Așa este: legea este lege și trebuie să ne súpunem ei cu toții. Odată ce legea spune categoric că un preot, care a fost condamnat de justiție la închisóre 'timp mai mult de 15 ðile pierde dreptul de léfă.

P. S. Episcop al Argeșului: După o sentință rămasă definitivă.

P. S. Episcop al Râmnicului: Sentința curței cu jurai, care l'a condamnat la un an închisóre este definitivă. Cunosc pe acel preot. El a venit pe la mine, m'a declarat că este nevinovat; 'i-am răspuns însă că nu pot să-l fac nimiç.

Cestiunea se presintă mai gravă în altă parte. S-tul Sinod în sesiunea de primă-vară a anului trecut a hotărit cu afacerea acestui preot, care fusese caterisit de consistorul Episcopiei Râmnicului, să se trimită în judecata consistorului Eparhiei vecine a Argeșului. Acest consistoriú achită pe preot; iar S-tul Sinod îl primește iar în rîndul preoților, cu tóte drepurile. Hotărtrea acésta se comunică Episcopiei Râmnicului, care la rîndul ei comunică Ministerului. Dar ce se întâmplă? Ministerul răspunde, că nu se póte confirma sentința consistorului de Argeș, că pentru Minister acél preot este și rămâne caterisit. Întrebăm însă: Póte Ministerul să ðică, că confirmă sau infirmă o sentință a

consistorului? Póte să ȃică Ministerul, că un preot condamnat sau caterisit, rămâne bine caterisit? Acésta nu cred că o póte face. Aci este o depășire de competență.

P. S. Episcop al Hușilor: Nu putem sci dacă a ȃis sau nu.

P. S. Episcop al Râmnicului: Dosarul e de față, cu adresa în chestiune, pe care decedatul Episcop a pus rezoluția: «Se va supune din nou cazul în deliberarea S-tului Sinod». În adresă Ministerul ȃice, că nu confirmă sentința consistorului și că preotul rămâne caterisit. Era în căderea sa Ministerul să ȃică, că consistorul nu a judecat potrivit cu canónele bisericești? Înțelegeam să fi ȃis așa: Consistorul Eparhiei Argeșului găsește, că achitarea preotului este echitabilă, este potrivită cu canónele. Fórté bine. Dar eú Ministru, judec în cónformitate cu legile după care administrez și legea de care mă cãrmuesc 'mă spune clar, că unui preot condamnat mai mult de 15 ȃile, nu-í mai pot plăti leafă. Acéstă rectificare trebuia s'o facă comisiunea de petițiunii a S-tului Sinod în raportul seú. În colo raportul încheie destul de bine, căci s'aú mai luat asemenea hotăriri în sesiunea trecută. Aú mai fost casuri tot așa nenorocite.

Căți-va preoți, fie pe drept, fie pe nedrept, aú fost osin-diți, aú stat la închisóre mai mult de 15 ȃile și S-tul Sinod fiind sesisat, a lăsat lucrurile la iconomisirea Chiriarhului respectiv. Bine înțeles că și eú în cazul de față n'am să fac alt de cât să respect sentința consistorului, să iconomisesc pe preot, să-í dau posibilitatea să facă serviciul bisericesc, căci acésta atárnă de mine, dar léfa de Minister și Ministerul, până când se va îndrepta legea actuală a clerului, nu póte face alt-fel. În acest sens rog pe S-tul Sinod a hotări cazul de față.

P. S. Episcop al Argeșului: Cred că o parte din responsabilitatea împrejurărilor de față mă privesc și pe mine, fiind-că S-tul Sinod a hotărit, ca cazul să fie dat din nou în judecata consistoriului de Argeș. Este știut, că conform legii și regulamentului pentru consistorii, la apeluri Consistoriul cercetéză lucrul în fond. S'a dat destul timp părților pentru ca să-și aducă tóte probele și consistoriul să fie pe deplin luminat în chestiune. La prima înfățișare lipsiaú vre-o

două martori și din această cauză s'a amânat procesul. La a doua înfățișare au venit toți martorii și au declarat, că preotul este nevinovat, că în ziua aceea, când s'a făcut răscolă, el nu era acolo, ci în altă localitate. Prin urmare, Consistoriul și-a făcut convingere deplină, că preotul nu este vinovat, și hotărăște să i se ridice sentința de caterisire, care planază asupra lui și să fie reintegrat în toate drepturile sale. Eă, primind asemenea sentință, nu puteam face alt-fel de cât s'o aprob; cu toate că partea a doua a sentinței era cu totul străină de competența mea, căci nu puteam impune în altă Eparhie. Prin acesta se atinge și art. 13 din lege, care oprește de a numi paroh pe o persoană care a suferit închisore mai mult de 15 zile în urma unei sentințe definitive. Mă gândeam să resping sentința consistoriului; dar nu puteam face acesta, căci atunci mă erigeam în judecător, ceea ce nu este în competența noastră și dreptul de judecător nu'l au de cât membri din consistoriū. Eă trebuia numai să supraveghiez dacă s'a procedat corect, dacă sau chămat toți martorii și dacă nu cum-ya judecătorii au fost influențați de ceva în judecarea lor. Am constatat, că judecata s'a făcut în bună regulă și procedura s'a urmat conform cu legea și am aprobat sentința. Eă cred, că era bine ca preotul să fie reintegrat în toate drepturile sale, dar și Dl. Ministru se vede reținut de lege, care nu prevede un asemenea cas, căci Dl. Ministru a spus: Eă nu pot da lăfă, nici să'l recunosc de paroh, fiind-că legea se împotrivesște. Consistoriul a infirmat judecata bisericescă anterioară și n'a ținut sēmă de cea civilă

Am spus acesta, voind să arăt că nu cade în competența noastră cesiunea priyitoare la salariū, dar preotul rămâne preot, i s'a ridicat sentința de caterisire și rămâne la chibzuința Episcopului respectiv să facă ceea ce va găsi cu cale. Cred că ar fi bine așa, căci și aci este o lacună în lege. Legea prevede condițiunī pentru numire, dar pentru reintegrare în cas când s'ar constata nevinovăția unui preot nu se vorbește nimic, ba ce este mai mult, se dice că Episcopul aprobă sentința, dar nu se dice și casul când Episcopul pōte cere reformarea sentinței. Ar fi bine dic, ca Episcopul să aibă mai multe drepturi în ceea ce privește sentințele consistoriului.

Se p^ote întâmpla ca membrii Consistoriului să calce vre un articol din lege sau din regulament și conform legii în vigoare Episcopul este ținut să aprobe acea nelegalitate a membrilor consistoriului.

De aceea vă rog, când va fi vorba să se modifice legea și regulamentul, mai ales în ceea ce privește judecata bisericăscă, să se dea dreptul Episcopului ca găsind procedura necorectă și sentința neconformă cu legea, sau cum a fost cazul acesta, unde consistoriul ăice, că preotul să fie reintegrat în toate drepturile lui, să nu fie obligat a o aproba așa cum este, ci a o înapoia cu observările ce le va găsi de cuviință a face.

Tocmai acesta a făcut pe fostul P. S. Episcop al Râmnicului, când consistoriul a dat o sentință, ca preotul să fie oprit din toate drepturile sale, după cât mi aduc aminte, și sentința trebuie să fie la dosar, a înapoiat sentința consistoriului.

P. S. Episcop al Râmnicului: Consistoriul îl pedepse pentru un an.

P. S. Episcop al Argeșului: A înapoiat sentința consistoriului ăicând, că este contrarie legii; consistoriul a luat din nou procesul în cercetare și l'a caterisit, ca să se conformeze legii. Căci ce faci cu un preot, care numai este recunoscut nici ca paroh și nu are nici dreptul la salariu? Negreșit, numai p^ote fi preot și în dilema acesta se găsea repausatul Episcop al Râmnicului și a trebuit să aprobe sentința de caterisire.

E^u însă m'am conformat regulamentului. N'am putut să întorc sentința înapoi, de și s'ar părea că contrădice art. 13 din lege, ci a trebuit s'o aprob cum s'a găsit; dar ved că nu s^e p^ote pune în aplicare, căci Ministrul trebuie să observe legea, nu p^ote să'l recunoscă ca paroh și nici salariu nu'i p^ote da; prin urmare preotul acesta a rămas preot, însă trebuie să se întrețină numai cu epitrahilul, cum se ăice, căci caterisirea s'a ridicat d'asupra lui.

Aceste observațiuni am ținut să le fac pentru ca să se ăie s^emă, când va fi să se modifice regulamentul pentru consistorii, să aibă drept Episcopul, ca găsind nepotriviri sau vre-o lipsă de procedură, să aibă drept a întorci sentința la consistorii, ca să fie făcută conform cu legea.

P. S. Episcop al Romanului, raportor. Iată ce se dice în adresa D-lui Ministru: «Cu părere de rău, nu pot confirma sentința și preotul Cernăianu rămâne bun caterisit pentru tot-d'auna. El numai poate fi înscris între preoții salariați». Legea este făcută în felul acesta. Acum rămâne bun caterisit.

P. S. Episcop al Argeșului: Dacă Consistoriul îi ridică sentința, cine este judecător Ministrul sau Consistoriul?

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Cred că este o greșală de redacție, Ministrul nu are dreptul nici de a confirma nici de a infirma.

P. S. Episcop al Argeșului: Episcopul este ținut să confirme.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Eă, după câte ved, mi se pare, că se face un amestec aici între gradul erarhic al preotului și între punga lui. Vă întreb acum pe frațiiile Văstre, ce considerați mai mult, punga, salariul sau gradul erarhic cel sânt? Dacă la Minister s'a găsit cine-va și din eróre a dis, că nu recunoște sentința Consistoriului, acesta este altă trebă, Dl. Ministru poate să revină asupra acestui punct; dar noi când vedem, că în privința unui preot s'a urmat o judecată și s'a mutat de la o Episcopie la alta și acolo l'a găsit nevinovat, pentru ce noi acum când vin judecătorii bisericești de la Argeș și dic, că nu este vinovat, pentru ce să dicem noi acum, nu se poate să mai fie preot, dacă nu poate să-î dea salariu.

Apoi ce sunt preoții? Ce este preotul salariat? Ce este preotul? Năimit? Ce este preotul? Argat? Sau este o persoană sântită, care lucrează cele sante după darul, care i s'a dat prin punerea mânelor și rugăciunea Arhiereului. Și dacă s'a întâmplat să cadă într'o greșală și judecătorii să recunosc, că este nevinovat, pentru ce acum noi să legăm persoana lui, existența lui de lege, care îi plătește salariul? Acesta, mi se pare, că nu este bine. Judecata bisericească l'a găsit nevinovat, dar Ministru dice, că nu'l poate trece în budget. Acesta privește pe Ministru, dar eu 'l pun la biserica cutare; îi dic și lui: Veți că de la Minister nu poți să primești salariu, dar creștinii vor să te aibă caută să fi de trebă.

P. S. Episcop al Argeșului: Cum rămâne parohia?

P. S. Episcop al Râmnicului: N'a fost paroh.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: De aceea eu cred, că acel preot poate fi orînduit la o biserică ca să servescă, să'i se pună însă în vedere, că pentru plata lui nu'i se dă salariu, ci să trăiască cu ce va putea să capete.

P. S. Episcop al Huşilor: I. P. S-Ńite Preşedinte, aci se vede anomalia legii. Casul acesta, cum şi altele cari au mai fost, ne îndemnă ca cât mai curând să cerem îndreptarea legii. Este cam trist lucru ca un preot, pe care un consistoriu l'ajudecă şi'l găseşte că este nevinovat, să rămână fără lăfă şi fără biserică, să rămăe fără pâne.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Acesta este foarte bine.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Să'mi daŃi voie să mă rostesc şi eu asupra acestei cestiuni. Şi eu recunosc şi este recunoscut de toŃi, că sunt lacune în lege şi însuşi D. Ministru recunoşte acesta, fără să mai intre în amănunte o spune în teză generală, că legea trebuie modificată.

Asupra cestiunii în discuŃie voiŃu veni mai pe urmă, dar iată ce v'aşŃi ruga.

Mai înainte de a ne despărŃi, să alegem o comisiune din S-tul Sinod cât se poate mai mare, trei sau cinci membri, ca să notăm punctele acelea, cari ar trebui modificate şi să stăruim la Minister cu adresă formală, ca cel mai târziu la toamnă să vie Dl. Ministru cu modificarea legii. Până atunci nu putem face nimic de cât să ne conformăm legii existente. Legea existentă relativ la cazul de faŃă se rosteşte ast-tel (citeşte art. 13 din lege).

Pe acest preot condamnat de legea civilă, consistoriul l'găseşte nevinovat şi Episcopul este dator să aprobe sentinŃa. Acest preot rămăne aşa dar preot şi poate servi toate ale preoŃiei, dar fără lăfă. Din nenorocire aŃi a început a se simŃi lipsă de preoŃi.

P. S. Episcop al Huşilor: Trebuie să'l plătescă, iar nu să'l lase fără pâne.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Prea Sântă, nu sunt în contra, sunt fiŃu de preot sărac şi ştiu că tata m'a crescut acasă ca pe toŃi copiii săi. Mă bucur de acesta. Au fost timpuri când preoŃii n'au avut lăfă şi au trăit bine. Atărnă de la viaŃa sa privată, cum să se porŃe cu omeniŃi şi atunci preotul nu mōre de fōme.

Noi să admitem lucrurile aşa cum sunt; să admitem că

preotul, de care este vorba, va fi primit de Episcopul respectiv și 'i se va încuviința a lucra toate a le preoției, pentru lăfă însă nu putem face nimic, fiind că D. Ministru nu 'i dă lăfă, și prin urmare el va trăi din mila poporului.

P. S. Episcop al Romanului: În raport se dice: să se stăruiască la Minister pentru lăfă.

P. S. Pimen Piteștenu: Nu se pôte stăruii căci este contra lelei.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Eă propun, să se ștergă din raport: Ca să se stăruiască la Minister.

P. S. Episcop al Argeșului: Să se aprobe raportul cu rectificarea făcută de I. P. S. Mitropolit Primat.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun dar la vot conclusiunile raportului cu modificările ce am propus, ca să se reintegreze preotul în toate drepturile sale, însă fără lăfă.

Cine este pentru, să bine-volască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Romanului: Dă citire raportului comisiunei de petițiuni, înregistrat la No. 179, relativ la aface-rea preotului Ión Plevianu din Craiova.

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Preotul Ión Plevianu, paroh la biserica Mântuleșa din Craiova, prin petițiunea înregis. la No. 35 și înaintată Inalt Prea Sântitului Mitropolit Primat, 'l rógă ca în unire cu S-tu Sinod, să stăruiască și să mijlociască împăcarea preotului cu epitropiă bisericeă, cariă nu voesc să 'i plătescă leafa conform cu legea, și dându- 'i numai 100 lei lunar, pe considerente că și biserica se găsește închisă și în repartiție.

Comisiunea, din cercetarea dosarelor No. 175 și 248 și din conținutul petițiunei, care este scrisă pe 10 côle și care nu arată de cât neînțelegerile dintre el și Epitropia bisericeă, găsind cestiunea ca fiind de resortul P. S. Episcop respectiv, opinéză a se trimite atât petiția cât și toate lucrările cazului Chiriarihei respective spre a regula cele ce va crede de cuviință.

(ss) † *Ioanichie al Romanului.*

(ss) † *Meletie Gălățenu.*

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S. Președinte! Casul acesta ca și cel cu preotul Cernăianu se tărăgănește

de vre-o 4, 5 ani. P. S. Episcop decedat a fost sesizat în mai multe rânduri de el și fiind-că dispozițiunile luate nu a mulțumit ambele părți, reclamele au urmat din nou și atunci P. S. Episcop a referit cazul la S-tul Sinod, ca să hotărască ce va crede de cuviință.

Să-mi dea voe S-tul Sinod a arăta pe scurt cum stau faptele după informațiile ce mi-am putut aduna.

La biserica Mântuleasa din Craiova, cu vre-o 5 ani în urmă, se aflau doi preoți. Când s'a pus în aplicare legea clerului, cer amândoi să fie numiți parohi. Trebuia să fie numit însă cel mai în vîrstă. Din această cauză se aflau neîncetat în certă. Nu după multă vreme preotul cel mai în vîrstă încetază din viață. Atunci preotul Ilie Dimitrescu ceru să fie numit paroh. Însă după lege, la caz de vacanță se preferă licențiații în teologie. Firesc era deci ca P. S. Episcop, predecesorul meu, să numescă paroh acolo pe un preot titrat. Însă ce se întâmplă? Epitropia bisericeii se arată ostilă către noul paroh, preotul Ion Plevianu, care este licențiat în teologie și profesor de religione la liceul din Craiova.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: A avut dreptate să scrie 20 de côle.

P. S. Episcop al Râmnicului: În adevăr, de o cam dată se părea că lucrul merge bine și că parohul are să 'și îndeplinească înainte fără împiedicare slujba lui. Curând însă Epitropia intervine la Minister și spune, că nu poate să primescă paroh pe cel recomandat de Episcop și confirmat o dată de Minister. Ministerul, în urma intervenției Epitropiei, după ce a esitat un timp,—am hârtiile și actele în dosar,—revine asupra numirii de mai 'nainte, pur și simplu și ast-fel Epitropia bisericeii nu-l mai consideră ca paroh pe păr. Plevianu. După mine faptul acesta stă în conflict grav cu legea. Cum? Pr. I. Plevianu de drept este paroh, fiind-că episcopul respectiv l'a numit și Ministerul l'a recunoscut, în fapt însă, după dispozițiunile luate ulterior de Minister, Epitropia nu'l mai recunoște, nu 'l mai vrea. Dar ore un paroh poate fi înlăturat după plac? Avut-a loc în acest scop o sentință a consistorului, cum cere legea? Și dacă nu, ce-i de făcut atunci? Parohul acesta, care numai cu numele este paroh, în fapt însă nu este, fiind-că

Ministerul, cum am dis, a revocat ordinul de numire, are multă dreptate ca să-și susțină dreptul său de paroh, căci acest drept 'l consfințește legea; a fost numit de Episcopul respectiv și confirmat de Ministru. Că să facem acum? Preotul supranumerar Ilie Dumitrescu în adevăr a lucrat pentru reparația bisericeii, voind pe calea acesta să 'și creze un titlu de drept la parohie. Dar legea nu-î dă dreptul acesta, căci legea țice, că la această numire se preferă acel care aū titlu.

Ce vom face deci? Preotul supranumerar cere de la mine să-l pun pe dînsul paroh. Eū nu pot face trēba acesta și pentru alte considerațiuni, peste care de astă dată trec. Nu pot să fac, în primul loc, că mă oprește legea.

P. S. Episcop al Argeșului: Și al doilea că este in-
trigant.

P. S. Episcop al Râmnicului: Dar ce facem cu preotul acela, care are titlu cerut de lege și care a fost numit paroh acolo potrivit cu legea? Eū sunt de opiniune, că de o cam dată trebuie să mijlocim la Minister, ca să se revoce ordinul dat ulterior și să facă ca titularul o dată numit, să rămână paroh acolo. Cred, că acesta se pōte face. Eū singur nu aș putea lua asupra mea acest lucru. Dar rog pe S-tul Sinod să stăruiască în acesta, fiind-că este o ciocnire, un conflict de atribuțiuni și simpla stăruință a Episcopului ar avea mai puțină tărie de cât stăruința S-tului Sinod.

Rog dar pe S-tul Sinod să intervină la Onor, Minister ca să revoce ordinul prin care preotul I. Pleviann a fost desărcinat din oficiul de paroh al bisericeii Mântuleasa.

P. S. Episcop al Argeșului: Mă unesc în totul cu concluziile P. S. Episcop al Râmnicului.

Este foarte adevărat, că un paroh odată numit, nu pōte să 'și piardă dreptul său, de cât în urma unei sentințe. Așa țice legea. Cu tōte acestea, vedem că Ministerul l'a revocat. Un cas identic s'a întâmplat în Slatina, la biserica Sf. Treime. Acolo a fost numit un paroh din 1895, recunoscut de Minister și care funcționează și astă-zi. După un an, nu știu din ce împrejurare, Primăria face cunoscut Episcopului, că a revocat pe acel paroh din Epitropie și de atunci 'l-a și oprit salariul, iar cei-l-alți două Epitropi, unul

ales de enoriași și cel-l-alt numit de Primărie, aŭ luat administrația averei, asupra lor și nu aŭ voit a mai recunoșce de loc pe paroh.

De două ani de zile se continuă starea acésta de lucruri, și nu s'a putut pune capăt. Primăria îl considera ca revocat; Episcopul nu pôte să'l considere ca revocat, fiind-că este numit deja ca paroh și de aceea țic, că acest conflict să 'și ia odată capăt, să ne ținem de lege și unii și alții. Primăria nu a avut dreptul să revóce pe paroh, căci de aceea este pus ca Epitrop, să controleze gestiunea Bisericei.

Acéstă biserică își are veniturile sale, are două moșii și mai multe alte proprietăți în Slatina. Cu veniturile acestei biserici s'ar putea întreține nu numai parohul, dar și mai mulți preoți, cum a fost înainte trei preoți și un diacon. Parohul acesta nu este primit de când a fost revocat de Primărie. Epitropii cel-l-alți dispun de tot, iaŭ cheia și nu vor să primescă pe paroh nici în biserică. Și-aŭ pus salariu în contra legii, cu tóte că regulamentul la art. 14 spune, că nici o altă destinație nu se va da fondurilor bisericei, de cât aceea pentru întreținerea personalului bisericei, iar sporul se va depune la casa de depunere, ca să se facă reparațiune cu timpul bisericei. Ce s'a făcut? Un Epitrop și-a pus salariu de 60 lei pe lună, a luat el léfa parohului de când l'a revocat. Celul-l-alt epitrop, care trebuia să se împărtășască și el, l-a dat primul Epitrop 30 lei pe lună. S'a tocmnit un avocat ca să se judece cu parohul. Am făcut cunoscut Ministerului de Culte, am vorbit cu D. Ministru de Interne și cu tóte acestea nu se pôte face nimic; pentru ce? Nu știu.

Vé rog dar, să bine-voiți a face ceva ca să se respecte legea.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: De la comisiunea de petițiuni, ni s'a prezentat două rapórté; unul privitor la preotul Cernățanu, și al doilea privitor la preotul Plevianu dtn Crațova, prin care se plânge cum că fiind numit de Episcopul respectiv, paroh la o biserică din Crațova, Ministerul nu l'a recunoscut acéstă calitate, după intervenirea Epitropilor acestei biserici.

Legea clerului mirean este clară în acéstă privință. Un preot numit paroh, rămâne în acéstă calitate până când o

sentință judecătorească îl ridică această pozițiune, dacă este așa, că preotului Plevianu 'i s'a ridicat de Minister titlul de paroh fără nici un motiv; acesta însemnă că a eșit din atribuțiunile sale.

Eă, în urma explicațiunilor date de P. S. Episcop respectiv, cum și în urma celor arătate de P. S. Episcop de Argeș, față de alte casuri identice cu acesta, ved că ar resulta óre-care neunire de vederi între Episcop și Minister, și gândesc cum că nu ar fi bine ca S-tul Sinod să dea un vot prin care I. P. S. Vóstră, în calitate de Președinte, să interveniți pe lângă Guvern ca să reguleze cestiunea.

Aș fi de părere, să se suspende această cestiune până la venirea în S-tul Sinod a D-lui Ministru și luând cunoscință D-sa póte că ne va da óre-care explicațiuni asupra afacerii.

P. S. Episcop al Hușilor: Nu avem ce face alt, de cât să aprobăm conclusiunile raportului. Dar Episcopul respectiv dice, că a mai făcut intervenire; orî-cum s'ar face însă, nu putem proceda alt-fel, căci dacă vom lua o hotărîre, care să fie în desacord cu legea, atunci S-tul Sinod ar veni în conflict cu Ministerul. Sunt de părere dar, a se aproba conclusiunile raportului.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte. Eă cred, că regulat ar fi, ca să se aprobe conclusiunile raportului, cu rezervă ca când va fi față D-l Ministru, să-l punem în cunoscință.

Regulat așa este, dar P. S. Sa dice, că a mai făcut demersuri pentru acesta și nu s'a luat nici o dispozițiune. Vom avea dar acum ocaziune de a vorbi cu D-l Ministru în persoană, și 'l vor ruga cu Jeosebire. Căci când consideră cine-va cestiunea în fond, nu vede de cât o eróre din partea Ministerului de Culte, nu dic o intenționată eróre. Când legea prevede, că parohul nu póte să fie destituit de cât când este destituit de Consistoriũ, nu are nimenidr ep-tul a'l înlătura.

De aceea persist a crede, că este un lapsus calami. Mě unesc dar cu opiniunea: ca să aprobăm conclusiunile raportului, cu rezervă ca să avem o explicațiune cu D-l Ministru. Dar vė rog și cu această ocaziune să nu ne despărțim în sesiunea acesta, până nu vom alege o comisiune, care să se ocupe cu modificarea legii clerului mirén.

Să pune la vot această propunere și se primesce.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu. V'ășî ruga, să bine-voiți a pune în discuțiune regulamentul pentru zugrăvirea bise-ricilor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cred că ar fi bine ca să fie de față și I. P. S. Mitropolit al Moldovei când se va discuta acest regulament aci.

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu: I. P. S. Sa îl cunósce.

P. S. Episcop al Râmnicului: Eú așî fi de părere ca să fim cu toții, fiind-că este un regulament care privesce o cestiune însemnată, o cestiune care se referă la întréga biserică a noastră, și deci să fie toți P. P. S. S. Chiriarchi prezenți ca fie-care să'și dea părerea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Da, mă unesc cu această opiniune. Póte să fie chiar Vineri acesta.

P. S. Episcop al Romanului: Raportor, dá citire raportului comisiunei de petițiuni, înregistrat la No. 168, privitor la cererea preotului Nicolae B. Economu din Capitală pentru călugărire.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Voesc să dáú óre-care esplicațiuni. Iată cum stă cestiunea: Preotul acesta este un preot venerabil, care mai 'nainte de a veni în București era la Sulina, tot în țara Românescă. De acolo l'a cerut colonia grécă aci. Are tóte hârțiile în regulă de la Episcopul respectiv, nu are nici o sarcină socială și do-rește să fie călugărit. Cred că nu ar fi nici o piedică pen-tru acesta.

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu: Să'mî dați voe să în-treb pe P. S. Raportor: Preotul de care este vorba, este el cetățén Român? Este căsătorit? Nu sciu cum este, este vėduv?

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Da, este vėduv.

P. S. Arch. Pimen Piteștenu: Nu știam acesta.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Are acte pen-tru acesta.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Atunci nu mai am ni-mic de șis.

Se pun la vot conclusiunile raportului. care sunt pentru aprobarea călugăririi și se primesc.

P. S. Episcop al Romanului: Raportor, dă citire următorului raport al aceleiași comisiuni, înregistrat la No. 159, privitor la preotul Garabet Sahag din Rusciuc:

Inalt Prea Sântite Stăpâne.

Preotul armean Garabet Şahag din Rusciuc, înainteză S-tului Sinod o petiţiune înregistrată la No. 63, cu arătare că convingându-se din câteva Dumnezeşti Scripturi, cum dice el, şi din scrierile Sfinţilor Părinţi, că adevărata doctrină n'o profesază de cât Biserica Ortodoxă de Răsărit, cere să fi primit şi introdus în ortodoxism, păstrându-şi însă demnitatea de preot ce o are; mai cerând încă ca S-tul Sinod să ţie o şedinţă extraordinară. spre a decide de sorţta lui şi în mod cât se poate mai secret.

Comisiunea, deliberând asupra cerinţelor numitului preot armean, şi vădând că arătările sale, precum şi dorinţa ce se pare că ar avea de a trece la ortodoxism, nu sunt serioase, de vreme ce chiar singur cere să rămâie şi în demnitatea de preot ce o are;

Comisiunea este de părere a se pune petiţia la dosar şi a trece la ordinele zilei. Resultatul acesta cu smerenie îl supune la aprobarea S-tului Sinod.

(ss) † *Ivanikie al Romanului.*

(ss) † *Dionisie al Başului.*

(ss) † *Meletie Gălăţenu.*

Ne cerând nimeni cuvîntul, se pune la vot conclusiunile raportului şi se primesc.

Şedinţa se suspendă pentru 5 minute.

La redeschidere.

P. S. Episcop al Romanului: Dă citire următorului raport al aceleiași comisiuni, înregistrat la No. 160, privitor la cererea mai multor diriginţi de coruri din Capitală:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Mai mulţi dirijori de coruri din Capitală, prin petiţiunea înregistrată la No. 6, cer de la S-tul Sinod a li se învoi coruri mixte, adică: de a fi compuse din băieţi şi fete.

Comisiunea deliberând, opinază ca această cerere să rămâie la aprecierea P. P. S. S. Chiriarhii respectivi ca să dispună cum vor crede de cuviinţă.

Tot asemenea se va urma și cu petiția înregistrată la No. 1 a D-lui Epitrop Ctitoresc de la biserica Icoana din Capitală.

Acestea cu respect comisiunea le supune aprecierii și deliberării S-tului Sinod.

(ss) † *Iónichie al Romanului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

(ss) † *Dionisie al Bazăului*

P. S. Arh. Pimen, Piteștenu: Cererea făcută de către unii diriginți de coruri, atât din Capitală, cât și din alte părți ale țării, de a li se da voie să recruteze în corurile bisericesti și voci feminine, stă în legătură cu decisiunea luată de S-tul Sinod asupra cererei D-lui Musicescu, dirigințele corului Mitropolitan de la Iași. 'Mi aduc aminte, că S-tul Sinod 'i-a dat voie să recruteze și voci feminine în cor. Acea decisiune s'a dat numai pentru corul de la Iași; având în vedere persoana D-lui Musicescu, cunoscut ca bun compozitor, cât și ca profesor de Conservator. Ceva mai mult. 'Mi-a duc aminte, că cu acea ocaziune s'a spus în S-tul Sinod, că D. Musicescu păstrează și a păstrat o ordine deosebită în ceea ce privește controlul său ca dirigințe față cu personalul corului.

Dacă diriginții din București, au cerut S-tului Sinod prin I. P. S. Vóstră, ca să li se dea voie a recruta și voci feminine, cred că comisiunea ar fi făcut mai bine dacă ar fi studiat cestiunea mai de aproape și ne-ar fi arătat și mijlocele saú condițiunile, cu care S-tul Sinod ar putea acorda dreptul și acestor diriginți de coruri a recruta voci feminine în corurile ce dirig. Ar fi trebuit decl, ca comisiunea să-și exprime unele desiderate, ca diriginții de coruri să dovedescă că sunt de multă vreme în aceste posturi. Să mai dovedescă că se bucură de autoritate față de personalul corului și alte garanții trebuitoare pentru o bună ordine saú o bună cuviință în personalul corului, compus din bărbați și femei. Cred că acesta ar fi fost calea pe care să se aducă cestiunea în S-tul Sinod, spre a se satisface cererea lor.

A se spune pur și simplu, că cererea lor este respinsă, este a priva corurile din București de niște elemente folositoare.

P. S. Episcop al Romanului: Se lasă la aprecierea

Chiriarhului. -Cu D-l Musicescu s'a tranșat cestiunea în S-tul Sinod, dar nu a fost vorba de calitatea dirigiorului de a fi înșurat sau nu. P. S. Sa aduce acum această cestiune înaintea S-tului Sinod. Trebuie să se caute calitatea lui științifică.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Și modul de conducere.

P. S. Episcop al Romanului: Trebuie a se avea în vedere schimbarea vocelor la copii. Dar acum noi, membrii Comisiunii, am cercetat și am deliberat asupra lucrului și am decis: Fînd-că toți diriginții de coruri au să vină să cêră voe, de a avea în corurile bisericești și voci femeine, pentru că s'a acordat acesta lui Musicescu, am opinat ca să rămână cestiunea la aprecierea Chiriarhului, care va decide asupra cererilor de asemenea natură, și dacă dirigiorul este capabil și îndeplinește condițiunile cerute, Chiriarhul va chibzui dacă e bine să-i dea voia cerută sau nu.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Nu am la îndemână procesul-verbal al ședinței când s'a tratat această cestiune pentru D-nul Musicescu, dar 'mi aduc foarte bine aminte, că unul din motivele, care a făcut pe S-tul Sinod să permită D-lui Musicescu a recruta și voci feminine, a fost tocmai și acesta adus de mine: pozițiunea socială a D-lui Musicescu.

Lăsând cestiunea acesta la aprecierea Chiriarhului, gîndesc că nu am face alt-ceva, de cât ca I. P. S. Vostră să fiți vecinic rugat, fie de epitropii bisericești, fie de diriginți, de a li se da voe.

Ar fi bine ca S-tul Sinod să stabilească o anumită regulă, după care să se pôtă orienta P.P. S.S. Chiriarhi, să admită sau nu asemenea cereri.

P. S. Episcop al Râmnicului: Este adevărat, că în sesiunea de toamnă a anului 1896 S-tul Sinod a discutat și rezolvit o cestiune identică, fiind sesizat de cererea D-lui Musicescu, maestru diriginte al corului mitropolitan din Iași. Și avîndu-se în vedere progresul realizat de acel cor, precum și buna rînduială și moralitatea ce domnește în el, avînd în vedere, ca să șic așa, considerațiunii morale, a încuviințat organizațiunea lui actuală, adică să funcționeze și cu voci femești.

Cestiunea de față, bine înțeles, nu se pôte rezolva de cât

tot în așa chip, alică să ni se presinte nouă garanție, cum că dirigințele corului respectiv este o persoană care, pe de o parte 'și cunoște bine arta sa și că inspiră încredere și în privința moralității, și că este om de ordine; pe urmă, că în corul lui, de când funcționează și până în prezent, există și a existat bună rânduială, disciplină și cele-l-alte considerațiuni de ordine morală, și atunci S-tul Sinod nu poate să se rostască de cât, în favoarea cererei. Dar întrebarea este: Cine ne dă nouă, cine pune înaintea S-tului Sinod, ca să dic așa, dovețile cum că corurile respective întru-nesc asemenea condițiuni? Chiriarulhul respectiv. Ast-fel în-țeleg eu lucrurile.

Concluziunile raportului sunt bune, dar cu ore-care lămurire și anume cu aceea, că Chiriarulhul respectiv, are să constate prin organele sale administrative, dacă corul respectiv întrunește toate condițiile disciplinei și ale moralității, constatare ce reclamă timp mai îndelungat; și numai pe baza acestei constatări, Chiriarulhul poate să vină la S-tul Sinod și să dică: pot sau nu să dau această învoire?

Va să dică, după opiniunea mea, concluziunile raportului au să se admită numai în sensul, că Chiriarulhul nu are să dea bine-cuvîntare până nu se va informa de toate aceste condițiuni. Ast-fel ved eu lucrurile.

P. S. Episcop al Romanului: Se lasă la aprecierea Chiriarulhului.

P. S. Episcop al Râmnicului: Nu are să dea încuviințarea pentru funcționarea corului, până nu va ancheta lucrurile prin organele sale administrative. Ast-fel înțeleg eu. Și după ce s'a încredințat prin personalul administrativ, că corul respectiv presintă garanții suficiente, atunci să l dea bine-cuvîntarea cu învoirea S-tului Sinod.

P. S. Episcop al Argeșului: Cum are să dea garanție, până când corul nu are elementele acelea care se cer?

P. S. Episcop al Râmnicului: Trebuie să se limpedască lucrul bine. Mulți din diriginți au primit în personalul lor și voci femești, și ca să funcționeze mai departe fără împedicare, vin acum și cer bine-cuvîntare. Chiriarulhul a crezut de cuviință să supună cazul S-tului Sinod. Iar comisiunea S-tului Sinod dice prin raportul său, că afacerea privește pe Chiriarulh. După mine mai întâiu ar trebui să

se ia informațiunii de moralitatea și buna rânduială ce există în corul acela.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Păreră mea ar fi acăsta: Ca S-tul Sinod în principiu să admită permișiunea ca corurile bisericești din Capitală pot să fie și mixte, dar Chiriarhul respectiv, mai 'nainte de a permite oficialmente, să cêră garanția despre care a menționat P. S. Episcop al Râmnicului, adică garanție de aptitudine științifică, despre partea morală și disciplinară. Numai după ce Chiriarhul se va asigura de asemenea condițiunii, pe care le va cere, să dea aprobarea, însă să fie autorizat de S-tul Sinod.

P. S. Episcop al Hușilor: Aceste condițiuni, ca Chiriarhul respectiv să cerceteze și să vadă în ce stare se află dirigintele corului, și care este moralitatea coriștilor, așî dice să se întindă nu numai asupra corurilor din Capitală, ci fie-care Episcop să aibă dreptul, ca dacă 'i se va presenta cererea să dea voe, însă să aibă în vedere și împrejurările din localitate, căci se pôte ca unele localități să nu primescă acăsta, pôte să se dică, că este un scandal. De aceea Episcopul să țină sêmă de opiniunea publică, care s'ar răspândi. Așî dice dar, ca să rămână bună acăstă dispoziție pentru fie-care Episcop, ca o dispoziție generală.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: În cestiunea de față v'așî ruga să primiți acăstă păreră: Ca S-tul Sinod să încuviințeze și corurile mixte, în condițiunile care le-a emis P. S. Episcop al Râmnicului.

P. S. Episcop al Râmnicului: În ceea ce privește incidentul ridicat de P. S. Episcop al Hușilor, cred că ar fi mai bine să se dea autorisarea în cestiune, atunci când Chiriarhul respectiv va fi sesizat, căci dacă nu este sesizat, de ce să venim să luăm măsuri cu anticipație. S-tul Sinod este bine să se rostească mai cu greutate în cestiunea de față.

P. S. Episcop al Hușilor: Cum mai cu greutate?

P. S. Episcop al Râmnicului: Așa, căci, după cele țise mai sus, nici Chiriarhul respectiv nu 'i se dă cu înlesnire acăstă invoire. Deci, când S-tul Sinod va fi sesizat, atunci va hotări pentru fie-care caz.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Raportul de astă-zi tratăză numai pentru Capitală.

P. S. Episcop al Romanului: Șe ȝice în plural pentru tôte.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ȑu vȝ rog, să admitem ast-fel: Ș-tul Sinod încuviințȝază cererea de a fi și coruri mixte, fiind îngrădit Chiriarhul respectiv de condițiunile propuse de P. S. Episcop al Râmnicului.

Sȝ pune la vot acȝstă opiniune și se primește.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai avȝnd nimic la ordinea ȝilei, ridic ședința.

Ședința se ridică la orele 10^{1/2}, anunțȝndu-se ceă viitoare pentru Vineri 15 Maiu curenț, orele 8 dimiņȝa.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † Atanasie al Râmnicului.

Ședința din 15 Maiu 1898.

Ședința se deschide la orele 8 a. m. sub președenția I. P. S. Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și rȝspund prezenți 13 P. P. S. S. Membri, fiind în congediu P. S. Episcop al Dunărei de jos și P. S. Arh. Nifon Ploestȝnu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în numărul cerut de regulament, ședința este deschisă. P. S. Secretar este rugat a da citire sumarului ședinței precedente.

P. S. Arh. Pimen Piteștȝnu: secretar, citește sumarul ședinței precedente.

În timpul citirei sumarului, D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice intră în sala ședințelor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cere cine-va cuvântul asupra sumarului?

Ne cerȝnd nimeni cuvântul pun la vot sumarul ședinței precedente. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna. S'a primit.

Se comunică de la birou adresa D-lui Ministru al Cul-

telor și Instrucțiunei³ Publice, cu No. 25603 seria A, pe lângă care înainteză pentru cercetare un manuscris în două exemplare, intitulat: «Adaos la textul religios din cărțile de citire pentru clasele II-a și a III-a primară, după cerințele noiei programe de învățămînt», de D-l G. D. Scraba, institutor în Bucuresci și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților didactice religioase de învățămîntul primar.

Idem, adresa D-lui Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice, cu No. 25604 seria A, pe lângă care înainteză pentru cercetare un manuscris în două exemplare intitulat: «Lectură din Evangelie» de D-nii G. D. Scraba, Gr. Teodosiu și Ștefan Negulescu și se trimite la aceeași comisiunea.

P. S. Episcop al Argeșului: I. P. S. Președinte, cer cuvîntul asupra unei cestiuni, mai înainte de a intra în ordinea de zi, și anume pentru a vorbi pentru comisiunea la care S-tul Sinod a trimis aceste manuscrise.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvîntul.

P. S. Episcop al Argeșului: I. P. S. Președinte, comisiunea pentru cercetarea cărților didactice de învățămîntul religios, cursul primar, era compusă din trei membri, din care făcea parte și fostul P. S. Episcop al Râmnicului. Acum acea comisiune s'a descompus prin încetarea din viață a fostului Episcop al Râmnicului și deci rog pe S-tul Sinod să procedă la alegerea unei alte comisiuni, sau a unui alt membru în locul decedatului Episcop al Râmnicului.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Vom proceda pe urmă la alegere.

P. S. Episcop al Hușilor: Pentru mai multă simplificare a lucrurilor, eu aș propune ca în locul decedatului Episcop al Râmnicului, să fie actualul Episcop al Râmnicului. Acastă comisiune este o comisiune înființată de mai mulți ani, căreia i se presintă toate textele religioase din cărțile de citire în cursul anului, și de aceea eu rog pe S-tul Sinod să recunoască în locul decedatului Episcop al Râmnicului pe actualul Episcop al Râmnicului pentru a se completa comisiunea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot

propunerea P. S. Episcop al Huşilor. Cine este pentru, să, bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Acum intrăm în ordinea zilei.

P. S. Episcop al Râmnicului, raportor, citeşte raportul comisiunii însărcinată cu verificarea socotelor Tipografiei Cărţilor Bisericeşti pe timpul cât a fost Director P. S. Valerian Râmnicénu, înregistrat la No. 183 din 15 Maiu a. c.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: P. P. S. S. Părinţi, eu propun ca cestiunea acésta, s'o tratăm în şedinţa intimă.

Voci: Prea bine.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Aşa dar cu invoirea S-tului Sinod, declar şedinţa intimă.

Şedinţa se declară intimă.

Şedinţa publică se redeschide.

Asupra raportului citit S-tul Sinod la act.

P. S. Episcop al Argeşului: raportor, citeşte următorul raport al comisiunii pentru luarea socotelilor Tipografiei şi Revistei «Biserica Ortodoxă Română», privitor la gestiunea Revistei pe anul 1897—1898, înregistrat la No. 184:

Inalt Prea Sântite Preşedinte,

Comisiunea pentru luarea socotelor Tipografiei şi Revistei „Biserica Ortodoxă Română”, întrunindu-se în ziua de 13 Maiu, sub preşedinţia P. S. Episcop al Huşilor, a luat în cercetare situaţia Revistei prezentată S-tului Sinod de către Preşedintele comitetului redactor şi a constatat următoarele:

	Lei	B:
La 1 Aprilie 1897 se afla nümerar în casă	27,925	64
In cursul anului financiar trecut s'a încasat	48,646	87
In total	76,572	51
Cheltuelile făcute în cursul anului se ridică la	42,410	—
Prin urmare escedentul realizat la 1 Martie 1898 este:	34,162	51,

Cercetând scriptele, am constatat că sumele arătate sunt exacte şi oă comptabilitatea se ţine în regulă. D-l Casier ne-a prezentat recipisa. Casei de Depuneri pentru suma de 25000 lei nominal, reprezentând valoarea a 22,000 lei, cum şi 6000 lei, cumpărate de curând pentru suma de 5775, în total 27775 suma reală, sau 31,000 efecte, 442 lei, 25

banii aur, 3500 bilete de bancă și 291 lei 85 bani mărcii poștale, în		
	Leii	B.
total 4234; iar cu suma de mai sus dă	32,009	10
Adăogându-se pe lângă suma acésta suma de	2,153	41
Dă escedentul constatat la 31 Martie 1898	34,162	51

Comisiunea găsiind în regulă casa, a mulțămii comitetului pentru sîr-guința ce depune a se forma un fond al Revistei și propune S-tului Sinod descărcarea de gestiunea anului trecut.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiunei cu onore se supune spre delibărarea S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Gherasim al Argeșului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concludsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Argeșului: citește următorul raport al comisiunei pentru cercetarea manualelor de cântări bisericești, înregistrat la No. 187, relativ la manualul D-lui Ión Zmeu:

Înalt Prea Sântite Președinte,

Comisiunea pentru cântările bisericești, luând în cercetare lucrarea D-lui Ión Zmeu întitulată „Anastasimatar Raro-grabuic⁴”, manuscript de 65 cõlețe 4°, a constatat cu mulțumire, că autorul și-a dat osteneța a reproduce cât mai exact cântările Învierii pe cele opt glasuri, așa cum se obișnuște a se cânta în biserica noastră ortodoxă de răsărit. Autorul și-a dat bine sêma de caracterul ce trebuie să posêdă aceste cântări și de acela lucrarea sa este simplă, dar cu demnitate, mișcând inima, înduioșind spiritul și dispunând pe auditor la cugetări înalte religioșe și reflexiuni morale. De altmintrelea, însuși autorul declară, că lucrarea sa nu este originală, ci o alegere nimerită din autorii renumiți, cari s'au distins cu lucrări de felul acesta ca: Macarie, Anton Pană, etc.

Pentru aceste cuvinte comisiunea este de părere a se aproba de S-tul Sinod acéstă lucrare a D-lui Zmeu, care va avea grijă, ca la tipărirea ei să fie cu cea mai mare luare aminte, spre a nu se strecura greșeli.

Acest fiind rezultatul cercetărilor sale, comisiunea cu smerenie îl supune la delibărarea și hotărîrea S-tului Sinod.

(as) † *Iónikie al Romanului*
 (ss) † *Gherasim al Argeșului*
 (ss) † *Arh. Dositeiș Botoșenênu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pe lângă cele arătate în raport, eu mai adaog că autorul singur să fie obligat a'și face corectura, ca să nu se mai întâmple ceea ce s'a întâmplat cu manualul D-lui Lazăr Ștefănescu din Severin.

Pun la vot conclusiunea raportului, cu adăogirea propusă de mine. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna. S'a primit.

P. S. Episcop al Argeșului: citește următorul raport al comisiunei pentru cântări bisericești, înregistrat la No. 186, relativ la manualul D-lui Lazăr Ștefănescu din Severin:

Înalt Prea Sântite Președinte,

Comisiunea pentru cântările bisericești, luând în cercetare broșura D-lui Lazăr Ștefănescu, intitulată: *Prohodul Domnului* și tipărită la Severin a constatat, cu părere de rău, ca autorul nu numai că nu și-a ajuns scopul ce și propusese la început, de a potrive stihurile așa ca să nu se schimbe caracterul cântăret și în acelaș timp a potrive cântarea după accentul cuvintelor, dar a făcut mai mult rău, căci n'a ținut seamă de acea variație în cântare, care este așa de plăcută, iar cuvintele le-a pociț punând accentul unde nu trebuie și introducând unele faceri, care sunt cu totul streine cântăret bisericești orientale. Mai ales evloghitarele și cele două stihiri: *Veniți să laudăm pre Iosif*, și: *Infricoșatu-s'au* etc., sunt cu desăvîrșire rău făcute. Este de regretat, că omenii nepregătiți vor să se facă cu or ce preș autori. Prohodul Domnului, tipărit în tipografia cărților bisericești și alcătuit pe psaltichie, de răposatul protopsalt Dimitrie Sucevėnu, este destul de bun și ar fi putut satisface trebuințelor școlei de cântări din Severin.

Comisiunea este dar de părere, a nu se aproba de S-tul Sinod lucrarea D-lui Lazăr Ștefănescu, tipărită cu foarte multe greșeli.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiunei, cu smerenie 'l supune la delibărarea și hotărėrea S-tului Sinod.

(ss) † *Iónichie al Romanului*

(ss) † *Gherasim al Argeșului*

(ss) † *Arh. Dositeiă Botoșenă*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la Vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. *Episcop al Argeşului*: citeşte următorul raport al comisiunei de cântări bisericeşti, relativ la cartea D-lui Ión Popescu-Pasărea, înregistrat la No. 185:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru cântările bisericeşti luând în cercetare lucrarea D-lui Ión Popescu-Pasărea, intitulată: „Slujba S-tului Spiridon” şi tipărită în Bucureşti, încă din anul 1895, şi examinând bucăţile ce cuprinde, a constatat că în mare parte bucăţile sunt luate de la cunoscuţii protopsalţi şi compositori D. Şucevénu, acum repausat şi D-l Stefan Popescu, fost profesor. Cu deosebire slava de la vechernie pe opt glasuri, compusă de Mih. Hrisafie Duca după Slava Adormirei este a lui Dumitriţă, iar Dómne strigat-am de la început şi axionul de la sfârşit este a lui Ştefănahe. Celelalte cântări sunt alcătuite de autor după modul obicinuit, cum se cântă în biserică, cu multă îngrijire şi lesne de executat, fiind compuse mai ales pentru elevii Seminarului Nifon Mitropolitul, unde autorul este profesor.

Comisiunea, găsind că lucrarea acésta este conformă cântărilor obicinuite în biserica noastră, este de părere a se aproba de S-tul Sinod.

⦿ Acesta fiind [resultatul cercetărilor comisiunei, cu respect îl supune spre deliberarea S-tului Sinod.

(ss) † *Gherasim al Argeşului*

(ss) † *Iónikie al Romanului*

(ss) † *Arh. Dositeu Botoşenenu*

I. P. S. *Mitropolit Primat Preşedinte*: Pun la vot concludsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. *Arh. Meletie Gălăţenu*, citeşte următorul raport al comisiunei de petiţiuni, înregistr. la No. 176, relativ la apelul preotului Gavriil Dăscălescu:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

I. P. S. *Mitropolit Primat, Preşedinte al S-tului Sinod*, cu adresa No. 314 din 30 Octombrie 1897, face cunoscut I. P. S. *Mitropolit al Moldovei*, că S-tul Sinod în şedinţa sa din 28 Octombrie, acelaşi

an, a primit apelul preotului Gavriil Dăscălescu, supranumerar în parohia și comuna Deleni, județul Fălciu,—apel făcut contra hotărîrii de caterisire, dată de spiritualul consistoriu al Episcopiei S-tei Episcopii de Huși, contra numelui preot,—și a hotărît a se trimite cazul spre a se judeca din nou de către consistoriul S-tei Mitropolii a Moldovei.

Cazul judecându-se de către numitul consistoriu și aprobându-se și de către Înalt Prea Sântitul Mitropolit al Moldovei, prin înalta rezoluție No. 1843, cum că consistorul S-tei Mitropolii a opinat ridicarea pedepsei de caterisire, dată preotului Gavriil Dăscălescu de către consistoriul de Huși, îl pedepsește însă de a fi oprit de toate serviciile preoțești pe timp de trei luni de la data înmânării aceștia, cu suspendarea salariului pe acest timp.

Comisiunea de petițiuni găsește procedura consistoriului S-tei Mitropolii din Iași în regulă și roagă pe S-tul Sinod a aproba hotărîrea dată preotului Gavriil Dăscălescu.

Resultatul acesta comisiunea 'l supune cu smerenie S-tului Sinod.

(ss) † *Iónikie al Romanului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concludsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu, citește următorul raport al comisiunei de petițiuni, înregistrat la No. 163, relativ la petițiunea mai multor preoți de 4 clase din comune rurale, cari cer a li se egala salariile cu al acelor de 8 clase:

Înalt Prea Sântite Stăpâne,

Un număr de mai mulți preoți din județul Dorohoïu, având patru clase seminariale, cer de la S-tul Sinod a mijloci să li se egaleze salariile împreună cu al acelor de 8 clase.

Comisiunea deliberând asupra petițiunei lor și având în vedere, că salariile preoților în genere sunt fixate prin lege, opinază a se pune petițiunea la dosar și a se trece la ordinea zilei.

Acestea cu respect se supun deliberării S-tului Sinod.

(ss) † *Iónikie al Romanului*

(ss) † *Dionisie al Buzăului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu, citește următorul raport al comisiunei de petițiunii, înregistr. la No. 164, relativ la Dumitru Tôder al Tudosiei:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Locuitorul Dumitru Tôder al Tudosiei din comuna Broșteni, plasa Muntelui, județul Suceva, prin petiția înregistrată la No. 149, cere de la S-tul Sinod, a 'î învoi a patra cununie religioasă, arătând că trei te-meii, care le-a avut mai înainte, i-au murit.

Comisiunea ne mai având alte acte prin care să constate cele arătate de petiționar, opinază a se trimite petiția Chiriarhieii respective spre a dispoza cele ce va crede de cuviință.

(ss) † *Iónichie al Romanului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Arh. Meletie Gălățenu, citește următorul raport al comisiunei de petițiunii, înregistr. la No. 166, relativ la petițiunea locuitorului Stancu Vasile și femeia Ana Dumitru;

Inalt Prea Sântite Stăpâne;

Locuitorii Stancu Vasile și femeia Anica din comuna Clinceni, plasa Sabarul, județul Ilfov, prin petițiunea înregistrată la No. 154, cer de la S-tul Sinod a li se învoi a patra căsătorie.

Comisiunea, ne având alte acte prin care să se constate dacă petiționarii au fost mai înainte cununăți în regulă și prin ce împrejurări au rămas văduvi pentru a treia oară, cu toate că bărbatul n'a avut de cât o singură cununie, este de părere să se trimită petițiunea Chiriarhieii respective spre a dispoza cele ce va crede de cuviință.

Acestea cu respect se supun deliberărei S-tului Sinod.

(ss) † *Iónikie al Romanului*

(ss) † *Dionisie al Buzăului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu, citește următorul raport al comisiunii de petițiuni, înregistr. la No. 167, relativ la raportul epitropiei bisericii Buhalnița:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Epitropiile bisericii parohiale Buhalnița din jud. Neamț, cer S-tului Sinod, prin petițiunea înregistrată la No. 127, a mijloci la locurile competente ca să se redea livada și cu fostul cimitir al Monastirei Buhalnița, care în prezent sunt luate de către D-l Inspector silvic și date în folosul arendașului.

Comisiunea de petițiuni crede, că este nemerit a se trimite cererea epitropiei bisericii Buhalnița I. P. S. Chiriarh respectiv, prin organul căruia să se facă stăruinți la locurile competente în favoarea petiționarilor.

Acestea eu smerenie comisiunea le supună S-tului Sinod.

(ss) † *Iónikié al Romanului*

(ss) † *Dionisie al Buzăului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu, citește următorul raport al comisiunii de petițiuni, înregistrat la No. 162, relativ la cererea preotului I. Arhim Davițoc:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Petițiunea înregistrată la No. 498/97, a preotului paroh I. Archim. Davițoc din comuna Băcești, plasa Gilortu, județul Gorj, prin care cere a se șterge de pe pereții bisericii chipurile mai multor enoriași, cari au contribuit la facerea bisericii; Comisiunea opinază a se trimite P. S. Episcop respectiv spre a regula cele de evlăintă.

(ss) † *Iónikié al Romanului*

(ss) † *Dionisie al Buzăului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte; Pun la vot concludsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-volască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu: citește următorul raport al comisiunei de petițiuni, înregistrat la No. 161, relativ la cerea preotului Nicolae Ricman:

Ialt Prea Sântite Stăpâne,

Preotul Paroh Nicolae Ricman din comuna Vișina, județul Romanai, se tânguește la S-tul Sinod contra enoriașilor săi, că nu i-a făcut casă de locuit precum le-a fost angajamentul și că de 17 ani neîncetat stăru-este pe lângă enoriași să i mai îmbunătățescă sórta, sau să i se dea loc unde să-și construescă o casă în comună și rógă pe S-tul Sinod a lua dispozițiuni pentru a se obliga satul a i face casă parohială.

Comisiunea deliberând asupra celor arătate și vedënd ușurința cu care preotul se presintă înaintea S-tului Sinod, este de părere a se trimitte -cazul la aprecierea P. S. Episcop respectiv.

(ss) † *Iónikie al Romanului*

(ss) † *Dionisie ai Buzăului*

(ss) † *Meletie Gălățenu*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte; Pun la vot concludsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu: citește următorul raport al comisiunei de petițiuni, înregistrat la No. 165, relativ la fostul Ieromonah Teofan Zota din schitul Rafailă:

Inalt Pren Sântite Stăpâne,

P. S. Episcop al Hușilor prin adresa cu No. 381 din 7 Maiu a. e intervine pe lângă S-tul Sinod să se milostivescă asupra fostului Ieromonah Téfan Zota din Schitul Rafailă, Eparhia Hușilor, și să i dea bine-cuvîntarea, dacă nu de a oficia cele ale preoției, cel puțin a îmbrăca țarăși schima monahală, pe care S-tul Sinod, pentru óre-care abateri ale fostului monah, i-a ridicat'o împreună cu preoția încă din anul 1891/92, de când numitul monah se afla în Monastirea Némț.

Comisiunea, observând argumentele P. S. Episcop, precum și arătările superiorului schitului Rafailă, cum că fostul monah de când este sub privegherea sa se poartă bine și neîncetat se căește de abaterile lui din trecut, având o vîrstă înaintată și temîndu-se de a nu-l surprinde-sfîrșitul în asemenea jalnică stare; mai având în vedere, că și însăși pozițiunea de monah nu este de cât o stare de pocăință, rîgă respectuos pe S-tul Sinod de a grația pe numitul fost monah și de a-l da bine-cuvîntarea, ca pe viitor să se numescă iarăși monahul Teofan, fiind și necesar la serviciul bisericesc, ca unul ce e bun bisericaș și bun ticar, dupre cum însuși P. S. Episcop respectiv arată.

(ss) † *Ioanikie al Romanului*

(ss) † *Dionisiē al Buzēului*

(ss) † *Meletie Gălățenu.*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concludsiunile raportului, Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.

S'a primit.

P. S. Meletie Gălățenu: Raportor, citește raportul comisiunei de petițiuni, înregistrat la No. 158, relativ la tundera în mohahism a mai multor frați și surori din Monastirile Ciolanu și Barbu, Eparhia Buzēului. Concludsiunile raportului comisiunei sunt pentru aprobarea tunderii în mohahism a fraților: Ión Florescu, Stoica Muntēnu și Nae Tomescu din M-rea Ciolanu, și a surorilor: Maria P. Măcelaru, Tudora Rădulescu și Dragomira Paraschiva din M-rea Barbu, recomandate de P. S. Episcop Eparhiot, prin adresele cu No. 336, 337, 340, 345, 346 și 347 a. c.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concludsiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Romanului: I. P. S. Președinte, Vêrog să bine-voiți a-mi acorda un concediu de trei zile, fiind reclamat de afaceri la eparhie.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concediul cerut de P. S. Episcop al Romanului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.

S'a primit.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, ridic ședința. Cea viitoare va fi pe Lună, 18 Mai, tot la orele 8 dimineața.

Ședința se ridică și se anunță cea viitoare pentru Lună, 18 Mai, orele 8 dimineața.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: (ss) Pimen G. Piteștenu.

Ședința de la 18 Mai 1898.

Ședința se deschide la orele 8^{1/4} a. m. sub președenția I. P. S-țitului Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și respund prezenți 13 P.P. S.S. Membri, fiind în concediu P. S. Episcop al Romanului și P. S. Arh. Nifon Ploestenu.

I. P. S. Mitropolit Primat Președinte: Fiind în numărul cerut de regulament, ședința este deschisă.

P. S. Episcop al Rîmnicului, Secretar, citește sumarul ședinței precedente.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Eu n'am înțeles din sumar ce se spune despre fostul ieromonah Teofan. Aș voi să am lămuriri asupra lui, fiind-că ved, că se vorbește de Mitropolia Moldovei.

P. S. Episcop al Hușilor: În schitul Rafailă de câți-va ani s'a oploșit un om, care nu era îmbrăcat în haine călugărești. Acest om a rugat pe superior să-l primască ca slugă. Acest om, care este și lucrător de lemn, tâmplar, a spus superiorului, că a fost la monastirea Némțu și că făcând ore-cari abateri de la regulele călugărești, a fost dat în judecată și consistoriul Mitropoliei, se vede, l'a judecat și l'a luat preoția și călugăria, așa că în loc de ieromonahul Teofan Zota a rămas numai Teofan Zota, numele ce-l purta ca călugăr. Acum superiorul monastirei vine la mine și mijlocește, ca eu să intervin la S-tul Sinod pentru a-l erta, Eu am adus cestiunea în S-tul Sinod. El și a făcut canonul de la 1891 și până azi; și pe lângă acesta starea de monah este o stare de penitență. S-tul Sinod însă va

decide cum va crede de cuviință. Dacă S-tul Sinod nu'l iartă de tot, poate să'î acorde să îmbrace numai schima monahală.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Dacă a fost ieromonah nu se iartă de tot?

P. S. Episcop al Hușilor: P. S. Episcop al Dunărei de jos întreabă, că dacă a fost ieromonah nu'l iartă de tot? Da, prin raportul Comisiunii nu se cere a fi ertat de toate, ci se prevede numai ca să îmbrace din nou schima monahală.

P. S. Episcop al Argeșului: Nu știu dacă S-tul Sinod are cunoștință de acest ieromonah și când 'i s'a luat preoția.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: S-tul Sinod nu știe nimic din toate acestea. Cum a venit această eestiune aici? Trebuie să se cêră lămurire.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Cred că din partea S-tului Sinod ar fi bine să se facă o adresă la Mitropolia Moldovei, spre a se cere explicațiunii asupra acestui ieromonah.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Mă unesc și eu cu părerea I. P. S-țitului Mitropolit al Moldovei, adică ca S-tul Sinod să facă o adresă la Mitropolia Moldovei, spre a cere lămuriri cum stă această împrejurare și până atunci acest ieromonah să rămăle tot în aceiași stare, până vor veni lămuririle de la S-ta Mitropolie a Moldovei.

P. S. Episcop al Hușilor: Haina monahală poate s'o aibă, dar ca ieromonah nu.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: El rămăne cum este îmbrăcat.

P. S. Episcop al Hușilor: El este îmbrăcat mirenește.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Acesta este trêba P. S. Vostre.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: În regulamentul monahicesc, mi se pare, este prevăduț, că un călugăr, care face abateri, nu este îngăduit, ci se canonisește odată de două ori, până în cele din urmă se esclude din tagmă ca și preotul și mi se pare, că și acesta este unul din rîndul acelora. De aceea, acesta să rămăie cum a venit la schitul Rafaila și după întrebarea, care se va face la Mitropolia Moldovei se va cerceta și se va răspunde.

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S-țite, acest in-

cident trebuia să se ridice alaltăeri, când s'a citit raportul comisiunei în această privință. Raportul fiind citit și aprobat de S-tul Sinod, acum nu este de cât sumarul în discuțiune. Prin urmare vedeți, că lucrul este foarte încurcat.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P. P. S. S. Părinți, părerea mea este acesta: ca la sesiunea viitoare P. S. Episcop al Hușilor să vie din nou cu o cerere, arătând cum staț imprejurarile și până atunci se va cere lămuriri și de la S-ta Mitropolie a Moldovei.

P. S. Episcop al Hușilor: Se poate cere lămuriri și în intervalul până la închiderea sesiunei.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Chiar acum să se cêră deslușiri.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Nu împedică nimic de a se cere deslușiri chiar acum.

P. S. Episcop al Râmnicului: Va să dîcă conclusiunile raportului rămân bune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Da. Se va face dar cerere la Mitropolia Moldovei, spre a da lămuriri asupra casului.

Pun la vot această propunere. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Pun la vot sumarul ședinței precedente. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la birouă adresa St. Mitropolii a Moldovei cu No. 1102, pe lângă care înainteză un dosar cu actele relative la tunderea în monahism a fratelui Niță Țușcanu din M-rea Horaița, și se trimite la comisiunea de petițiuni.

Idem, raportul Direcțiunei Tipografiei cărților bisericești cu No. 54, prin care comunică, că nu dispune de material tipografic pentru a satisface cererea Chinoviuului Român din St. Munte Atos și se ia act.

Idem, petițiunea Ieromonahului Dometie Ionescu din Sf. M-re Prodromu, înreg. la No. 192, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare Antologia de Schimonahul Nectarie și alți compozitori de cântări bisericești și se trimite la comisiunea pentru cercetarea cărților de cântări bisericești.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Comunicările s'au terminat și prin urmare intrăm în ordinea zilei.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: I. P. S-țite Președinte, cer cuvîntul pentru a citi un protest la raportul comisiunii însărcinată de S-tul Sinod cu verificarea gestiunii Tipografiei cărților bisericești, pe timpul cât am fost eu ca Director.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvîntul.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu. (Citește o întimpinare făcută înscris).

În timpul citirii protestului P. S. Arh. Valerian Râmnicénu, D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice intră în sala ședințelor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: I. P. S-țite, P.P. S.S. Părinți și D-le Ministru, cu toții ați audiat protestul ce s'a citit de P. S. Valerian în contra raportului adus de comisiune înaintea S-tului Sinod. Vă aduceți aminte, că s'a discutat foarte lung asupra acestei chestiuni și concludsiunile au fost următoarele: Că comisiunea 'și a îndeplinit însărcinarea sa și că altă comisiune nu se mai poate trimite de S-tul Sinod în această chestiune; dar că P. S. Valerian 'și va da toate lămuririle sale pe lângă delegatul D-lui Ministru de Culte și dacă se va găsi și atunci ore-care lipsuri, însuși P. S. Sa, care a primit această propunere, și-a luat angajamentul că va plăti. Așa este Prea Sântițe Valerian?

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Așa este.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Dacă este așa, că ați primit această hotărîre, nu înțeleg acum, cum astă-zi veniți și cereți o nouă anchetă, ceea ce s'a discutat în ședința trecută și s'a recunoscut, că comisiunea 'și-a îndeplinit însărcinarea și că acum numai era nimic, de cât micile lipsuri, pe care nu le-ați putut înfățișa comisiunii, care le veți arăta delegatului D-lui Ministru și care le va putea aprecia.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Am fost surprins de mulțimea acuzărilor ce mi s'au adus și n'am putut să vorbesc, pe urmă m'am recules și am cugetat la cele ce am dis acum.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Eu sunt de

păreră, ca să se menție hotărârea luată de S-tul Sinod, în ședința trecută.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Să mă judece pă-râșii mei?

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: S-tul Sinod nu este judecător, ci apreciator al lucrărilor comisiei. Comisiunea, când s'a prezentat cu raportul, a arătat și argumentele pe ce s'a întemeiat comisiiunea, când a făcut raportul său.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Fără să fiu întrebat și personal. Nu eram de față la cercetare. Nu m'aș confruntat cu acușările să vĂd ce este.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: EĂ repet încă odată; sunt de păreră ca să se menție hotărârea, luată în ședința trecută în acĂstă privință.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: EĂ mi-am făcut datoria să protestez lucrarea aceea. Sunt de atĂtea ani în S-tul Sinod, tot-d'auna am fost cel mai devotat membru al S-lui Sinod și până ađi nu s'a gĂsit nici o pată asupra mea, până ce aĂ venit aceste persoane să punĂ asupra mea acele acușări, care sunt în acel raport.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: P.P. S.S. PĂrinți, asist cu multă mĂhnire și durere de inimă la o discușione de felul acesteia, care se urmĂzĂ în acest moment; asistĂm la niște rĂspunsuri cu multă amĂrĂciune din partea P. S. Arh. Valerian Râmnicénu, ceea ce dupĂ mine, să mă er-tați să đic, cĂ nu m'ași fi așteptat nici odată să aud în S-tul Sinod, niște cuvinte ca acestea așa de acușĂtoare și apăsĂtoare, cari dovedesc ura și vrajba. Apoi între noi nu trebuie să existe acest spirit. Intre noi trebuie să existe acela pe care 'l chemĂm: «ImpĂrate ceresc, MĂngĂitoarele, Duhul adevĂrului, vino și te sĂlĂșluește întru noi». Acel spirit trebuie să domnescĂ între noi, și chiar dacĂ avem să protestĂm ceva, sau să dĂm lĂmuriri, cĂnd m'ași simți apăs-at, nedreptĂțit, și termenii cu care trebuie să ne servim, trebuie să fie niște termeni mai dulci, mai cuviincioși, iar nu în termeni, care aratĂ ura, vrajba. Aceștia sunt termeni, care pe mine mĂ mĂhnesc, mĂ amĂresc. Am đis.

DI. ministru al Cultelor și Instrucșionei publice: I. P. S țite, numai douĂ cuvinte am de đis, în urma citirei, protestului fĂcut de P. S. Valerian.

De vreme ce nu se aduce nici o nouă lămurire în discuțiune, ar fi timpul ca S-tul Sinod să dea urmare hotărârei sale, să'mi înainteze actele și să vedem ce se va face.

De vreme ce S-tul Sinod se va închide peste câte-va zile și alte mijloce nu sunt, amintesc S-tului Sinod să menție hotărârea ce a luat în ședința trecută, ca să'mi înainteze în copie raportul comisiunei, împreună cu întimpinarea făcută de P. S. Valerian și vom vedea ce este de făcut.

P. S. Episcop al Hușilor: Împreună cu întimpinarea P. S. Arh. Valerian.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Acesta este foarte bine.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Mie nici nu mi s'a dat voie să cercetez în bibliotecă, în cancelaria Tipografiei toate cărțile de când s'aũ desfăcut. Comisiunea pune în sarcina mea toate cărțile, care s'aũ dăruit de S-tul Sinod. Ei bine, pe acestea trebuie să le plătesc eu? Pentru ce? Trebuie să se scadă din totalul cărților ceea ce a dat S-tul Sinod și ce s'a vindut de D. Erbicénu și ceea ce am vindut eu, și ce se va mai dovedi voiũ plăti.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Tóte acestea se vor lămuri, când se va înainta D-lui Ministru tóte actele în cestiune, împreună cu întimpinarea P. S. Valerian Râmnicénu.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Să se înainteze și întimpinarea mea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Da, se va înainta D-lui Ministru raportul comisiunei și întimpinarea P. S. Valerian.

Pun la vot acéstă propunere. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește următorul raport, înreg. la No. 188, al comisiunei pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei, relativ la raportul Direcțiunei Tipografiei cărților bisericești cu No. 44.

Înalt Prea Sănșite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei S-tului Sinod, luând în cercetare raportul cu No. 44/98 al Direcțiunei Tipografiei

grafiei, prin care cere a fi se încuviința ca să imprime din nou orî-ce carte de ritual care ar fi aprôpe a se epuiza, din cele aprobate de S-tul Sinod, după ce vor fi vădute mai întâit de comisiunea instituită pentru acêsta, și de a imprima la un loc cu Panihida, saŭ și reparat, rânduiala înmormîntărei mirenilor.

Comisiunea opinéază, ca Directorul Tipografiei, în cursul fie-cărei sesiuni să pună în cunoșcință pe S-tul Sinod despre cărțile bisericești ce ar fi trebuință a se imprima din nou. Ce privește cererea de a se alipi la Panihidă, Rânduiala înmormântărei mirenilor, Comisiunea este de părere a nu se încuviința.

Acest rezultat al cercetărilor sale, Comisiunea cu smerenie îl supune deliberărei și aprobărei S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului.*

Se pune la vot concludsiunile raportului și se primesc.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, secretar, citește următorul proiect de regulament pentru zugrăvirea bisericilor:

PROIECT DE REGULAMENT

pentru

ZUGRĂVIREA BISERICILOR.

CAP. I.

Prescripțiuni generale.

Art. 1. La zugrăvirea orî-cărei biserici și la reînnoirea picturii învechite și șterse din bisericile cele vechi este admis numai stilul Bizantin, întrebuițat în Biserica Ortodoxă și cu deosebire în Muntele Atos.

Art. 2. Icónele sculptate în orî-ce materie (relief) fiind în contra u-sului ortodox din vechime, nu sunt admise în biserică.

Art. 3. Nu sunt permise în biserică tablourii saŭ icóne, cari la vedere ar înfățișa pe sfinți în mărimi nenaturale saŭ cu figurii diforme.

Art. 4. Tablourile și icónele, cari ar înfățișa pe sfințele martire saŭ cuvioase în còstume și în ținute moderne-lumești, în chipuri cari n'ar inspira respect, nu se admit în biserică.

Costumul trebuie a fi al timpului și al țerei în care a viețuit Sfîntul.

Art. 5. Icóna aceluiași sfînt în espresiunea fisionomieii, în trăsurile caracteristice, trebuie să fie identică în tóte bisericile țerei. Icóna Domnului Iisus Christos, a Maicii Domnului, icónele sfinților, în orî-ce mă-

time, în orî-ce loc, în orî-ce biserică, trebuie să fie desevîrșit uniforme și să se cunoască de tîntă lumea ortodoxă, chiar și cînd n'ar avea inscripțiune.

Art. 6. Nu este permis, sub nici un cuvînt, a zugrăvi pe Evangelistii fără simbolul respectiv; cu atît mai puțin nu este permis a zugrăvi simbolul singur, fără icóna Evangelistului.

Art. 7. Cultul ortodox, avînd semnificațiune determinată și precisă și rîspunzînd la scop bine știut, icónele și tablourile de pictură, în biserică, trebuie să ocupe locul cuvenit, spre a fi în armonie cu ideea specială, avută la întocmirea cultului și la alcătuirea planului pentru clădirea bisericilor.

Art. 8. Tablourile de pictură și icónele zugrăvite pe pereți și pe bolti, trebuie să fie executate lămurit, spre a se da predicatorului pînța, ca la serbarea respectivă a praznicului, să întórcă privirea ascultătorilor la cele înfățișate și despre care vorbește în panegiricul său discursul său.

CAP. II.

Locul destinat fie-cărei icóne.

a) *In altar.*

Art. 9. In altar pe boltă și pe pereți se zugrăvesc icóne, cari înfățișează ce se sîvîrșește aci:

a) Pe bolta altarului se pôte înfățișa Sf. Treime, sau Maica Domnului.

b) Pe pereții altarului se zugrăvesc sînții ierarhi, ale căror liturgii se sîvîrșesc, avînd împreună pe arhidiaconul și întăul mucenic Ștefan și pe arhidiaconul Laurențiu și alții.

c) Dacă locul este spațios, se pot zugrăvi și icónele altor ierarhi: ca Athanasie cel mare, Grigore de Nazianz, Sfîntul Spiridon al Trinitun-dei și alții.

d) La proscomidie se zugrăvește peștera de la Betleem cî închiuarea magilor; iar d'asupra ei pogorîrea de pe cruce de către Iosif și Nicodim.

Art. 10. Pe catapetismă sau tîmplă se zugrăvesc icóne ce se rapórtă la mîntuirea lumii prin Iisus Christos:

a) D'asupra catapetesmei stă Sfînta Cruce cu rîstignirea, avînd de o parte pe Maica Domnului și de alta pe Evangelistul Ión.

b) In rîndul întăit, sub cruce, se pun icónele Profeților, St. Fecióră stănd în mijloc cu pruncul, iar profeții de a drépta și de stînga, și

nënd în mână profetia saŭ simbolul lor și arătând spre Iisus Christos.

c) În al doilea rînd, se așeză icónele Apostolilor cu icóna Mântuitorului în mijloc.

d) În al treilea rînd, icónele praznicilor Împărătești cu învierea Domnului în mijloc, saŭ Cina- cea de taină saŭ Sf. mahramă.

e) În rîndul de jos se așeză icónele împărătești: a Mântuitorului la drépta, a Maiceii Domnului la stînga și icóna hramului la drépta, iar la stînga icóna St. Ión Botezătorul, Sf. Ierarh Nicolae saŭ și altele după cum va permite spațiul.

Sub acestea se vor zugrăvi tablouri corespundătoare icónei de d'asupra.

r) Pe ușile Împărătești se zugrăvește Buna-Vestire, iar pe cele laterale Arhanghelii Mihail și Gavril.

g) Când spațiul rezervat Catapetesmei va fi mic, atunci Chiriarhul va chibzui, cari icóne să se pună și câte anume.

Art. 11. Pe bolta turnului din mijlocul bisericeii se zugrăvește Mântuitorul revărsând rașe în tóte părțile ca Lumînător al lumeei.

Pe pereții turnului de jos se zugrăvesc Sf. Apostoli, saŭ liturgia în-gerescă, saŭ și una și alta.

Pe unghiurile de jos ale turnului se zugrăvesc Evangeliștii cu sim- bólele lor.

Art. 12. Pe bolta turnului al doilea, dacă este, se zugrăvește Dum- neđeii Tatăl saŭ Maica Domnului.

Art. 13. Pe partea dréptă a Bisericeii, de la Catapetésma spre ușă, se zugrăvește Mântuitorul, ca Arhierieii pe tron, avënd la drépta pe Maica Domnului și la stînga pe Sf. Ión Botezătorul.

Pe partea stînga a Bisericeii, de la Catapetésma spre ușă: Sfinții Im- părăți Costantin și Elena.

Pe ambele părți apoi Sfinții marii Mucenicii Gheorghe, Dumitru, și ceii- l- alții, dupre cum spațiul și mijlócele permit.

Art. 14 Pe bolte d'asupra ferestrelor în drépta: Nașterea Domnului, în stînga: Învierea.

Art. 15. În bisericile, unde se află móștele unui Sfînt, și acolo unde venerațiunea unui Sfînt este prea mult accentuată în popor, se pun ta- blouri din viața Sfîntului respectiv, dându-i-se trășurile figurei după da- tele biografice.

Art. 16. Pe anvon se zugrăvesc Evangeliștii cu simbolele lor: Evan- gelistul Mateii avënd alături un înger, Ev. Marcu un leu, Ev. Luca un boii, Ev. Ión un vultur, iar în mijloc în fața anvonului Sf. Ión Gură, de aur.

Art. 17. Pe frontespiciul orii-cărei bisericeii se zugrăvește icóna hra- mului.

Art. 18. În atriu (pridvor) la intrarea în biserică, se zugrăvește de o parte Învierea cea de obște, iar de altă parte Judecata de apoi.

Art. 19. În Nartică, în locurile rămase libere și unde pot avea loc și alte icône, se pot pune sau zugrăvi pe zid, pe colône sau în lemn icónele sfinților a căror venerațiune este prea răspândită, ca: mucenița Ecaterina, Varvara; Cuvioșele: Paraschivă, Filotea, Elisabeta, Eufrosina, Anastasia, Cuvioșii: Eftimie, Antonie, Teodosie, Stelian, mucenicul Haralambie, Sf. Nichita Românul, Sf. Ión de la Sucéva și alții.

CAP. III.

Facerea zugrăvelei și primirea lucrării îndeplinite.

Art. 20. Până la stabilirea și complectarea tipurilor iconografice, zugrăvirea unei biserici se poate da unui pictor, după ce a prezentat Kiriarhului eparhial modelle de pictură bizantină.

Lucrarea se poate încredința spre executare, după ce icónele modele au fost admise; alt-fel nici un contract nu poate interveni pentru zugrăvire.

Art. 21. Zugrăvirea fiind terminată, se numește o comisiune din partea autorităților bisericesti spre a esamina, dacă lucrarea e făcută în conformitate cu prevederile acestui regulament.

Art. 22. Comisiunea în esaminare trebuie să fie călăuzită nu numai de principiile și legile artei, ci și de principiile și legile bisericii și de cele stabilite în regulamentul de față.

Comisiunea va raporta Kiriarhului, dacă lucrarea îndeplinește toate condițiunile cerute, dacă este ce-va de îndreptat, sau dacă nu merită să fie admisă.

CAP. IV.

Dispoziții diverse.

Art. 23. Nu se poate, de acum înainte, a se mai clădi biserici de mărimea celor mai multe existente, ci în raport cu dezvoltarea și progresele orașelor și a satelor și în raport cu mărimea ce viitorul va determina parohiilor.

Art. 24. Nici o biserică nu se poate clădi fără autorizațiunea prealabilă a Kiriarhului respectiv, care se va da conform cu legile țării.

Art. 25. La clădirea unei biserici se va ține sémă strict de formele recunoscute din vechime; în formă de corabie, sau în formă de cruce.

Art. 26. Părțile esențiale ale bisericii sunt: altarul, simul dintre tēmplă și tronul regal, nartica și atriu (pridvorul); fie-care parte cu ac-

cesoriile lor. In altar: *diaconiconul, proscomidia, sintronul și sf. Masă.*

In sîn: tronul Regal, tronul episcopal, anvonul;

In natică: locul baptisteriului cu accesoriile sale și cu o mică în-
căpere pentru săvîrșirea botezului celor în vîrstă și pentru alte servicii.

Dispozițiuni transitorii.

Art. 27. Nici o biserică nu se va putea desființa fără încuviințarea Sf. Sinod.

Art. 28. Icoțele tipuri, ce vor fi trimise de pictori, se vor judeca de o comisiune numită de Sf.Sinod. Icoțele alese și aprobate vor rămâne modele de iconografie în Biserica Română Ortodoxă; ele se vor păstra la Sf. Sinod.

Art. 29. Sub nici un motiv nu se va permite zugrăvirea de icône depărtate de uniformitatea tipurilor admise, nici chiar a icônelor mici pentru trebuințele fie-cărui creștin.

Art. 30. Orî-ce abatere de la dispozițiunile acestui Regulament va atrage după sine nulitatea lucrării.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P.P. S.S. Părinți, după cum vă aduceți aminte, acest regulament s'a cercetat mai amănunțit într'o ședință intimă, și 'i s'a făcut îndreptările ce s'au găsit de cuviință. Prin urmare, acum fiind redactat așa cum S-tul Sinod a hotărît în acea ședință intimă, întreb dacă mai are cine-va ceva de obiectat asupra lui sau să'l punem la vot.

P. S. Episcop al Hușilor: Așa este, am cercetat acest proiect de regulament în ședință intimă, dar cu toate acestea cred, că este bine dacă putem să măi îndreptăm ceva din ceea ce n'am îndreptat. Chiar eu am de observat câte ceva la unele articole.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Atunci pun la vot luarea lui în considerație. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mîna.

S'a primit.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, secretar, citește titlul, cap. I și Art. I.

Proiect de Regulament pentru zugrăvirea Bisericilor.

CAP. I.

Prescripțiuni generale.

Art. 1. La zugrăvirea orî-cărei biserici, și la reținerea pic-

turei învechite și șterse din bisericile cele vechi, este admis numai stilul Bizantin, întrebuițat în Biserica Ortodoxă și cu deosebire în Muntele Atos.

P. S. Arh. Conon Bacaónu; I. P. S-șite Președinte, cer cuvîntul asupra titlului.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvîntul.

P. S. Arh. Conon Bacaónu: În acest proiect de regulament pentru zugrăvirea bisericilor în art. 23—26 se vorbește și de zidirea bisericilor. Prin urmare eu sunt de părere, ca la acest titlu al regulamentului de mai sus citat să se adauge și cuvîntul de zidirea și zugrăvirea bisericilor, adică să se dică: Proiect de regulament pentru zidirea și zugrăvirea bisericilor. Acésta rog a se admite cu atât mai mult, fiind-că deja există o decisiune a S-tului Sinod, care se vede publicată în edițiunea regulamentelor S-tului Sinod imprimată în 1892, relativ la arhitectura, pictura și ornațatiunea bisericilor.

P. S. Episcop al Râmnicului: Mai întăiū pentru simplificarea discuțiunei și al doilea după modul cum este înțocmit acest regulament, nu'i se pôte schimba titlul, fiind-că despre clădire se vorbește mai departe sub titlul: dispozițiunii diverse. Fundamentul regulamentului este zugrăvirea, noi ast-fel trebuie să'l considerăm, anume ca un regulament pentru zugrăvirea Bisericilor. Iar cestiunea clădirei bisericilor este pusă numai incidental în acest regulament.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot propunerea P. S. Conon Bacaónu de a se introduce în titlu, și cuvîntul de zidire. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a respins.

Pun la vot titlul și art. I așa cum s'a citit. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 2:

Art. 2. Icónele sculptate în ori-ce materie (relief) fiind în contra usului ortodox din vechime, nu sunt admise în biserică.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cere cine-va cuvîntul asupra acestui articol?

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Cer eū cuvîntul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvîntul.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Ași dori să știu, pentru ce s'a pus în parantes cuvîntul relief?

P. S. Episcop al Râmnicului. Răspund *P. S. Episcop al Dunărei de jos*, că acéstă lămurire s'a dat când s'a discutat regulamentul între noi. Sunt sculpturi admise în biserica ortodoxă, de es. Crucile sunt sculptate, însă nu sunt sculptate în relief, ci sunt înăuntru, în bas relief, după terminologia artistică.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Eū propun ca acest cuvînt să se scótă din parantes.

P. S. Episcop al Râmnicului: Atunci dar să se ȃică ast-fel: *Art. 2. Icónele sculptate în relief, în ori-ce materie fiind în contra usului ortodox din vechime, nu sunt admise în Biserici*.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot art. 2 ast-fel modificat. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 3 în următórea cuprindere:

Art. 3. Nu sunt primite în biserici tablouri sau icóne, cari la vedere ar înfățișa pe sfinți în mărimi nenaturale sau cu figuri diforme.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Cere cine-va cuvîntul asupra articolului 3?

* *P. S. Episcop al Hușilor*: Cer eū cuvîntul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Aveți cuvîntul.

P. S. Episcop al Hușilor: Pentru a ne da cuvintele asupra acestei lucrări, la care ne-a atras atențiunea și D. Ministru în ședința intimă, că ar putea să se cuprindă și icónele micí, eū cred, că ar fi bine să schimbăm câte-va cuvinte din textul acestui articol, ca să înlăturăm ori-ce bănuială. În acest articol se ȃice: Nu sunt primite în biserici tablouri sau icóne, care la vedere ar înfățișa pe sfinți în mărimi nenaturale sau cu figuri diforme. Mai întăi eū nu înțeleg cuvintele acestea: cu figuri diforme,

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: De exemplu: St. Hristofor.

P. S. Episcop al Hușilor: Am citit și eu biografia St. Christofor, și el trebuie să fie zugrăvit cum scrie acolo. Eu însă aș propune ca în loc să se dică «ar înfățișa pe sfinți în mărimi nenaturale», să dicem: Nu sunt primite în biserică tablourile sau icóne, care la vedere ar înfățișa pe sfinți mai mari de cât natural.

Voci: Tot una este.

P. S. Episcop al Hușilor: Nu este tot una, fiind-că nu se înțelege și bisericii mai mici. Cred că acesta s'a avut în vedere când s'a spus să nu fie în mărime nenaturală, ca să nu fie prea mari la vedere, și dacă dicem mai mari de cât natural, atunci mai mici nu sunt.

Prin urmare eu propun să se dică; Nu sunt primite în biserică tablourile sau icóne, cari la vedere ar înfățișa pe sfinți sau sfinte mai mari de cât natural.

P. S. Episcop al Argeșului: Eu cred să rămâe cum este în regulament, fiind-că este bine redactat.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Când s'a discutat acest articol, I. P. S. Mitropolit al Moldovei și chiar eu, am adus ca exemple sfinții de la St. Gheorghe-Vechi și St. Spiridon Nou, cari sunt de o mărime gigantică. Aceasta a fost ideea, care a predominat la facerea acestui articol, să nu fie figura uriașă ci naturală.

P. S. Episcop al Hușilor: Póte să rămâie și așa, dar să se știe, că nu s'a avut alt-ceva în vedere de cât acesta.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Hușilor de a se introduce în art. 3 în locul cuvintelor «în mărimi nenaturale» cuvintele: «mai mari de cât naturale». Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a respins.

Se pune la vot art. 3 așa cum este redactat. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 4 în următoarea cuprindere:

Art. 4. Tablourile și icónele, cari ar înfățișa pe sântele martire sau cuviose în costume și în ținute moderne lumestii, în chipuri cari n'ar inspira respect, nu se admit în biserică. Costumul trebuie a fi al timpului și al țării în care a viețuit Sântul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: La acest articol am de făcut eu o mică observație. Cred că ar fi bine să se adauge: *pe cât posibil*, căci sunt sfinți ca S-tul Arhidiacon Ștefan, care nu purta stihar, de óre-ce pe timpul acela nu era introdus acest vestmânt în Biserică.

P. S. Episcop al Râmnicului: S'ar putea dice, fără parantesă, în modul următor: „*Costumul trebuie a fi pe cât posibil al timpului și al țerei în care a viețuit sântul*“.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Așa dar pun la vot art. 4 cu acest adaus. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 5, 6, 7, 8, 9 și 10 în următórea coprire:

Art. 5. Icóna aceluiași sânt în espresiunea fisionomieî, în trásurile caracteristice, trebuie să fie identică în tóte bisericile țarei. Icóna Domnului Iisus Christos, a Maicei Domnului, icónele sântilor, în ori-ce mărime, în ori-ce loc, în ori-ce biserică, trebuie să fie desăvirșit uniforme, spre a fi cunoscute de tótă lumea ortodoxă, chiar și când n'ar avea inscripțiunea.

Art. 6. Nu este permis, sub nici un cuvînt, a zugrăvi pe Evangeliști fără simbolul respectiv; cu atât mai puțin nu este permis a zugrăvi simbolul singur, fără icóna Evangelistului.

Art. 7. Cultul ortodox, avënd semnificațiune determinată și precisă și răspundënd la un scop bine sciut, icónele și tablourile de pictură în biserică, trebuie să ocupe locul cuvenit, spre a fi în armonie cu ideea specială, avută la întocmirea cultului și la alcătuirea planului pentru clădirea bisericilor.

Art. 8. Tablourile de pictură și icónele zugrăvite pe pereți și pe bolti, trebuie să fie esecutate lámurit, spre a se da predicatorului putința, ca la serbarea respectivă a praznicului, să întórcă privirea ascultătorilor la cele înfățișate și despre care vorbește în panegiricul saü discursul seü.

CAP. II.

Locul destinat fie-cărei icóne,

Art. 9. În altar pe boltă și pe pereți se zugrăvesc icóne, carî înfățișeză ce se sevîrșesce aci.

a) Pe bolta altarului se poate înfățișa saŭ S-ta Treime, saŭ Maica Domnului.

b) Pe pereții altarului se zugrăvesc sântii Ierarhi, ale căror liturgii se săvârșesc, având împreună pe arhidiaconul și întâlul mucenic Ștefan și pe Arhidiaconul Laurențiu și alții.

c) Dacă locul este spațios, se pot zugrăvi și icónele altor ierarhi: ca Atanasie cel mare, Grigorie de Nazianz, Sântul Spiridon al Trimitundeii și alții.

d) La Proscomidie se zugrăvește Peștera de la Betleem cu închinarea Magilor; iar d'asupra ei pogorrea de pe cruce de către Iosif și Nicodim.

Art. 10. Pe catapetésma saŭ tâmplă se zugrăvesc icóne ce se rapórtă la mântuirea lumii prin Iisus Christos.

a) D'asupra catapetesmei stă Sf. cruce cu rěstignirea, având de o parte pe Maica D-lui și de alta pe Evangelistul Ión.

b) In rîndul întâi, sub cruce, se pun icónele Profetilor, S-ta Fecióră stând in mijloc cu pruncul, iar profetii de a dreapta și de a stînga, ținând in mână profetia saŭ simbolul lor și arătând spre Mântuitorul Iisus Christos.

c) In al doilea rînd, se așeză icónele Apostolilor cu icóna Mântuitorului in mijloc.

d) In al treilea rînd, icónele praznicilor Impărătescii cu Invierea Domnului in mijloc, saŭ Cina cea de taină saŭ S-ta Mahramă.

e) In rîndul de jos se așeză icónele Impărătescii: a Mântuitorului la dreapta, a Maicei Domnului la stînga, icóna hrămului la dreapta; iar la stînga, icóna S-tului Ión Botezătorul saŭ S-tul Ierarh Nicolae saŭ și altele după cum va permite spațiul.

Sub acestea se vor zugrăvi tablouri corespunđătoare icónei d'asupra.

f) Pe ușile Impărătescii se zugrăvește Buna-Vestire, iar pe cele laterale Arhanghelii Mihail și Gavril.

g) Când spațiul rezervat catapetesmei va fi mic, atunci Chiriarhul va chibzui cari icóne să se pună și câte anume.

Aceste articole punându-se la vot succesiv se primesc fără nici o modificare.

Se citește art. 11 in următoarea coprire:

Art. 11. Pe bolta turnului din mijlocul bisericeii se zu-

grăvește Mântuitorul revărsând raze în toate părțile ca Luminător al lumii.

Pe pereții turnului de jos se zugrăvesc S-ții Apostoli sau liturgia îngerescă, sau și una și alta.

Pe unghiurile de jos ale turnului se zugrăvesc Evangheliștii cu simbolele lor.

P. S. Episcop al Hușilor: Cer cuvîntul asupra acestui articol. La aliniatul al II-lea al acestui articol se țice; Pe pereții turnului de jos se zugrăvesc sînții Apostoli etc. Ce va să țică pe pereții de jos?

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Partea din jos a turnului.

DI. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice. Se pôte țice: pe pereții de jos ai turnului.

P. S. Episcop al Hușilor: Așa s'ar mai înțelege. Eū cred că este mai bine să se țică: pe pereții din jos ai turnului.

P. S. Episcop al Râmnicului: Doriam să atrag atențiunea S-tului Sinod asupra altui punct.

Este vorba de ultimul aliniat care sună așa: Pe unghiurile de jos ale turnului se zugrăvesc Evangheliști cu simbolele lor». Iar mai jos la art. 16 se menționează din nou Evangheliștii, enumerându-se acolo și simbolele lor.

Eū cred că ar fi bine ca Evangheliștii să se enumere la acest articol împreună cu simbolul pe care 'l are fie-care, și să se omită de la articolul-16, fiind-că precum se știe, de regulă locul Evangheliștilor este în cele patru laturi ale pereților de jos ai turnului din mijlocul bisericei; acolo se zugrăvesc ei cu simbolele lor și prin urmare în articolul acesta trebuie să se enumere și simbolul ce are fie-care din ei, iar la art. 16 să nu se mai enumere.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Atunci acest aliniat ar suna ast-fel: Pe unghiurile de jos ale turnului se zugrăvesc Evangheliștii cu simbolele lor și anume: Evanghelistul Matei, avënd alături un inger, Evanghelistul Marcu un leū; Evanghelistul Luca un boū și Evanghelistul Ioan un vultur.

P. S. Episcop al Râmnicului: Da. Acastă redacție ar trebui s'o aibă articolul în cestiune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerând nimeni cuvîntul pun la vot art. 11 cu modificările

propuse de P. S. Episcop al Huşilor şi al Rânnicului.

Cine este pentru, să bine-volască a ridica mâna.

S'a primit,

Prin urmare art. 11 va fi redactat ast-fel:

Art. 11 «Pe bolta turnului din mijlocul bisericeii se zugrăveşte Mântuitorul revărsând raze în toate părţile ca Luminător al lumii.

»Pe pereţii din jos ai turnului se zugrăvesc Sf. Apostoli sau liturgia ingerescă, sau şi una şi alta.

Pe unghiurile de jos ale turnului se zugrăvesc Evangheliştii cu simbolele lor şi anume: Evanghelistul Matei, având alături un inger, Evanghelistul Marcu un leu, Evanghelistul Luca un boi şi Evanghelistul Ioan un vultur».

Se citeşte art. 12 în următoarea cuprindere.

Art. 12. Pe bolta turnului al doilea, dacă este, se zugrăveşte Dumnezeu Tatăl sau Maica Domnului.

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte; Cere cine-va cuvîntul asupra art. 12.

Ne cerînd nimeni cuvîntul, pun la vot art. 12. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citeşte art. 13 în următoarea cuprindere:

Art. 13. Pe partea dreaptă a Bisericeii, de la catapetăsmă spre uşă, se zugrăveşte Mântuitorul ca Arhiereu pe tron, avînd la dreapta pe Maica Domnului şi la stînga pe St. Ión Botozătorul. Pe partea stîngă a Bisericeii, de la Catapetăsmă spre uşă, S-ţii Impăraţi Constantin şi Elena. Pe ambele părţi apoi sînţii marii Mucenici Gheorghe, Dumitru şi cei-l-alţi, după cum spaţiul şi mijlocele permit.

P. S. Episcop al Huşilor: Pe partea dreaptă a bisericeii se poate fixa aşa cum este în acest articol, iar pe partea stîngă de la catapetăsmă spre uşă, unde se dice că se pot pune S-ţii Impăraţi Constantin şi Elena, cred că s'ar putea lăsa latitudinea Chiriarhului ca să pue şi alţi sînţi, nu numai sînţii Impăraţi Constantin şi Elena.

P. S. Episcop al Argeşului: Este o raţiune, pentru care se pun aci.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Ai cerut să se pue la catedrala de la Constanţa.

P. S. Episcop al Huşilor: Am făcut propunere la Constanţa, numai pentru locul acela.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: S'ar putea pune și alți sânti.

P. S. Episcop al Râmnicului: După mine nu se poate mai legitim lucru, ca pe partea din stânga a bisericeii, de la Catapetăsmă spre ușă să figureze alt-ceva, de cât icóna S-șilor Impărați Constantin și Elena; căci biserica în forma cum o avem astă-đi datéză de la S-șii Impărați Constantin și Elena. De atunci ađ dobândit creștinii dreptul de a clădi biserici mai mărețe. Deci, fie-care creștin se cuvine a avea înaintea sa cu preferință icóna acésta a S-șilor Impărați, cărora se datoréză biserica, ca zidire, cum o avem ađi.

Dar mai este și alt considerent. În biserică merg ambele sexe, bărbați și femei și precum ei de a drépta vėd pe Mântuitorul în mijlocul icónei, înconjurat de Maica Domnului și de S-tul Ioan Botezătorul, tot așa este bine să vadă și la stânga mai în frunte o icónă, pe care să fie zugrăviți alăturarea un sânt și o sântă. Și pentru acésta nu e altă icónă mai potrivită de cât a S-șilor Impărați, a fiului și a maicei sale, ca să se vadă că biserica are considerație pentru amândouė sexele. Mai sunt și alte considerente, dar mă opresc aci, rugându-vė să bine-voiți a încuviința să se păstreze acésta icónă în locul ce'i este destinat prin acest articol, căci nu'i se pôte da un loc mai potrivit.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerėnd nimeni cuvintul, pun la vot propunerea făcută de P. S. Episcop al Hușilor. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a respins.

Pun la vot art. 13 așa cum este redactat în proiect. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 14 în următórea cuprindere:

Art. 14. Pe bolta d'asupra ferestrelor în drépta: Nascerea Domnului, în stânga: Invierea.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne cerėnd nimeni cuvintul, pun la vot art. 14. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 15 în următórea cuprindere:

Art. 15. În bisericile unde se află móștele unui sânt, și

acolo unde venerațiunea unui sânt este prea mult accentuată în popor, se pun tablourî din viața sântului respectiv, dându-i-se trăsurile figurei după datele biografice.

P. S. Episcop al Râmnicului: La sfârșitul acestui articol mi se par câte-va cuvinte de prisos și anume cuvintele: «*dându-i-se trăsurile figurei după datele biografice*». Eu cred că aceste cuvinte n'aũ rațiune, de óre-censul lor este cuprins în cuvintele de mai sus. Prin urmare aș propune, ca aceste cuvinte de la urmă să se suprimе, fiind-că ele șervă mai mult a întuneca, de cât de a lumina înțelesul articolului.

P. S. Episcop al Hușilor: Eũ am cerut cuvîntul asupra unui alt punct din acest articol. Iată ce ȃice articolul: «*In bisericile unde se află móștele unui sânt, și acolo unde venerațiunea unui sânt este prea mult accentuată în popor....*» Eũ aș fi de părere, ca cuvîntul acesta de «*prea mult*» să se înlătore; căci venerațiunea unui sânt nu póte fi nici o dată prea multă sau prea mare.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Și eũ propun să se ștérgă cuvîntul accentuat, căci dupre mine nu'și are locul.

D-1 Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Cu deosebire venerat în popor.

Voci: Așa da.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerînd nimeni cuvîntul, pun la vot art. 15 cu modificările propuse de P. S. Episcop al Râmnicului și al Hușilor și de P. S. Arh. Pimen Piteștenu, care articol modificat sună ast-fel; Art. 15. «*In bisericile unde se află móștele unui sânt și acolo unde un sânt este cu deosebire venerat în popor se pun tablourî din viața sântului respectiv*».

Acesta este articolul modificat. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește articolul 16 în următórea cuprindere:

Art. 16. Pe anvon se zugrăvesc Evangheliștii cu simbóele lor; în mijloc în fața anvonului St. Ioan Gură de Aur.

P. S. Arh. Conon Bacaónul: Fiind-că S-ții Evangheliști s'aũ scos din acest articol și s'aũ pus la articolul 11, eũ aș fi de părere să se scóta de aci și simbóele lor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ei rămân și aci împreună cu simbólele lor.

P. S. Arh. Conon Bacaónul: Atunci dacă rămân mă unesc cu acéstă idee.

P. S. Episcop al Hușilor: Ideea din urmă din acest articol pare a nu fi tocmai potrivit să se pună acolo; Sf. Ioan Chrisostom în mijlocul celor 4 Evangheliști pare a i se da o preferință înaintea evangeliștilor.

P. S. Episcop al Râmnicului: Se are în vedere pozițiunea sa.

P. S. Episcop al Hușilor: Dacă este vorba de pozițiunea S-tului Ioan Chrisostom, că mare predicator al bisericii, apoi eă nu l'ași pune pe corpul Amvonului, ci pe peretele din susul amvonului unde șede predicatorul; aci însă, unde are să se pună evangheliștii, nu 'l-ași pune.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Nu încape între evangheliști, ci ar fi mai bine la perete, în fața zidului.

P. S. Episcop al Râmnicului: Dacă nu mă înșel chiar aci la Mitropolie sf. Ioan Chrisostom figurază pe amvon zugrăvit între evangheliști.

Eă nu m'ași teme de loc de considerentele pe care le aduce P. S. Episcop al Hușilor, anume că dacă S-tul Ioan Chrisostom se va zugrăvi pe amvon între evangheliști 'i se dă mai mare preferință. Nici de cum. Lucrul s'ar putea lesne esplica și anume: că în acel loc se ține predica și de aceea se înfățișază unul din cei mai mari predicatori ai bisericeii, ca să vadă poporul, că și ađi se urmărește acel scop, adică se vestește creștinilor cuvântul lui Dumnezeu.

P. S. Episcop al Hușilor: S'ar putea pune alături pe perete, d'asupra unde este amvonul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Trebuie să se pue unde-va S-tul Ioan Chrisostom.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Să se lase a se pune pe amvon cum este prevăđut în articol.

P. S. Arh. Conon Bacaónu: Eă cred că S-tul Ioan gură de aur, ca cel mai mare predicator al bisericeii creștine, ar fi bine să se zugrăvască pe zidul bisericeii, la spate d'asupra predicatorului, unde este locul liber, pentru a fi pus în evidența privitorilor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Dacă este spațiu, eu cred că se poate pune deasupra amvonului.

Voci: Da, da.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Atunci partea din urmă a articolului se va modifica astfel: *Iar pe peretele de lângă amvon, de asupra predicatorului S-tul Ioan gură de aur».*

Pun la vot art. 16 astfel modificat. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește articolul 17 și 18 în următoarea cuprindere:

Art. 17. Pe frontespiciul oricărei biserici se zugrăvește icóna hramului.

Art. 18. În atriu (pridvor) la intrarea în biserică se zugrăvește de o parte Învierea cea de obște, iar de altă parte judecata de apoi.

Punându-se la vot în mod succesiv, se primesc fără nici o modificare.

Se citește art. 19 în următoarea cuprindere:

Art. 19. În Nartică, în locurile rămase libere și unde pot avea loc și alte icóne, se pot pune sau zugrăvi pe zid, pe colóne sau în lemn icónele sfinților a căror venerațiune este prea răspândită, ca: mucenița Ecaterina, Varvara; cuvioșele Paraschiva, Filoteia, Elisabeta, Eufrosina, Anastasia; cuvioșii: Eftimie, Antonie, Teodosie, Stelian, mucenicul Haralambie, S-tul Nichita Românul, S-tul Ioan de la Suceva și alții.

P. S. Episcop al Argeșului: Eu aș fi de părere să se pue: mucenici și mucenițe, cuvioși și cuvioșe, în loc de a se pune pe nume.

P. S. Episcop al Râmnicului, Cred că ar fi mai ne-merit să se adopte articolul acesta în următoarea redacție:

«În nartică, în locurile rămase libere și unde pot avea loc și alte icóne, se pot zugrăvi pe zid, pe colóne, sau în lemn icónele sfinților a căror venerațiune este mai răspândită ca mucenicii și mucenițe; cuvioși și cuvioșe».

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerând nimeni cuvîntul pun la vot art. 19, modificat astfel cum s'a citit de P. S. Episcop al Râmnicului.

Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 20 și 21 în următoarea cuprindere.

CAP. III.

Facerea zugrăvelei și primirea lucrării îndeplinite.

Art. 20. Până la stabilirea și complectarea tipurilor iconografice, zugrăvirea unei bisericești se poate da unui pictor după ce a prezentat Kiriarhului eparhiot modele de pictură bizantină.

Lucrarea se poate încredința spre executare, după ce icónele model au fost admise: alt-fel nici un contract nu poate interveni pentru zugrăvire.

Art. 21. Zugrăvirea fiind terminată, se numește o comisiune din partea autorităților bisericești spre a examina, dacă lucrarea e făcută în conformitate cu prevederile acestui regulament.

Punându-se succesiv la vot se admit fără nici o modificare. Se citește art. 22 în următoarea cuprindere.

Art. 22. Comisiunea în examinare trebuie să fie călăuzită nu numai de principiile și legile artei, ci și de principiile și legile bisericești și de cele stabilite în regulamentul de față.

Comisiunea va raporta Kiriarhului, dacă lucrarea îndeplinește toate condițiunile cerute, dacă este ceva de îndreptat sau dacă nu merită să fie admisă.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ultimile cuvinte ale aliniatului acestui articol, cred că ar trebui șterse și aliniatul redactat ast-fel: «Comisiunea va raporta Kiriarhului dacă lucrarea îndeplinește toate condițiunile cerute, sau dacă este ceva de îndreptat.

Voci: Fôrte bine.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun dar la vot art. 22 cu aliniatul ast-fel modificat.

Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 23 în următoarea cuprindere:

CAP. IV.

Dispoziții diverse.

Art. 23. Nu se poate, de acum înainte a se mai clădi

bisericii de mărimea celor mai multe existente, ci în raport cu dezvoltarea și progresele orașelor și a satelor și în raport cu mărimea ce viitorul va determina parohiilor.

P. S. Episcop al Râmnicului: Aci este vorba de planul, după care urmează să se clădească o biserică, de ore-ce în plan se fixează și mărimea clădirii. De aceea, mi se pare, că am scăpat din vedere ceva la redacțiunea acestui articol.

Ași bisericele se clădesc după un plan care este aprobat și adoptat și care se ține la Ministerul Cultelor.

P. S. Episcop al Dunăreii-de-jos: Ba nu.

P. S. Episcop al Râmnicului: Eă așa știu.

P. S. Episcop al Hușilor: Este plan, dar nu se pôte, căci uniî pot să facă o biserică mai mare, alții mai mică. Acel plan de la Ministerul de Culte este de 15000 lei.

P. S. Episcop al Râmnicului: Acastă sumă este suficientă pentru o biserică, mai ales pentru la țară.

De aceea, ar trebui ca în acest articol să amintim de un plan, fie acela adoptat așa, fie altul, care se va face.

P. S. Episcop al Dunăreii-de-jos: Se ȃice în altă parte de plan.

P. S. Episcop al Râmnicului: Alt-fel, acest articol este anodin, este prea vag. Ar trebui să se ȃică pur și simplu: «Să nu se clădească biserică prea mică».

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Dacă voesce cine-va să facă o capelă mică?

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Acăsta este casă de rugăciune.

P. S. Arh. Valerian Râmnicénu: Eă aș crede să se ȃică: «ataără de capelele mici».

P. S. Episcop al Râmnicului: În lege este prevăduț despre capele, așa că este de prisos să se mai amintăscă aci.

P. S. Arh. Pimen Piteșténu: Când este vorba de «Capele» ele se fac potrivit cu mijlócele de care dispune cine-va.

P. S. Episcop al Hușilor: S'a vorbit de capelele de cimitir. O capelă de cimitir pôte să fie și mai mare și mai mică și chțar nezugrăvită pe pereți; și decī zugrăvitul pereților din bisericile de cimitir n'ar trebui să'l restrângem prin regulament.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președine: Capelele de cimitir n'au să fie biserici parohiale.

P. S. Episcop al Hușilor: Tocmai pentru aceea ȃic și eũ. Aci insã se vorbește de ori-ce bisericã.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Prea Sãntite, în regulamentul de fațã nu trebuie sã ne preocupãm de cãt pur și simplu de bisericile parohiale.

P. S. Episcop al Dunãrei-de-jos: Nu este de nevote ca bisericile sã se facã mari, ci potrivit dezvoltãrei orașelor și satelor.

P. S. Arh. Fimen Piteștenu: Nu este pus acãsta.

P. S. Arh. Conon Bacaonu: Sã se adauge cuvîntul parohie, spre a se înțelege mai bine despre ce anume este vorba.

P. S. Episcop al Dunãrei-de-jos: Sã nu se mai adauge, cãci se scot cimitirile afarã.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerënd nimeni cuvîntul, pun la vot articolul 23, cu modificarea propusã de P. S. Episcop al Rãmnicului de a se șterge din acest articol cuvintele: *De mãrimea celor mai multe existente* și a se înlocui cu cuvintele *«prea mici»*.

Cine este pentru, sã bine-voiascã a ridica mãna.

S'a primit.

Se citește articolul 24 în urmãtoarea coprindere:

Art. 24. Nicĩ o bisericã nu se pôte clãdi fãrã autorizațiunea prealabilã a Kiriarhului respectiv, care se va da conform cu legile țãrei.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne cerënd nimeni cuvîntul, pun la vot art. 24.

Cine este pentru, sã bine-voiascã a ridica mãna.

S'a primit.

Se citește art. 25 în urmãtoarea coprindere.

Art. 25. La clãdirea unei biserici se va ține sãmã strict de formele recunoscute din vechime: în formã de corabie, sau în formã de cruce.

P. S. Episcop al Rãmnicului: Dați'mi voe sã fac aici o micã observație.

Aci este vorba numai de forma sau trupul bisericeĩ. Dar turnurile bisericeĩ, cum trebuie fãcute? Unele biserici au turnurile țuguiate, au o formã goticã, ceea ce nu corespunde

cu forma arhitectonică, sau cu stilul arhitecturii bisantine, care este adoptată de biserica noastră. Căci ele n'au forma rotundă.

Știm că biserica S-ții Trei-Ierarhi din Iași este mai nouă de cât Curtea de Argeș. Ei bine, biserica de la Curtea de Argeș are la turnuri forma rotundă, pe când cea de la Trei-Ierarhi, mi se pare că are turnurile ascuțite, sunt țuguiate, poartă un caracter gotic și eu cred că este o greșală de arhitectură, fiind-că biserica fiind veche ar fi trebuit să păstreze stilul bizantin, nu numai la corpul clădirii, dar și la turnuri. De aceea eu propun, că la articolul acesta să se adauge un aliniat, că atât corpul clădirii cât și turnurile să păstreze tipul arhitectonic cel bizantin, adoptat în biserica noastră, iar nu să fie cu turnurile țuguiate, căci acesta nu este al caracterului bisericii noastre ortodoxe.

P. S. Arh. Conon Bacaónu: Eu așa propune la acest articol în care se înțelege, că este vorba de temelia bisericii, așternută pe suprafața pământului, intervertirea cuvintelor unde se țice: *în formă de corabie sau în formă de cruce*, să se țică: *temelia bisericii să fie așternută sau în formă de cruce dreptă, sau cu rotundimi la altar și la pridvor adică în formă de corabie.*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Eu cred că acest articol este bine redactat așa cum este.

P. S. Episcop al Râmnicului. Aliniatul ce propun eu la acest articol este următorul: Forma turelor și acoperământul lor, va fi cea rotundă.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerând nimeni cuvântul, pun la vot articolul 25 cu aliniatul propus de P. S. Episcop al Râmnicului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește articolul 26 în următoarea cuprindere:

Art. 26. Părțile esențiale ale bisericii sunt: *altarul, sinul* dintre tâmplă și tronul regal, *nartica* și *atriul* (pridvorul); fie-care parte cu accesoriile lor. În altar: *Diaconiconul, proscomidia, sintronul* și *s-ta Masă.*

În sin: Tronul Regal, tronul episcopal, amvonul;

În nartică: Locul baptisteriului cu necesariile sale și cu

o mică încăpere pentru săvârșirea botezului celor în vîrstă și pentru alte servicii.

P. S. Episcop al Argeșului: La acest articol eu propun că în loc de: *Diaconicon*, să se țină: *Vestmintărie*.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot articolul 26 cu rectificarea cerută de P. S. Episcop al Argeșului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna. S'a primit.

Se citește articolul 27 în următoarea cuprindere:

Dispozițiuni transitorii.

Art. 27. Nici o biserică nu se va putea desființa fără încuviințarea S-tului Sinod.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne cerînd nimănui cuvîntul, pun la vot art. 27 așa cum este redactat în proiectul de regulament. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește art. 28 în următoarea cuprindere:

Art. 28. Icoanele tip, ce vor fi trimise de pictori, se vor judeca de o comisiune numită de S-tul Sinod. Icoanele alese și aprobate vor rămîne modele de iconografie în Biserica Română Ortodoxă; ele se vor păstra la S-tul Sinod.

P. S. Episcop al Râmnicului: După sensul pe care ni'l dă acest articol ar urma că, orîce icone trimitîndu-se de pictor fie direct la S-tul Sinod, fie la Kiriarhul respectiv, care le va trimite neapărat, tot la S-tul Sinod, ar urma țină să formăm aci o pînacotecă grandioasă. Lucrul acesta ar fi foarte bun. Inșă noi aici abia avem casă unde să putem ținea ședințele, dar să mai înființăm și pinacotecă! Eu aș fi crezut că este mai bine, ca iconele după ce Kiriarhul le va presenta la S-tul Sinod și se va lua act de dinsele, să se înapoieze Kiriarhiei respective, căci și acolo trebuie să existe colecții de icone.

P. S. Episcop al Argeșului: Dar dacă nu avem pinacotecă?

P. S. Episcop al Râmnicului: La Episcopia Râmnicului este o bogată colecție de icone și tablouri și eu n'aș ceda bucuros ca Episcopia să fie lipsită de asemenea podóbă. Așa dar părerea mea este ca iconele să se presinte S-tului

Sinod spre a'și da avisul asupra lor, și dacă le va admite, să se înapoeze Kiriarhului respectiv, spre a se păstra în Biserică saū în casa Episcopiei.

Voci: Fôrte bine.

P. S. Episcop al Hușilor: I. P. S-șite Președinte, în dispozițiunile luate de S-tul Sinod, relativ la iconografie este prevădut că zugravii micī fac o icônă, o depun la Episcopie și Episcopul 'l autorisă saū nu ca să pôtă zugrăvi o biserică. S'a luat șic o hotărîre în felul acesta. Acum acele icône, cari sunt depuse pe la Episcopie în forma acēsta, se depun aici? Acēsta este întrebarea. Episcopul nu mai pôte da voe de acum înainte unui zugrav după, ce va fi apreciat de el, ca se zugrăvescă o biserică? Ce, 'l trebuie zugravului un certificat dat de către S-tal Sinod? Eū cred că așa trebuie să se înțelégă lucrul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Așa se înțelege, ca icônele tip să fie aprobate de S-tul Sinod.

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S-șite Președinte, dați'mī voe să citesc articolul cum 'l-am redactat acum.

«Art. 28. Icônele tip, ce vor fi trimise de pictori, se vor judeca de o comisiune numită de S-tul Sinod. Icônele alese și aprobate vor rămânea modele de iconografie în Biserica Română Ortodoxă.

«După ce S-tul Sinod se va rosti asupra acestor icône, în cas de aprobare, ele se vor înapoia Kiriarhului respectiv spre a le păstra la Episcopie».

Am șis în cas de aprobare, căci în cas de neaprobare se daū înapoi la cei cari le-aū trimis. O dată însă primite, rămâne să se păstreze de Kiriarhul respectiv.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot art. 28 ast-fel cum s'a modificat de P. S. Episcop al Râmnicului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se citește articolul 29 și 30 în următoarea cuprindere:

Art. 29. Sub nici un motiv nu se va permite zugrăvirea de icône depărtate de uniformitatea tipurilor admise, nici chiar a icônelor micī pentru trebuințele fie-cărui creștin.

Art. 30. Ori-ce abatere de la dispozițiunile acestui Regulament va atrage după sine nulitatea lucrărei. Punându-se succesiv la vot se adoptă fără nici o modificare.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot regulamentul în total. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit cu unanimitate de voturi.

P.P. S.S. Părinți, acest regulament este lucrarea S-tului Sinod. Prin urmare el se va tipări și sub semna de toți P.P. S.S. Membri.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: I. P. S-șite Președinte, prin votarea acestui regulament se îndeplinește una din cerințele cele mai de căpetenie ale bisericii noastre, fiind-că acum se stabilește norma, după care să se facă pictura bisericilor noastre. Ar fi de dorit ca S-tul Sinod să ia hotărârea de a se tipări regulamentul în atâtea exemplare câte biserici sau parohii sunt în toată țara atât urbane cât și rurale. Regulamentul odată tipărit să se trimită fie-cărui Prea Sântit Kiriarh atâtea exemplare câte parohii are și Chiriarhul să trimita în mod oficial la fie-care biserică spre a avea cunoscință de el.

Voci: Fôrte bine.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Dar nu se publică în revista «Biserica Ortodoxă Română?»

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Se va publica în Revista «Biserica Ortodoxă Română».

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Atunci o dată cu regulamentul acesta să se publice și decisiunea luată de S-tul Sinod relativ la pictură.

P. S. Episcop al Râmnicului: P S. Episcop al Dunărei de jos ȳice, că o dată cu acest regulament să se publice și decisiunea luată de S-tul Sinod acum câți-va ani relativă la pictură. Fôrte bine. Dar în acea decisiune se vorbește și despre alte lucruri, bună-ôră despre prescuri, ceea ce nu ar sta în legătură cu acest regulament.

Prin urmare ca să se facă acésta trebuie să se însărcineze biroul său Directorul Cancelariei S-tului Sinod să ia din acea decisiune numai partea, care stă în conexiune cu acest regulament și să se publice ca întroducere.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Numai partea întâia.

DI. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice:

Dați-mi voe să vă atrag atențiunea asupra art. 15 din legea fundamentală a S-tului Sinod care ȳice:

Regulamentele S-tului Sinod vor fi supuse prin Ministrul Cultelor sancțiunei Domnești spre a fi executorii etc.

Prin urmare, conform acestui articol, S-tul Sinod va înainta acest regulament la Minister pentru ca să'l supună la sancțiunea M. S. Regelui.

P. S. Episcop al Hușilor: Negreșit, se va îndeplini și această formalitate, Domnule Ministru.

P. S. Episcop al Râmnicului: După ce regulamentul acesta, care s'a votat de S-tul Sinod se va transcrie și se va semna de toți membrii, bine înțeles nu va avea putere executivă de cât înaintându-se Guvernului spre a'l supune la aprobarea M. S. Regelui.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Cu antetul acela, care se va modifica.

P. S. Episcop al Râmnicului: Pentru aceea va lua din decisiunea S-tului Sinod numai ceea ce stă în legătură cu regulamentul de față și se va pune ca o espunere de motive.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Acesta când se va tipări în Biserica Ortodoxă Română, dar nu când se va tipări în foi volante.

D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Ar trebui să se tipărească în broșuri.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ideea a fost ca să se afișeze în biserică.

P. S. Episcop al Râmnicului: Ideea emisă de I. P. S-ția Văstră se pôte foarte bine conexasă cu cea emisă de P. S. Episcop al Dunărei de jos, contra căreia n'am nimic de ȳis. Cer numai ca regulamentul acesta să se publice și în «Biserica Ortodoxă Română și în broșuri, împreună cu decisiunea anterioară luată de S-tul Sinod asupra acestei cestiuni. Pentru mai multă ușurință se pôte publica și în foi volante, dar aci să nu se mai pună acea decisiune.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot închiderea discuțiunei. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Pun la vot propunerea ca acest regulament să se tipă-

răscă în toî volante și să se împartă la tôte bisericile din țară. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Pun de asemenea la vot propunerea ca acest regulament să se tipărească în Revista «Biserica Ortodoxă Română», fiind precedat de decisiunea luată anterior de S-tul Sinod, din care se va scôte părțile, care nu sunt relative la cestiune. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, ridic ședința, cea viitoare va fi pe Marți, 19 Maiü curent, orele 8 diminețã.

Ședința se ridică la orele 10^{1/2} a. m. anunțându-se cea viitoare pentru Marți 19 Maiü, orele 8 diminețã.

Președinte: (ss) † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † *Athanasie al Râmnicului*.

Ședința din 19 Maiü.

Ședința se deschide la orele 8 a. m. sub președenția Inalt Prea S-țitului Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și răspund prezenți 13 P.P. S.S. Membri, fiind absent P. S. Conon Bacaónul, iar P. S. Nifon Ploesténu în concediü.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în număr cerut de regulament, ședința e deschisă.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu, Secretar, dă cetire sumarului ședinței precedente.

Ne cerënd nimeni cuvîntul asupra sumarului se pune la vot și se primește.

D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice, intră în sala ședințelor.

P. S. Episcop al Râmnicului, Secretar, dă citire următoarei comunicări: Adresa cu No. 202 a Directorului Seminarului din Curtea de Argeș, prin care înaintéază o predică spre cercetare, cerënd a'i se încuviința imprimarea în Tipografia cărților bisericești a unei colecțiuni de predicî ce are pregătite, tot în genul celei înaintate ca specimen.

S-tul Sinod decide a se pune în vederea Prea Cuc. Director să se adreseze cu această cerere la P. S. Episcop respectiv.

D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice, dă citire decretului Regal No. 1900, prin care Prea Cuviosul Arhimandrit Varlaam Răilénu se întărește spre a fi hirototnit Arhiereu.

I. P. S. Mitropolit l'rimat, Președinte: Se vor face lucrările cuvenite.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, dă citire următorului raport, înreg. la No. 196, al comisiei pentru luarea socotelor Tipografiei și Revistei, relativ la budgetul Tipografiei pe anul 1898—99:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelor Tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod, observând proiectul de budget al Tipografiei pe exercițiul 1898/99 înaintat de direcțiune cu raportul No. 23 de la 30 Aprilie s. c. supune la cunoștința S-tului Sinod următoarele:

În ziua de 9 a. c. Comisiunea s'a transportat în localul Tipografiei spre a verifica la fața locului după scripte sumele, ce figurează în acest proiect de budget. Din această verificare Comisiunea a constatat, că proiectul de budget este întocmit în condițiuni corespunzătoare dorinței S-tului Sinod de a se cumpăni bine cheltuelile Tipografiei și pe cât posibil a se înfrâna.

Ceva mai mult. În acest proiect aflăm o nimerită inovație. Sumele respective la venituri și cheltueli se trec în paralel cu cele din budgetul anului trecut, arătându-se cu cât este în plus ori în minus.

Acum iată cum este proiectul alcătuit:

A) *Veniturile* sînt evaluate la suma de lei 106,600 cu 10,250 lei și $\frac{6}{100}$ mai puține—ca evaluare—de cât anul trecut și cu un numerar în casă la 1 Aprilie 1898 de 30,852 lei 77 bani. Notăm aici că la 10 Noembrie 1897 fostul Director a lăsat numerar în casă numai 2484 lei 95 bani.

Veniturile sînt evaluate cu multă cumpănire. Din observarea lor ori cine pôte conchide că se vor realiza cu prisos. Așa proiectul de budget prezentat astăzi toamnă de către P. S. Arhiereu Valerian Râmnicénu fost Director, avea la veniturile din vîndarea icónelor *dece mîi* de lei. S'aû realizat însă pe exercițiul 97/98 numai 3087 lei. Din contra, proiectul de față are ca venituri din acest articol numai 2000 lei. Deci lesne se pôte vedea că venitul acesta se va

realiza de sigur în plus. În exercițiul trecut s'a realizat ca veniturile extraordinare 734 lei. În proiectul de față se prevăd numai 247 lei și 23/100. Tot așa sînt evaluate și veniturile de la celelalte articole, cum e: din vîndarea cărților de ritual, din imprimatul Revistei, din imprimate particulare etc.

Proiectul înfățișează și venituri, ce nu figurau pînă acum în bugetul Tipografiei: Venituri din legatul cărților și din transportul lor. Aceste venituri de asemenea sunt bine cumpănite. Ele s'au evaluat în proporție cu sumele încasate din aceste articole pe cinci luni din urmă ale anului financiar 1897/98 și se vor realiza de sigur în plus.

Pe lângă aceste venituri, Comisiunea opină să se mai adauge 2067 lei, a treia parte din suma de 6203 lei, ce a respuns Tipografia comisiunii însărcinată de S-tul Sinod cu verificarea socotelor Tipografiei și ale Revistei de la înființarea lor pînă la 1 Mai 1895. Din raportul acelei comisiuni, citit în ședința S-tului Sinod de la 12 Mai 1897 și din actele justificative pentru achitarea diurnilor ei se vede, că operațiile comisiunii privesc atât Tipografia cât și Revista. Se cuvine deci ca indemnizarea comisiunii să se facă din fondurile ambelor instituții. Cum fusă verificarea gestiunii Tipografiei fu mult mai grea de cât a Revistei, e drept ca Tipografia să contribuie cu o sumă mai mare la acea indemnizare. De aceea comisiunea a opinat, ca Revista să contribuie numai cu a treia parte și această a treia parte să se înscrie la veniturile Tipografiei, care a și achitat întreaga sumă. Cu această modificare în plus, totalul veniturilor Tipografiei pe exercițiul 1898/99 este de 108,667 lei.

B), *Cheltuețile* se urcă la suma totală de 91,080 lei, cu 5678 lei 83/100 mai puțin de cât s'a cheltuit în exercițiul trecut. Așa că proiectul soldază cu un escedent de 15,520 lei.

Cheltuețile sunt cumpănite ca și veniturile. Totuși comisiunea opină să se mai adauge cheltuețile și anume:

La cap. I, Art. 1 să se adauge 2067 lei ce s'au adaus și la venituri. Cu această sumă se va descărca Tipografia din vechea datorie către Revistă. La art. 2 să se adauge 1800 lei plata diurnei delegatului Onor. Minister și a colaboratorului său pentru verificarea gestiunii Tipografiei de la 1 Mai 1895 pînă la 10 Noembrie 1897.

La cap. III, art. 6 să se adauge lei 660 fond pentru mărirea salariului elevilor lucrători, cari se vor distinge prin silință și pricepere la lucru. La art. 10 să se adauge cu 1000 lei fondul de rezervă pentru cas de sporirea numărului lucrătorilor.

La cap. IV art. 1 să se adauge încă 1000 lei pentru cheltueli mărunte și extraordinare.

Totalul acestor adăugiri este de 6527 lei.

Din aceștia scăzând 2067 lei ce s'au răspuns de Tipografie și urmează a fi descărcată din datoria sa către Revistă, totalul adauselor reale propuse de comisiune e de 4460 lei.

Aceste sporiri sunt indisponabile pentru bunul mers al Tipografiei.

Și considerând că veniturile sunt evaluate în mod destul de cum-petat, iar cheltuelile sunt prevădute și pentru cazuri extreme, în eât e posibil a nu se efectua, dar ele totuși trebuie prevădute ca să nu mai fie nevoie de credite extraordinare. Comisiunea a găsit că proiectul de budget așa modificat este bine echilibrat.

De altă parte considerând că se impun economii la Tipografie spre a se putea construi cât mai neîntârziat o magazie pentru conservarea depositului de cărți, ce îngreuează peste măsură podul Tipografiei și pot aduce o catastrofă.

Considerând asemenea că S-tul Sinod a suspendat lucrările litografiei numai provisor, din lipsă de fonduri și că îndată ce Tipografia va dispune se va începe iar și litografia,—decî un nou îndemn la economie.

Pentru aceste considerațiuni comisiunea a găsit că nu e loc a se face și alte adăugiri la cheltueli. De aceea opinază a nu se admite cererea corectorilor Tipografiei, înregistrată la No. 37 din 25-Aprilie, de a li se spori salariul.

Așa dar totalul cheltuelilor parte prevădute, parte adăugite de comisiune în proiectul de budget al Tipografiei pe anul financiar 1898/99 este de lei 97,607.

Iar totalul veniturilor 108,667.

Resultă decî un excedent bugetar de lei 11,060.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor sale, comisiunea prin subscri-sul raportor îl supune cu smerenie la deliberarea și aprobarea Sântului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice:
Am de făcuț câte-va întrebări. Eram mai întâi să întreb în privința litografiei, dacă se desființază cu desăvîrșire, dar P. S. Raportor m'a lămurit, arătând că e vorba de închidere provisorie. Știam că era mult material acolo și care ar trebui întrebuițat înainte de a se desface instalațiunea acésta.

Intrebam: v d acolo plata diurnelor la 3 membri ai S-lui Sinod. Ce este ac sta, comisiunea de socoteli? Pe urmă se  ice: la salariul secretarului conservator adăogire de 70-lei pe lună. Ce este ac sta?

Acestea sunt l murilele de care am nevoie.

P. S. Episcop al R mnicului: Iată lămuririle ce putem da: In anul 1895 S-tul Sinod a hot r t ca să se verifice întréga gestiune a tipografiei  i Revistei, de la  nfiin area lor p n  la 1 Mai  1895. S'a ales o comisiune din s nul S-tului Sinod. Se înţelege că pentru lucrările care erau destul de grele  i îndelungate, S-tul Sinod a găsit cu cale ca comisiunea să fie  ndemnisat .

Dl Ministru al Cultelor  i Instrucțiunii Publice: Nu s'a plătit atunci?

P. S. Episcop al R mnicului: Nu s'a plătit tot atunci, ci a mai rămas o parte care s'a trecut acum a se plăti.

D-l Ministru al Cultelor  i Instrucțiunii Publice: Dar comisiunea care a lucrat acum cum r m ne?

P. S. Episcop al R mnicului: Ac sta este fără de argin , mai ales că am avut ajutor din partea D-v stre, în c t nu comportă o plată pentru ac st  lucrare.

In ceea ce privesce conservatorul, noul director al tipografiei instal ndu-se, a găsit cu cale potrivit cu modul cum se practică la alte tipografii  i pentru o mai sigură administrație a depositului de ic ne  i cărți să institue un anume impiegat, care p rt  numele de conservator, însărcinat să primescă at t depositul c t  i parte din tipărituri spre desfacere. 'I se dă o parte din ic ne, din cărțile de ritual  i h rtie.

D-l Ministru al Cultelor  i Instrucțiunii Publice: Nu cer justificarea  ifrei, dar v d că se raportéză la un ordin din 1895.

P. S. Episcop al R mnicului: Acest post s'a  nfiin at anul trecut în mod extraordinar. Indată după numire, noul Director a cerut un om care să dea s ma de depositul respectiv în desfacere, căci pe lângă depositul general de tipărituri mai este  i parte din cărți  i ic ne cari se fac în detaliu  i cu ac sta tot acest domn este însărcinat. C nd se cere h rtie din tipografie se dă  efului atelierului, primind o fecipis , în c t responsabilit ile s nt bine stabilite

de modul cum se manipulează materialul tipografiei și pentru acesta s'a aprobat înființarea acestui post cu o indemnizare de 70 lei pe lună. Cum însă această indemnizare este mică, s'a unit postul de conservator cu cel de secretar.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos: Va să dică este secretar conservator.

P. S. Episcop al Râmnicului. Vă rog a pu lua cuvintele în altă accepțiune de cât în aceea care li s'a dat.

Se pun la vot conclusiunile raportului și se primesc.

P. S. Episcop al Râmnicului, raportor; Dă citire următorului raport, înregistrat la No. 195, al comisiunei pentru luarea socotelilor tipografiei și Revistei, relativ la gestiunea tipografiei pe anul 1897—1898.

Înalt Preș Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru luarea socotelilor tipografiei și ale Revistei S-tului Sinod, observând tabloul de gestiunea financiară a Tipografiei cărților bisericești pe exercițiul 1897/98, ce Direcțiunea l'a înaintat cu raportul înregistrat la No. 103 de la 4 Maiu a. c. s'a transportat în ziua de 9 Maiu la tipografie și a verificat după scripte la fața locului cele coprinse în sus citatul raport și tablou.

Comisiunea cu această ocaziune a constatat:

1. Veniturile precum și cheltuelile sunt înscrise regulat în condict. Cheltuelile s'a făcut în marginile budgetului și ale crediteilor acordate ulterior.

2. Tabloul de gestiune arată încă mișcarea depositului de cărți și icône de la 10 Noembrie 1897 până la 1 Aprilie 1898. De aici se constată cărțile și icônele desfăcute. Tabloul arată de asemenea situația depositului de cărți și icône de la protofieri la 1 Aprilie 1898. Acest deposit reprezintă o valoare de 22,496, 13/100 lei.

Ast-fel tabloul de gestiune, ce ni s'a prezentat este ca o oglindă unde ori-cine poate vedea cu înlesnire toate operațiunile tipografiei.

3. Chiar în ținerea comptabilităței s'a introduș mai multe ameliorări și anume: a) o condictă de chitanțe cu matcă, pentru justificarea încasărilor; b). O condictă în care se trec actele justificative de cheltueli; c). Un jurnal în care se trec veniturile și cheltuelile după condicile de mai sus; d). o condictă inventar în care se trec obiectele adause sau scăduș, ce constituș averea tipografiei; e). Un registru pentru imprimatelle aprobate și comandate de S-tul Sinod; f). Un registru pentru imprimatelle particulare; g). Registre mai

sistematice pentru desfigurarea depositului de cărți, icône și hârtie; h). O condică pentru trecerea cărților și icônelor încredințate conservatorului spre desfacere ș. a.

4. Din soldul de 30,852 lei 77 bani, aflător în casă la 1 Aprilie 1898 și realizat aproape în întregul său de actualul Director, căci la 10 Noembrie 1897 se afla numerar în casă 2484 lei 95 bani, comisiunea a aflat la 9 Maiu a. c. 26,460 lei în numerar și efecte. Diferența în minus din efectuarea de comande de material pentru tipografie, cum se vede din piesele justificative, ce s'au prezentat.

În vederea celor arătate, comisiunea opinază a se descărca Direcțiunea tipografiei de gestiunea financiară pe exercițiul expirat.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiunei, subscrisul 'l su-pune cu smerenie la aprobarea S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului.*

Ne cerând nimeni cuvîntul se pun la vot concludsiunile raportului și se primesc.

P. S. Episcop al Romanului; Dă citire raportului comisiunei de petițiuni relativ la călugărirea fratelui Niță Tușcanu din M-rea Horaița.

Ne cerând nimeni cuvîntul, se pune la vot concludsiunile raportului, care sunt pentru aprobarea călugărirei și se primesc.

P. S. Episcop al Argeșului, raportor: Dă citire următorului raport al comisiunei pentru cercetarea cărților de musică bisericească, înregistrat la No. 198, relativ la Antologia de Nectarie schi-monah din S-tul Munte.

Înalt Prea Sânpțite Președinte

Comisiunea pentru cercetarea cărților de Musică bisericească, luând în cercetare lucrarea intitulată Antologia de Schimonahul Nectarie din S-tul Munte Atos, înaintată S-tului Sinod de Ieromonahul Dometie Ionescu, a constat că cântările sunt bine întocmite, potrivit cu modul de a se cânta în Biserica Ortodoxă de Răsărit.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor Comisiunei, cu smerenie 'l aduce în deliberarea S-tului Sinod, cu modesta opiniune a Comisiunei, care este pentru aprobarea menționatei lucrări.

† *Gherasim al Argeșului.*

† *Iónikie al Romanului*

† *Dositeiă Botoșenenu*

Ne cerând nimeni cuvîntul se pune la vot concludsiunile raportului și se primesc.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Inalt Prea Sântite, Pea Sântiți, D-le Ministru, Vê aduceți aminte că într'una din ședințele trecute s'a luat hotărîrea a se alege o comisiune din sînul S-tului Sinod, care comisiune împreună cu delegatul D-lui Ministru de Culte, să se ocupe cu punctele cari sunt a se modifica din legea clerului.

Dacă credeți de cuviință, să alegem acea comisiune în sesiunea acêsta, bine; dacã nu, cum veți bine-voi. Fiind-cã pe cãt 'mî aduc aminte, însuși D-l Ministru a declarat că sunt ore-cari părți în legea clerului care ar trebui modificate, și în urma aceluî motiv s'a făcut propunerea, de a se alege o comisiune. Rãmâne la P. P. S. S. Vostre să hotărîți.

D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Inalt Prea Sântite, Prea Sântiți Pãrinți, voesc să repet S-tului Sinod. cele petrecute în ședința la care face alusiune Inalt Prea Sântia Sa.

Era vorba de alegerea comisiunei parohiilor, și I. P. S. Mitropolit Primat mî-a atras atenziunea, că și anul trecut s'a luat o hotărîre ore-care în S-tul Sinod, care nu s'a adus la îndeplinire. Am đis că acêstã afacere, este legatã de legea clerului, care ar trebui modificatã în ceea ce privesce parohiile, fãrã să vorbesc de cestiunea financiarã. De vreme ce modificarea circomscripțiilor parohiale se impune, și va trebui să se facã cãnd va, cãci va trebui să punem mîna în legea actualã a clerului, și acêstã lege îmî dã loc la neajunsuri și în altã parte, gãndeam cã comisiunea, care va fi numitã pentru regularea parohiilor, sã'mî servescã și mie de consultare, cãnd mē voũ ocupa de legea clerului, de care pãnã acum nu m'am ocupat.

P. S. Episcop al Rãmnicului: Eũ de atunci am emis acêstã opiniune. Điceam cã S-tul Sinod alegẽnd o comisiune pcntru regularea parohiilor, cu o atribuțiune bine determinatã, nu'î circumscria activitatea sa de a nu emite la finele lucrãrilor sale ore-care desiderate, respectiv de defectele care le are legea în întregimea sa. De vreme ce se ocupa cu o parte din lege, parohiile fãcẽnd parte din lege, natural este sã nu scape din vedere și alte dispozițiuni ce

ar observa, că nu sunt bune în această lege. De aceea, dacă îmi permiteți, aș propune că nu e nevoie de a se alege altă comisiune, ci acea comisiune să arate la finele lucrării sale, punctele care crede de trebuință a se modifica în legea clerului. S-tul Sinod să ia act de dînsese, și nu mai puțin și Dl. Ministru, când va trebui să examineze o parte sau alta a legii, să se adreseze la membrii din comisiunea acésta.

Cu acésta ocasiune să'mi dați voe să semnalez un lucru, despre care nu știu ce va dice D-nul Ministru, dar mie nu mi se pare drept.

S'a luat dispozițiunea, ca rămânînd vacantă o parohie să se însărcineze unul din preoți, din apropiere, cu administrația parohiei, până se va numi paroh. Din cauza împuținării preoților, trebuie să trecă cât-va timp până să se ocupe locul vacant cu un titular. Este drept însă ca preotul, care îndeplinește serviciul parohial, însărcinat fiind de Episcopul respectiv și aprobat și de autoritatea civilă, este drept ca acesta, care are o însărcinare provisorie, să se bucure de toate beneficiile ce sunt legate cu postul respectiv.

Am făcut în sensul acesta mijlocire la Minister, căci sunt mai multe locuri vacante și ocupate de supra-numerari, cari nu'mi convine a'i numi. Până se va găsi persoane demne, am lăsat să administreze acei preoți. Dar întîmpin dificultăți, căci mulți preoți supra-numerari nu primesc bucuros a căuta provizoriu alte parohii, am cerut Ministerului, ca salariul de paroh să'l dea preotului, care ocupă locul acela provizoriu. Mi s'a răspuns, că acésta nu se poate. Pentru care considerațiune? Pentru dispozițiunile care le-a luat Ministerul. Se înțelege, că eu a trebuit să tac, și să'm rezerv dreptul a lămuri acésta cestiune cu altă ocasiune. Aș ruga deci pe Dl. Ministru să ia în considerație, că cererea este dreptă și să dea preoților, cari îndeplinesc în mod provizoriu sarcina de paroh salariul de paroh, căci cu acésta vom găsi mai lesne cine să țină locurile de paroh rămase vacante până la definitiva lor ocupare.

Mai sunt și alte lucruri, cari le vom discuta atuncî când vom aprecia modificările ce va propune comisiunea, dar acum acésta cestiune aș vrea să se lămurască, căci întîmpinăm cum am dis mari dificultăți la suplinirea parohiilor rămase vacante.

P. S. Episcop al Huşilor: Am cerut cuvîntul tot în privinţa punctului din urmă, care l'a desvoltat P. S. Episcop al Râmnicului.

Vin şi unesc şi eă rugămîntea mea cu a P. S. Episcop al Râmnicului, şi rog pe Dl. Ministru să îndestuleze pe acei preoţi pentru ostenelele lor. Şi eă am o mulţime de casuri de felul acesta. Imi lipsesc 7 sau 8 parohi şi nu am pe cine pune, pe preoţii supra-numerari nu-i putem strămuta de şi legea prevede acesta. Un singur cas de felul acesta am avut şi eă în tot timpul de la aplicarea legei, şi acel preot de şi avea chiar şi casă în locul unde l'am transferat a preferat ca să nu mai fie preot, numai să nu se ducă din casa lui. De aceea, preotul care ţine locul de paroh, trebuie să fie remunerat cu ceva. Acum dacă nu mă înşel, Onor. Minister a luat măsura ca să li se acorde folosirea de pămîntul parohiei ce o caută, iar salariu nu li se dă. Dar unele parohii nu au pămînt şi aceia cari ţin locul sunt nevoiţi să alerge pe o întindere destul de mare, fără ca să aibă ceva. Dar ca să facă toate aceste ostenele gratis, cred că este nedrept. Se dice că are venitul epitrahilului, dar ce venit pöte să fie acesta.

De aceea unesc rugămîntea mea cu aceea a P. S. Episcop al Râmnicului.

D. Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei Publice: Prea Sântiţi Părinţi, afacerea acesta a supliniţei parohiilor prin alţi parohi, este o cestiune destul de însemnată pe cât mi se pare mie. Şi nu este în joc numai îndestularea care s'ar cuveni parohilor, ci o cestiune de ordine mult mai ridicată. Fără îndoială, că cine-va care face o trebă, se cuvine să fie plătit. Dar aci aşi putea să invoc legea cumului, care opreşte pe cine-va a primi două lefuri pentru două funcţiuni distincte, când acele funcţiuni nu sunt în aceeaşi localitate mai ales. Dar acesta cestiune este de o consideraţiune de ordine mai inferioară. La alt-ceva mă gândesc. Ştiu că legea clerului ridică ca principiu obiectiv pe acela, că cu timpul să fie numai parohi pentru trebuinţele ţării; că de la 7000 şi nu ştiu câţi de preoţi, legea tinde a'i reduce la 3000 şi ceva. Supranumerarii vor dispăre cu timpul. Dacă este aşa, dacă astă-đi se spune că un paroh nu este de ajuns la parohia lui, cum se face atunci că alt paroh pöte să fie de ajuns la două parohii?

P. S. Episcop al Argeşului: De nevoe.

Dl. Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei Publice: Nevoia aceea nu există. Este va să zică o obiecţiune de fond, care trebuie făcută la acest sistem, că un paroh să fie întrebuinţat la două parohii. Dar în fine să zicem că ar fi o trebuinţă acésta. Dar când asemenea lucruri s'ar întâmpla nu pôte constitui o stare permanentă de lucruri, şi când va fi însărcinat să ţină două parohii nu va fi decât pentru o lună mult două. În timpul acesta trebuie negreşit avisat la ocuparea parohiei vacante prin or-ice mijloc, căci alt-fel, un paroh care ţine două parohii nu'şi pôte face treaba cum se cuvine. Se zice; dar de unde să punem paroh? Răspund imediat, sunt supranumerarii. P. S. Episcop al Huşilor spune că nu vor să se ducă. Aci spun că datoria Episcopului este să'î oblige ca să se ducă, şi dacă nu se duce să'î rađi barba. Acesta este un lucru de fond. Noi vorbim între noi aci. Şi eū sunt creştin ortodox ca Prea Sântia Vóstră. Forţa cea mare a Bisericei catolice stă în absoluta disciplină a membrilor ei.

P. S. Episcop al Huşilor. Dar ai noştri aū şi familii.

D-l Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei Publice: Este dator a fi supus Bisericei, înainte de a fi supus familiei. Când a făcut jurământul a zis, că totul pune pentru Biserică. Întâi deci, este servitor al Bisericii şi pe urmă al familiei. Şi când Episcopul îi zice să se ducă să'şi facă datoria, să se ducă; căci dacă am admite ca preoţii să facă legi Episcopului în Eparhie, atunci ar fi o anarhie. De aci a venit răul că s'a găsit trei sau patru preoţi la o biserică, şi legea clerului a căutat să tae acésta. Când a redus numărul preoţilor parohii, acésta a voit să facă să nu mai fie la o singură biserică mai mulţi preoţi, care să nu albă cu ce trăi.

Dacă acei patru preoţi care sunt la o biserică pretind toţi să fie în acelaşi sat şi nici unul nu vrea să se ducă la satul vecin unde este vacanţă, atunci de ce facem legea clerului? Dar dacă modificarea legii clerului va fi în mâna preoţilor şi mai ales a celor de sate, atunci mai bine nu mai facem lege. Eū consider un lucru: ca autoritatea Episcopului să fie nediscutată în Eparhia lui. Când va zice că acésta să se facă, să nu se mai discute. Când va zice unul

preot de exemplu, din satul Ionesci dute în satul Vasilesci, să se ducă neapărat. El a făcut legătură ca să fie sărac, sărac să fie.

Acastă chestiune amenință să ia o turnură la care nu se aștepta legiuitorul din 1894. Acești supranumerari se înmulțesc când legea avea alt scop; și explicațiunea acestei stări de lucruri stă numai în acesta: că supranumerarii nu vor să se supună Episcopului. Cred că Episcopii se cuvine a usa de totă autoritatea lor care o au și au mijloace a o executa și să'i oblige a'și face datoria lor de preoți iar nu de plugari. Ei trebuie să se supună Episcopului.

P. S. Episcop al Hușilor: Eū cred D-le Ministru, că Episcopii ar putea să aplice rigórea legii, atunci când preotul supranumerar ar avea în localitatea unde se trimite o casă cel puțin. Apoi cum pot eū Episcopul să'l iaū, de exemplu pe preot din căsuța lui, care o are de 20 sau 30 de ani și să'i dă: dute în satul cutare și ședă în mijlocul drumului și fi paroh. Acésta nu o putem face.

Am făcut încercare cum am spus cu un preot, și l'am strămutat din oficiū și nu a voit să se ducă, am făcut acésta însă pentru că acolo era casă de locuit.

De alt-fel nici Onor. Minister nu ș'a înfipt ca să aplice acest articol. Este în lege un aliniat în care se dă: că preotul supranumerar care nu se duce la locul destinat pierde léfa.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos; Nu mai comptéză acolo, dar leafa nu póte să o piardă.

P. S. Episcop al Hușilor: Eū nu pot face acésta. Nu mă lasă pe mine inimă să-l iaū din casa lui și să-l trimit să ședă în mijlocul drumului. Iată greutatea în ce stă. Dar mai dăce D-l Ministru, că lucrul acesta nu trebuie să dureze mult. Așa este, nu trebuie să dureze mult interimatul parohiilor. Dar dacă nu a' pe cine pune? Dacă D-l Ministru ia asupra sa permutarea din oficiū eū o primesc, dar eū nu o pot lua.

P. S. Episcop al Dunărei-de-jos; Ministerul 'i dá 100 de lei pentru transport.

P. S. Episcop al Hușilor: Candidați de preoți eū nu am, Am opt parohii vacante în județul Vaslui, și nu am parohii. Am avut iar vre o două parohii în județul Fâlcu și

cu mare greutate am găsit un seminarist cu 8 clase și l'am făcut paroh. Pot lăsa eă parohia cutare fără preot? Apoi la cine s'ar adresa ómenii pentru serviciile religioase? Așa stăm D-le Ministru cu acéstă cestiune. Stăm rěu de tot, dar nu avem ce face. Dacă nu avem candidații, pe supranumerari nu'i putem permuta. Și acésta nu pentru că Episcopul nu are autoritate. Póte să-l strămute, dar nu se supune, fiind-că n'are unde șede. D-vóstră diceți să'i radem barba. Dar nu putem să-l punem și pe dînsul în imposibilitatea materială.

P. S. Episcop al Râmnicului: Cer iertare, că iaă cuvîntul pentru a doua óră în acéstă cestiune, care și D-l Ministru a recunoscut că comportă o discuțiune însemnată.

Nu am cređut ca să se generalizeze lucrul, ci am avut în vedere excepțiunii cari nu slăbesc ci întăresc regula. Nu se póte pretinde ca o lege să se execute necesar în tóte prevederile ei, trebuie să admitem și excepțiunii și pentru aceste excepțiunii să prevedem anumite modalități.

Legea cumulului, pe care de alt-fel nici D-l Ministru nu a invocat'o cu multă tãrie, nu este contra ocupãrei a două posturi, când unul din ele se ocupă numai provizor. Pe cât știu eă, acea lege nu permite a se ocupa două posturi în două localități depãrtate. Dar în cazul nostru tot d'auna se însãrcinézã cu administrarea parohiei vacante preotul din parohia cea mai apropiatã. D-l Ministru a observat apoi că supranumerarii se înmulțesc. Nu se înmulțesc, din contrã scad, chîar dacă se fac unele mijlociri ca un supranumerar să se mute dintr'o eparhie în alta, sau dintr'o parohie în alta numărul supranumerarilor pentru Stat este același.

P. S. Episcop al Hușilor: D-l Ministru 'a înțeles cred, că se fac preoții supranumerari.

P. S. Episcop al Râmnicului: Nu se fac, sunt unii care se permută. Eă am avut unul care a đis, că tóte interesele lui sunt în cutare comună și fiind acolo un loc vacant și mai ales că și poporeniil il cereau am aprobat cererea de mutare și Ministerul a recunoscut'o. Dar prin faptul acesta nu se sporesc, același rěmán ei. Trebuința însă de preoți este simțită tot așa ca și pãnã acum. P. S. Episcop al Hușilor a ridicat cestiunea caselor parohiale.

În adevăr dacă se va face o îmbunătățire mai simțitoare la legea clerului, acea îmbunătățire nu va fi alta de cât a se lua dispozițiuni ca să se doteze parohiile cu locuințe fixe pentru preoți, adică să se înzestreze cu casă parohială, și numai atunci Episcopul va putea usa de autoritatea sa cum cere D-l Ministru, ca să oblige pe un preot supranumerar să se ducă din casa și moșia lui la parohia vacantă. De alt-fel, legea actuală prevede sancțiunea pentru cazul când un preot supranumerar nu ar voi să se mute din locul lui în altă parte. Legea spune, că el nu va mai avea leafă, este o sancțiune destul de grea și cu toate acestea, unii preoți preferă mai bine să se lipsescă și de lăfă și de tot, numai să rămână la casa lui, de cât să se ducă într'un loc unde va fi ca pasărea fără cuib. Nu se poate duce. Și pe noi legea nu ne iartă a face mai mult de cât ceea ce ea prevede. De alt-fel când se cere câte o înlesnire chiar, ca parohul să-și facă o casă, se întâmpină greutate. Am un cas recent.

La moșia Babiciu din județul Romanați, moșie Mănăstirăscă ce acum aparține Statului, există un teren cu împrejurire și un material lemnos.

Parohul de acolo mijlocește la Episcopie prin Protoereu, ca Ministerul Domeniilor să cedeze parohiei acel material lemnos ca să se facă o casă parohială. Fac mijlociri la Ministerul Domeniilor și mi se răspunde, că moșia împreună cu împrejuririle și materialul s'a dat în arendă și tocmai la 1901 expiră termenul. Se vede, că domni de la Ministerul Domeniilor nu au dat atenție cum se cade mijlocirei făcute, căci primesc în urmă lămuriri de la Protoereu, că terenul împreună cu împrejurirea lui este dat casei școlilor ca să se facă un local de școală pe sêma Ministerului de Culte, iar materialul este pus în licitație încă de la 1 Octombrie trecut. Ast-fel, când a fost vorba de a se face o casă parohială, au dat foarte puțină importanță lucrului, d-nii de la Ministerul Domeniilor și s'a mărginit a răspunde, că moșia cu tot ce se află pe ea este arendată. Bun de tot. Eu însă am făcut din nou mijlocire, arătând cum stau lucrurile și am țis, că precum terenul cu împrejurirea s'a dat școlii, tot așa și materialul lemnos să se dea bisericii pentru casa parohială, căci și bisericile au drept

a primi daruri, ca și casa școlilor. Să vedem ce se va face acum. Am rămas însă neîndestulat cu răspunsul D-lui Ministru de Culte, în ceea ce privesce întrebarea pusă de mine din capul locului: ce se face cu preoții, cari în mod excepțional și provizoriu suplinesc parohiile vacante, până se poate găsi un preot demn a ocupa locul de paroh. Aci aș dori ca D-l Ministru să dea răspunsul pentru care l'am rugat și anume ca să se facă și pentru preoți cum se face cu toți funcționarii care au însărcinarea provizorie.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: La obiecțiunile care le-a făcut P. S. Episcop al Hușilor și al Râmnicului, că piedica principală la strămutarea preoților dintr'un sat în altul este lipsa de o casă parohială, pot răspunde cu învățătorii. Și învățătorii sunt siliți a merge dintr'un sat în altul, unde nu sunt case de școală și cu toate acestea se duc, căci dacă nu se duc perde locul.

P. S. Episcop al Argeșului: Are un local de școală.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Un învățător din 10 are locuință la școală, cei-l-alți nu au, stau cu chirie. Este de notat, că mulți din învățătorii aceștia sunt femei, care stau mai rău de cât dinșii, și cu toate acestea se duc, că știe de frica mea.

P. S. Episcop al Hușilor: Este o persoană numai.

D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Nu, sunt însurați și dinșii, eu cunosc afacerea acésta foarte bine. Sunt 4000 de învățători, și majoritatea însurați și cu copii și când îi strămut se duce și nu dice nimic. Cu atât mai mult trebuie să nu dică nimic preotul, căci disciplina trebuie să fie mai mare la preoți.

P. S. Episcop al Hușilor: În limitele posibilului.

D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Este dator să'și facă rost. Nu dic, că nu ar fi bine să fie casă parohială, căci cum se va tinde să se facă pentru învățători, tot așa se va tinde să se facă și pentru parohi. Dar până atunci Biserica trebuie să piară pentru că nu are casă de locuit? Nu este acésta cauza, este că vrea să stea acolo unde vrea el, nu unde vrea Episcopul; unde are pe tatăl său, ca să pôta să stăpănescă satul. Acesta este adevăratul motiv, și în contra acestei stări de lucruri trebuie să lucați cu energie, căci alt-fel va veni vremea când să nu'i mai

puteți ține în frâu. P. S. Episcop al Râmnicului ȳice, că nu am respuns la cestiunea platei parohilor suplinatori. Am respuns cât a trebuit să respund i nu am de cât să respund incă odată.

Iată impresiunea mea: Starea acésta de lucruri o consider ca puțin regulată. Ca un paroh să suplinesca altă parohie; i când nu s'ar putea face alt-fel de cât ca să trimită un preot ca să ocupe o parohie vecină, să nu fie acésta de cât in mod cu totul trecetor, a'i admite lucrul acesta pentru o lună doue, dar nu cred că P. S. Episcop al Râmnicului are dreptate când ȳice, ca să se păstreze starea acésta de lucruri ca o stare de excepȳiune. Trebuie să ne ferim de excepȳiuni. O lege bună trebuie să nu aibă excepȳiuni i cu atât mai mult este periculosa excepȳiunea acésta in cazul de faȳa cu cât ea ameninȳta să devie regulă. Sunt Român i imi cunosc țara i tiu, că in legile nostre când se face o spărtură mică, acea spărtură ia mare avânt." In afacerea școlelor, unde s'a făcut o concesiune, acea concesiune a devenit o regulă i regulă rea i ati vedut ce greutate am avut ca să facem o lege bună.

Paziți-ve ca să nu pațiți i cu acesta lege tot așa. Are să vină timpul ca preoȳii să ve cera doue parohii, ca să aibă doue lefuri i să nu pota să'i vadă de nici una din parohii. Eu ve spun lucrurile cum sunt. P. P. S. S. Vostre le cunoșceți ca i mine, dar eu ve spun ca un om, care este in afara de cercul afacerilor acestora, dar care le vede ca un om strein, i de multe ori observaȳiunile din partea unui strein au utilitatea lor, căci cei cari sunt in curentul afacerii iși da sema mai puțin de mișcare. De aceea să nu luați in nume de reu observaȳiunile ce am făcut, căci ele se lega de o cestiune de cea mai mare importanȳa. Nu e vorba de plata unui paroh, nu fac cas din acésta; o voiu plăti, dar ceea ce este mai reu este nesupunerea preoȳilor. Ușati de dreptul care ve da legea, i nimeni n'are să ȳica că faceți reu.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Prea Sanȳii Părinți și frați, pe mine me impresionă mult vorba care a ȳis, D-nul Ministru, cu nesupunerea preoȳilor la autoritatea P.P. S.S. Vostre. Apoi când prin lege sunt dispoșiiuni, că preoȳii sunt puși la dispoșiiunea Primarului i dacă preotul din

satul cutare sau cutare nu este în bună armonie, nu se supune ordinilor Primarului, atunci e val de capul lui, ce voiți să se mai facă?

Așa se întâmplă unde influențază două autorități. Primarul este acela care dirije interesele materiale ale comunei, și el 'și face planul lui după ideile lui și după interesele lui. Dacă preotul nu 'l ascultă să 'i fie supus la ordinele lui ca vătășelul, atunci este val de capul lui. Se țice, că preotul nu se supune Kiriarhului. Eă, de, să mă ertați și să nu vă pară rău dacă voiă țice acum, în momentul acesta, că sunt mai bătrân de cât frățiile văstre și cunosc țara, biserica și starea preoților. Dar starea în care este preotul astă-ăi, sub ordinele Primarului, amestecat în toate, acăsta nu e bine, acăsta aduce desordine, aduce anarhie. Are să ajungă preoții să nu mai fie supuși autorităților ecclesiastice, fiind-că vine cea-l-altă autoritate civilă laică și 'i țice: Eă 'ți daă bu-cățica de pâine, mie să te supui. Ce să facă omul acela, om este și el. Să vă aduc un exemplu. La fosta Monastire Buhalnița. pe Bistrița la vale, s'a făcut penitenciar, adică peșteră tâlharilor. Acolo era o grădină frumoasă, care a fost lăsată pe sēma preoților. Acum a luat'o și pe aceea. Ce pōte să facă preotul? Vine la Eparhiot.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Sunt mai multe în categoria aceea.

I P. S. Mitropolit al Moldovei: Sunt adevărat multe de categoria acăsta. Așa noi în Biserica noastră nu avem autoritatea aceea, care se exercită în Biserica Apusului. Ni se șpune că să 'i se raăă barba. Acăsta este grav. Pentru ca să ajungi aci, trebuie să fie dat judecătii Consistoriului și dacă să simte nedreptățit are dreptul să reclame și să cēră revizuirea judecătii acelu Consistoriū și apoi se trimite la alt Consistoriū și în cele din urmă, dacă nu este mulțumit, reclamă la S-tul Sinod. Noi nu avem acea autoritate, acea putere, să țicem: ia-'l de acolo și trimete-'l la America. Nu putem face acăsta.

La noi de aceea preotul este căsătorit, este din localitate, ca să nu se strămute dintr'un loc în altul.

Adevărul este, că preotul trebuie să fie supus. Dar până

acum la noi era autoritatea Bisericească canonică tare, dar de când cu legea acésta, poreclită pentru înbunătățirea sórtei clerului, s'a introdus în Biserică anarhia, că preotul vine cu fel de fel de pretențiuni, în cât nu e în mâna noastră ca să le sdrobim acestea. Tot ce pot face este ca să nu'l primesc cererea lui să se ducă în cutare loc. Ni se mai spune, să'l dau judecătii Consistorului. Dar cine 'l judecă? Ai săi. Și cu atât mai bine când sunt firecii săi judecători. Nu putem dar să'i sdrobim, ca să ȃic așa, pe preoți, dacă nu se duc în cutare loc. Cel-i-alți funcționari, învățătorii, știu, că dacă nu se vor supune și-au perdut pâinea pentru el, pentru familie și copil. La noi preoția nu se ia așa lesne, că preoția nu este o funcțiune.

Am trăit să aud spunându-mi cum că cutărui preot 'i s'a dis, că dacă dimisionéază din preoție 'i se dá léfa cutare. Va să ȃică, am ajuns ca să se crédă, că preoția este ca ori-care funcțiune, astă-ȃi este învățător colo, mâine nu mai este. *Preoția este un dar sfânt, care se dá prin rugăciunea și punerea mâinilor Arhiereului și nu se mai ia de cât pentru anumite caude.*

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Nu 'i se mai ia de loc, numai se oprește.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Să ia Prea Sante. Eū am asistat aci în Bucuresci la Mitropolie cu 30 de ani în urmă, cum un preot, care se făcuse vinovat, a fost adus la Mitropolie și după formalitățile care erau atunci s'a adus în Biserică, l'a înbrăcat în veștminte afară în pridvor și a început să citéscă pentru preoția lui, și ȃicea; *nevrednic este*, ridicându-ı unul câte unul din veștmintele preoțești.

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Să lăsăm acestea I. P. Sante și să venim la cestiunea noastră.

P. S. Episcop al Hușilor: Este bine că cu asemenea ocasiune să luăm cunoștință de casurile, care se întâmplă la noi, și tot de odată să ia cunoștință și D-nul Ministru. Apropo de aceia ce a amintit I. P. S-țitul Mitropolit al Moldovei, că primarii dispun așa de preoți.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Ca de vătășei.

P. S. Episcop al Hușilor: Unii țin la preoți și alții se năpustesc asupra lor. Am două împrejurări de felul acesta.

Intr'o parohie este un cătun depărtat. Preotul nu se duce

să slujiască cu rîndul și acolo, după cum este stabilit. S'a făcut o cercetare, s'a făcut două, trei. La început am pedepsit preot ceva mai ușor la Protoerie. În cele din urmă, la altă plângere și cercetare, l'am pedepsit din nou la Episcopie. Și când am chemat pe preot la canon, primarul vine și 'i ia apărarea și ȳice, cercetarea nu s'a făcut în cancelarie la noi și nu avem cunoștință de cercetarea făcută de Protoereu . . . . .

P. S. Episcop al Dunărei de jos: Trebuia să se facă în cancelarie.

P. S. Episcop al Hușilor: S'a făcut în cancelaria Primăriei de care atărnă cătunul și la Protoerie, și deci cercetarea este în regulă. Mai pe urmă a venit tot cătunul la Protoerie. Primarul de la biserica parohială ȳice: Nu poți pedepsi pe preot, că nu s'a făcut cercetarea în fața mea. În acest sens trimite și la Episcopie adresă. Și eu am trimis'o D-lui Prefect, cu intervenirea să mărginească pe acel domn primar în atribuțiunile sale.

DI. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Fôrte bine așî făcut.

P. S. Episcop al Hușilor: În al doilea cas, Primarul este contra preotului. Cestiunea era, că un preot din Epărhia Hușilor, se angajase cu locuitorii din cătunul Mironésa din județul Iași, să se ducă să le fie preot, pentru care luă și un avans cam de vre-o 190 lei. În urmă preotul nu s'a mai dus, și aũ reclamat la mine să le dea banii. Aci Primarul cu locuitorii erau în dreptul lor. Și eu am căutat să-i satisfac pe calea administrativă, punënd în vedere preotului să întórcă banii, că alt-fel va fi oprit de serviciu și dat în judecata Consistoriului, aceea ce s'a și întâmplat. Consistoriul la rândul lui ȳice: Noi dãm pedepsă preotului pentru că a frustrat buna credință a locuitorilor, dar ȳa să 'i scótem banii, nu putem; acesta este tréba judecatorului civil. Pedépsa ce 'i-a dat'o Consistoriul, eu 'i am aplicat'o. Până aci lucrurile merșe în ordinea lor. De aci însă vine Primăria respectivă cu o adresă necuviinciosă, și ȳice: Dacă P. S. Vóstră nu puteși aplica sentința dată de Consistor preotului cutare, nici să 'l pedepsiși ca să nu slujiască până nu va plăti banii, atunci..... Vedeși până unde merge cu insolența? Acéstă adresă bine înțeles, că

am trimis'o D-lui Prefect de Iași, ca să pună pe Dl. Primar în respect. În această erōre a indus încă și pe S-ta Mitropolie de Iași, de unde am primit ȃilele acestea o adresă asupra acestui cas. Am spus aceste casuri D-le Ministru, ca să aveți cunoștină și D-vōstră de atitudinea și amestecul Primarilor pentru saū contra, în afacerile preoțești. Și acesta este una din cauzele, care contribue la insubordonarea preoților.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Rēul pe care-l semnalēză I. P. S-țitul Mitropolit al Moldovei și P. S. Episcop al Hușilor nu este numai pe capul Bisericei ci și pe capul tuturilor serviciilor publice.

Primarii de sate sunt ōmeni incultți, care nu'și cunosc —ertați-mi cuvintul—lungul nasului, și de multe ori sunt ispitiți a se amesteca unde nu aū drept. Așa am și eu cu șcōla mai mult de cāt cu Biserica. De popă se mai sflesc, dar de invēțator, vai de el ce-l trage capul, cānd stă rēu cu Primarul. Din vorbirea I. P. S-țitului Mitropolit al Moldovei s'ar părea, cā acest rēu rezultă din lege, cā organizarea nōstră socială ar da drept Primarului. Nu este legea acesta, care dă drept. Dacă Primarul face acesta trebuie să 'i se dea peste deget și 'i se va da ori de cāte ori se va cunoște cā face lucruri de felul acesta. Cum dau cū în afacerile șcōlei, tot așa trebuie făcut și la biserică. Preotul trebuie să aibă independența lui, dar trebuie în acelaș timp să fie disciplinat față cu superiorii lui. Invēțatorul tot așa să fie om cu demnitatea lui, nu sluga Primarului saū a Sub-Prefectului. El trebuie să fie ca soldatul în front, să asculte de mine și de superiorii lui mai apropiați; cum ascultă soldatul de general, tot așa și preotul. Este un abus. Aceia, cari fac neajunsuri preoților, sunt atarā din legea acesta.

Cāt pentru mine, ceea ce pot spune I. P. S-țitului Mitropolit al Moldovei despre cazul de la Buhalnița, aceea este iarăș un esces de zel din partea unor funcționari, care vor să aducă venituri mai mari Statului. Așa am un cas cu moșia Văraticu, căreia 'i luase arenda. Eu am luptat cāt am putut și de cāte ori se va ivi vre-un cas de felul acesta voiū da concursul. Acum ca să revenim la cestiunea nōstră insist a ȃice: cā preoții trebuie să fie supuși legii și autorității P.P. S.S. Vōstre; nimic alt-ceva.

Se pune la vot închiderea incidentului și se primește.

Se pune la vot propunerea emisă, ca comisiunea care are însărcinarea pentru cercetarea parohiilor, aceia să se ocupe și cu punctele care trebuiesc modificate în legea clerului și se primește.

P. S. Arh. Dositei-Botoșenenu: Fiind-că este o lucrare foarte serioasă acesta pentru modificarea legii clerului, așî propune ca să se mai alegă încă doi membri, ca să fie cinci.

Voci: Sunt destui trei membri.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ridic ședința. Ședința se ridică la orele 10 a. m. anunțându-se cea viitoare pentru Vineri 22 Mai orele 8 a. m.

Președinte: † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † *Pimen G. Piteștenu*.

Ședința din 22 Mai 1898.

Ședința se deschide la orele 8¹/₄ a. m. sub președinția I. P. S. titului Mitropolit Primat.

Se face apelul nominal și răspund prezenți 13 P.P. S.S. Membri, fiind în concediu P. S. Episcop al Dunărei de jos și P. S. Nifon Ploestenu.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Fiind în număr cerut de regulament, ședința este deschisă.

P. S. Episcop al Râmnicului, Secretar, citește sumarul ședinței precedente.

În timpul citirei sumarului D. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice intră în sala ședințelor.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot sumarul ședinței precedente. Cine este pentru, să binevoiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică și se citește de la birou următorul raport

cu No. 60 al Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești, înregistrat la No. 201/98:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

În vederea ordinului Inalt Prea S-ției Vóstre cu No. 139 din 19 Mai a. c., 'mă permit a Vă ruga să bine voiți a încuviința tipărirea din nou a Rânduelei Proscomidiei, în format de perete, a celor patru Sânti Evangeliști, trebuincioși la sântiri de biserică, a Catavasierului, Octoihului celui mare și a Apostolului. Este de trebuință a se tipări din nou acestea, precum rezultă și din tablourile anexate de această Direcțiune la raportul No. 26/98 către Inalt Prea S-ția Vóstră,—lucru ce m'a îndemnat a face rugarea cuvenită prin raportul No. 44/98.

Tot o dată 'mă iau libertatea a Vă mai ruga să bine voiți a dispune ca să se recomande acestei Direcțiuni textele despre care este vorba în anexa ordinului Inalt Prea S-ției Vóstre cu No. 340 din 5 Noembrie 1897, afară de textul Panhidei, Invătăturei pentru duhovnic și Cazaniilor. Al Inalt Prea S-ției Vóstre prea plecat fiu spiritual.

Director (ss) *Dr. Const. Chiricescu.*

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S-țite Președinte, fiind-că acum suntem la finele sesiunii, așa că comisiunea n'ar mai putea să se întrunescă pentru a'și da avisul asupra acestei cestiuni și a supune rezultatul la aprecierea S-tului Sinod, eu ași fi de părere, ca S-tul Sinod să aprobe a se tipări cărțile, care se cer a se imprima din nou.

În cât privește textul pentru Cazanie, deja comisiunea, însărcinată de S-tul Sinod cu revederea cărților, a recomandat Cazania tipărită la Râmnic la 1781, și rog pe S-tul Sinod ca să încuviințeze a se imprima acea Cazanie.

Dacă S-tul Sinod încuviințază acesta, să se comunice atunci Direcțiunii Tipografiei cărților bisericești că s'a aprobat reimprimarea cărților conținute în raportul său.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P. P. S. S. Părinți, cred că și comisiunea, dacă ar fi putut să se ocupe de această cestiune, tot rezoluțiunea acesta ar fi dat.

Eu dar pun la vot propunerea P. S. Episcop al Râmnicului, care este de a se încuviința reimprimarea cărților cerute de Direcțiunea Tipografiei, cum și Cazania după cea

tipărită la Râmnic în 1781. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

Se comunică de la birou raportul Directorului Tipografiei cărților bisericești cu No. 57, prin care solicită a'i se acorda un concediū de o lună de zile pentru căutarea sănătăței, în intervalul dintre 1 Iulie și 1 Octombrie a. c., iar cât pentru persóna care'l va suplini în timpul concediului, lasă la înalta chibzuință a I. P. S-șitului Președinte spre a o designa sau să o alegă D-sa, însă cu aprobarea I. P. S-șitului Președinte.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot cererea de concediū solicitat de D. Director al Tipografiei cărților bisericești. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna

S'a primit.

Se comunică de la birou petițiunea D-lui Profesor G. Gârbea, pe lângă care înainteză spre cercetare și aprobare două exemplare din lucrarea sa intitulată «Iov» poemă dramatică.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P.P. S.S. Părinți, asupra acestei cestiuni, cred că S-tul Sinod n'ar putea lua acum nici o hotărîre, fiind-că autôrul în hârtia sa cere, ca S-tul Sinod s'o cerceteze, s'o aprobe și s'o recomande tuturor părohiilor spre a îmbogăți biblioteca parohială cu ea. Prin urmare, cred că nu se pôte face alt-ceva de cât să mERGă la comisiunea pentru cercetarea cărților didactice, cursul secundar.

Voci: Fôrte bine.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot acestă propunere. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Râmnicului: I. P. S-șite Președinte, după cum s'a vEDUT din sumar, P. S. Conon Bacaónu a lipsit în ședința trecută. Causa a fost o mică confusiune din partea P. S. Sale, căci în ajun se vorbise despre ținerea ședinței și se emisese ideia, că ședința să se ține după amEDă. P. S. Sa a creșut, că ședința va avea loc după amEDă. Dacă știa că ședința va fi diminșta venea, cum a

și venit, ca să depună la birou rapoartele comisiei din care face parte.

Acésta fiind cauza, care'l a făcut să absenteze în ședința trecută, eu vă rog, să bine-voiți a motiva absența P. S. Sale.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Se va face rectificare.

P. S. Episcop al Argeșului, Raportor, citește următorul raport al comisiei de cântări, înregistrat la No. 206, relativ la manuscriptul înaintat de D-l Liviu D. Rațiu din Buzău:

Înalt Prea Sfințite Președinte,

Comisiunea pentru cercetarea cârților de muzică bisericăscă luând cunoștință de petiția D-lui Liviu D. Rațiu, prin care arată că prin moștenire intrând în posesiunea compozițiilor musicale și corale (bisericești și naționale) rămase de la răposatul Ciprian Porumbescu, cere sprijinul moral al S-tului Sinod și roagă să bine-voiască a da bine-cuvîntarea sa și a interveni la Onor. Minister al Cultelor ca o parte din compozițiile bisericăști și naționale să fie tipărite pe cheltuiala Statului în folosul Seminarului și a altor școle.

Comisiunea cercetând caetul trimis ca model a observat, că coprinde unele bucăți, care nu se află în ritualul nostru, așa bucată intitulată *Oratoriū* ce coprinde pericopa Evangelică (Luca XXIII 44-46): Și era la ora a șésea și s'a făcut întunerec peste tot pământul până la ora a noua; și s'aū întunecat sórele și s'aū rupt catapetésma templului și strigând Iisus aū dis cu voce tare: Părinte, în mânele tale încredințez spiritul meu. Și acésta dîcînd ș'a dat spiritul; apoi Tatăl nostru, Χριστός ἄνεσ-η. În Iordan botezându-te tu Dómne, S-te D-đeule, heruvicul, răspunsurile: Pre tine te lăudăm și Pricésna: Lăudați pre Domnul; și observând că petiționarul cere bine-cuvîntare a fi eseoufate de seminaristi și prin urmare a fi întroduse prin biserică, suntem de părere ca tóte compozițiile musicale bisericăști ale D-lui Porumbescu să fie înaintate unei comisii competente, compusă din maestrii renumiți de muzică, care împreună cu un delegat al S-tului Sinod, să alegă bucățile, care ar putea fi întroduse în corurile noastre;

În ceea-ce privește sprijinul moral pentru imprimarea acelor bucăți, credem că petiționarul ar face bine a se adresa direct Onor. Minister, care ar putea alege unele bucăți de cântece naționale. Cu acésta ocașiune Comisiunea crede, că a sosit timpul ca să se întocmescă o Comisiune, care să se ocupe serios cu cestiunea bucăților musicale, ce se cântă pe

la diferita coruri, în interesul unității și uniformității cântărilor religioase.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiei, cu șmerenie se supune deliberării S-tului Sinod.

Raportor (ss) † *Gherasim al Argeșului*.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Ași avea de făcut o mică observație. În raportul ce s'a citit am auzit vorba «oratoriū» și pe urmă printre acestea și cuvîntul «pricésnă». Ce însemnă acest amestec sau amalgam de vorbe? Noi avem cuvinte tehnice, cum este S-ta Liturgie, avem cuvîntul Kinonic, adică cîntarea aceea, care se cîntă cînd preotul se împărtășește. Pricésna este întocmai ca Polonoșnița și ca și Obednița cuvinte slave. Negreșit, era timpul cînd acestea erau în us și se înțelegeau foarte bine, dar trebuie să tindem ca să venim la limba clasică a bisericii. Noi trebuie să dicem Liturgie și Kinonic, cum dicem și Herovic. Asemenea dicem Acșion, fiind-că cîntarea acesta începe cu cuvintele: *Acșion* 'Εστί.

P. S. Episcop al Argeșului: I. P. S-țiie, acesta este un caet de cîntări, trimis ca model pentru cîntările a căror aprobare o cere Dl. Liviu D. Rațiu.

D. Porumbescu, autorul acestor cîntări, a fost un compozitor renumit. El are aici mai multe bucăți alese și bine aranjate, cum este de exemplu: «Adusu-mi-am aminte de proorocul ce strigă» și alte multe bucăți, cari sunt foarte bine compuse. În acest caet sunt notate un număr de 185 compozițiuni, cîntări și bisericesti și de cele naționale, și tocmai pentru acesta comisiunea este de părere, ca acela care este în posesiunea acestui manual de cîntări să se adreseze la Onor. Minister, căci pôte se va găsi unele bucăți din cele naționale, care să pôtă fi introduse în școli.

Asemenea din cîntările bisericesti se pôte să fie unele bune, dar trebuie o comisiune specială, care să le studieze; căci noi comisiunea actuală pentru cîntările bisericesti, nu avem elementele trebuitoare ca să le cercetăm și să ne convingem dacă sunt bine compuse. De aceea am đis, că comisiunea este de părere, ca să se alégă o comisiune din ómeni competenți, bunți maeștri de musică, care să studieze acest manual de cîntări, să alégă pe cele ce sunt mai bune

spre a fi introduse în toate corurile, căci din nefericire, avem și dirijori de coruri, cari nu sunt pe deplin conșcuiți de misiunea lor și fie-care introduce în cor ceea ce voește și adesea ori ascultăm prin biserici compozițiuni, cari numai bisericești nu sunt. De aceea este bine ca S-tul Sinod să ia o măsură, ca în toate aceste cântări corale, ce se cântă prin biserici să fie o uniformitate, cum sunt și cele puse pe psaltichie, care nu sunt variabile.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Prea S-șite, toate acestea așa le-am înțeles și eu, dar observația ce am făcut, a fost numai asupra cuvintului «pricésna».

P. S. Episcop al Argeșului: Acesta este o espresiune, care se întrebuințează în biserică și mai ales prin Bucovina, de unde 'i autorul.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerând nimeni cuvintul, pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Argeșului, Raportor, citește următorul raport al comisiunei pentru luarea socotelilor Revistei și Tipografiei; înregistr. la No. 207, relativ la datoriile ce au protoiereii la jurnalul «Biserica Ortodoxă Română»:

Inalt Prea Sânte Președinte,

Comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei S-tului Sinod, deliberând asupra raportelor P. S. Președinte al comitetului Redactor, No. 66—73 inclusiv, prin care arată că unii din protoereii au rămas în urmă cu achitarea sumelor ce datoresc, bănuind, că ei ar fi încasat banii de la preoți și nu vor să 'i înainteze din cause necunoscute și că prin urmare continuându-se tot ast-fel s'ar împiedeca mersul regulat al revistei, rógă pe P. P. S. S. Chiriarii respectivi să ia măsurile ce vor găsi de cuviință pentru achitarea sumei ce datoresc.

Protoereii rămași în urmă cu plata sunt:

	Let	B.
Protoereul de Tecuci datorează suma de	3244	13
" " Putna " " "	1634	—
" " Botoșani " " "	3510	13
" " Dorohoi " " "	1900	—
" " Bacău " " "	2006	—

Protoereul de Sucéva datoréază suma de	4200	—
" " Olt " " "	3334	—
" " Vâlcea " " "	2670	56
	<u>19298</u>	<u>82</u>
Total.		

Aşa dar suma datorită numai de 8 Protoereii, mai răi de plată, se ridică la suma de aproape 20,000, pe lângă datoriile ce planéază mai asupra fie-cărui protoereii.

Starea acésta de lucruri este cu totul anormală, căci nu se pôte înţelege pentru ce cucernicii Protoereii nu caută a'şi regula situaţia cât mai neîntârziat.

Dacă unii preoţi ar întârîdia cu plata abonamentului, pentru ce nu se ia măsură contra lor? Pentru ce cucernicii Protoereii nu înaintéază liste de acei preoţi saii chitanţele cel puţin pentru ca să nu planeze asupra lor bănnială că ar specula banii streinî?

Pentru aceste motive comisiunea este de părere ca P.P. S.S. Chiriarii respectivî să ia măsurile ce le vor crede de cuviinţă pentru a se plăti datoriile.

Acesta fiind rezultatul cercetărilor comisiunei cu smerenie vin a'l su-pune cunoştinţei S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Ghezasim al Argeşului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Preşedinte: Ne cerënd nimenî cuvîntul, pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Arh. Conon Bacaónu, Raportor, citeşte următorul raport al comisiunei pentru cercetarea cărţilor didactice-religióse cursul secundar, înregistr. la No. 199, relativ la manuscriptul intitulat: Catehism pentru şcolele Normale şi secundare de Protopresbiterul Simeon Popescu:

Înalt Prea Sănşite Stăpâne,

Comisiunea pentru cercetarea cărţilor didactice de învăţămînt religios-curs secundar, realésă de către S-tul Sinod, în şedinţa sa de la 1 Maiă curent, compusă fiind din P. S. Atanasie al Râmnicului, P. S. Pimen Piteşténu şi subsemnatul Arh. Konon Bacaónul (Raportor, *continuându-şi* lucrările sale din trecut, au luat din nou în cercetare *Manuscriptul* intitulat: *Catehism* pentru şcolele *Normale şi secundare* de ambe sexele, compus din *două părţi*, lucrat de către *Protopresbiterul S. Popescu*, profesor la şcola normală de Institutóri din Capitală.

Despre care *Catehism*, ce aŭ mai fost odată în cercetarea sa, cămi-siunea respectuos supune la cunoștința S-tului Sinod următoarele:

Catehismul acesta, se întitulează în partea I *Dogmele bisericeii ortodoxe*, explicate ca având de basă *Simbolul credinței* noastre. Tot materialul său este tratat în două secțiuni; dintre care, în secțiunea I despre *Revelațiunea Divină*, cuprinde 2 capitole, și anume: cap. I tratând despre *Revelațiunea naturală sau indirectă* și cap. II despre *Revelațiunea directă*. Idem secțiunea II, *Drépta credință despre Dumnezeu și faptele lui*, împărțită și acesta în trei capitole și anume: cap. I despre *Dumnezeu*, cap. II despre *biserică* și cap. III despre *viața vecinică*.

Deci partea acesta a *catehismului dogmatic* la care comisiunea și în trecuta sesiune a S-tului Sinod a observat și a însemnat mai multe erori dogmatice, pentru care și opinase de a se înapoia autorului său spre revedere și corectare, fiind acum luată în cea mai de aproape cercetare, se vede îndreptată de către autorul ei în locurile pe care comisiunea i le-a fost arătat. Dar de astă-dată, comisiunea a mai găsit și unele erori necorectate, pe care i le-a fost însemnat în manuscrisul la locurile respective. Pentru care deci, până când acele erori nu vor fi îndreptate, Comisiunea opinază de a nu se aproba această parte a catehismului, întitulată „*Dogmele bisericeii ortodoxe*“.

Cât privește însă partea II-a a acestui catehism, care tratéză despre *Morala creștină*, apoi și asupra acestei părți, comisiunea a constatat următoarele:

Mai întâi, ea se împarte în 2. partea generală și partea specială. Apoi, partea I sau *Morala generală* după ce tratéză mai multe teorii mai însemnate, termină cu explicarea celor 9 fericiri evangelice, aducând după fie-care paragraf câte mai multe citațiuni biblice, confirmătoare a ideilor susținute și mult instructive pentru cititor.

Ajungând apoi la partea II sau specială - o împarte în secțiuni; dintre care, secțiunea I, explică cu deamănuntul *Decalogul biblic*. Secțiunea II, tratéză despre datoriile omului, împărțite pe capitole; dintre care, cap. I coprinzând datoriile omului către Dumnezeu, la cult explică și rugăciunea Domnului, datoriile către biserică, explicând și cele 9 porunci ale Bisericeii; Cap. al II-lea tratéză datoriile către noi înșine, sub feluritele raporturi; Cap. III datoriile către aproapele, sub diferitele lor categorii. Tote aceste materii, proporțional împărțite în 25 de lecțiuni școlare. După care material de acum însemnat, comisiunea mai constată cum oă: Autorul a introdus în text toate observările și corectările ce i s'aŭ fost făcut la prima corectare a cărței sale.

Drept care, și având în vedere că manuscrisul acesta, *în a II-a parte*, nu coprinde nimic ce ar putea fi împotriva învățaturii Sf. Bisericii Ortodoxe Române, și mai având în vedere că învățăturile *morale* din el sunt expuse *metodic* și într'un mod ușor de priceput orî și cui.

Opiniunea comisiunii este, că *S-tul Sinod ar putea să bine-văiască a aproba această a II-a parte a catehismului*, numită „*Morala creștină*” Cu atâta mai ales că, *se și simte* chiar o mare *necesitate* prin școlile pentru care este destinată, fiind o lucrare cu mult *mai superioară* *inturilor acelor* de până acum existente. *Dator* fiind autorul, ca *după imprimare să presinte cancelariei S-tului Sinod manuscrisul*, cu *corectările originale* dimpreună cu un exemplar imprimat, spre controlare. Drept care Înalt Prea Sînțite Stăpâne, cu cel mai profund respect, sub-semnatul Raportor le și supun acestea la Înalta apreciere și aprobare a S-tului Sinod.

Raportor (ss) † *Arhiepiscopul Conon Bacoanu*.

DI. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice:

Cu privire la cărțile, pentru care se cere aprobarea pentru învățămîntul secundar, fără să prejudic felul cărții în sine, așî ruga pe S-tul Sinod să suspende hotărîrea sa până se va regula cestiunea programelor.

P. S. Arh. Conon Bacoanu: Aceste cărți, D-le Ministru, sunt pentru cursul normal primar, a căruia programă analitică este deja stabilită și nu cred să se schimbe așa curând; iar nu pentru școlile secundare a căror programă de acum înainte este vorba a se alcătui în conformitate cu legea nouă a Instrucțiunii. Pentru care lucru comisiunea din care am onóre a face parte și al căreia 'i sunt raportorul, de și au vădut prezentate la S-tul Sinod deja manuale de curs secundar, dar în adins au amănat cercetarea lor până după stabilirea programei analitice la cursurile secundare.

DI. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice:

Atunci numai am nimic de đis. Credeam că este pentru Licee a căror programă este în lucru, așa că nu știm ce turnură va lua programa. De aceea, rog pe S-tul Sinod, dacă socotește, să se pronunțe asupra acestei cărți, și în special asupra părții de credință. Cât pentru Minister, nu se va

putea da nici un fel de aprobare acestei cărți, până nu se va vedea, dacă este în acord cu programele ce se vor face.

P. S. Episcop al Râmnicului: Tocmai asupra acestui punct aveam de spus și eu ceva. Comisiunea S-tului Sinod se roștește curat asupra fondului cărților, spre a vedea întru cât doctrina ce ele conțin, este sau nu conformă cu a bisericei noastre ortodoxe. Bine înțeles că ori-ce lucrare eșită de la S-tul Sinod merge la Minister, potrivit unei adrese, care s'a comunicat S-tului Sinod, că Ministerul 'și rezervă dreptul ca să se rostască singur în ceea ce privește întinderea materiei și partea pedagogică.

Noi n'am făcut de cât să observăm fondul și ne-am rostit asupra fondului cărților, despre care tratăză raportul.

Cât privește forma lor, adică modul espunerei și întinderea materiei rămâne ca Ministerul să hotărască mai departe ceea ce va crede de cuviință.

P. S. Episcop al Argeșului: După cum am văzut din raportul comisiunei, o parte din cartea acésta este respinsă de comisiune, ca neîntrunind condițiunile cerute sau având ore-care bucăți cam întunecate sau nepotrivite cu învățătura bisericei noastre; iar partea a 2-a însă comisiunea o găsește bună.

Eu cred că, de ore-ce partea întâia este respinsă, ar trebui amânată și partea a doua până se va îndrepta și partea întâia, conform observațiunilor făcute de comisiune, fiind-că aci este o unitate a unei singure cărți.

Acésta este opiniunea mea și deci aștept lămuriri de la comisiune.

P. S. Arh. Conon Bacăonu: Țin să dau înc'o dată lămurire la cele șise de D-l Ministru al Cultelor, pentru cărțile de învățămînt secundar, că trebuie să amănăm cu studiul manualelor, care se presintă pentru curs secundar, aceea ce noi am și făcut, căci nu se scie cum va fi programa analitică definitivă.

Cărțile acestea însă, pentru care am venit cu prezentul raport, sunt de învățămînt normal primar, și la aceste școle normale primare, programa, cum am spus, este definitiv stabilită și pe basa acésta am creșut că trebuie să studiam manualele acestea relative numai la curs normal primar.

În ceea ce privește cele șise de P. S. Episcop al Arge-

șului, că dacă s'a respins partea I-a ar urma să se respingă și partea a II-a; iată cum stă lucrul: partea întâia și partea a doua nu este o singură carte la un loc, ci fie-care este câte o carte sau câte un caet deosebit, așa că, partea întâia se intitulază: «Dogmele Bisericei Ortodoxe»; iar partea a doua se intitulază «Morală creștină» și prin urmare, dacă respingem caetul întâi, care este partea întâia, putem să admitem caetul al doilea, care este partea a doua și care după cum v'am arătat formeză un manual a parte cu totul deosebit de partea întâia. Aceste explicațiuni am avut de dat ca raportor.

P. S. Episcop al Râmnicului: Eū rog pe S-tul Sinod să bine-voiască a aproba părerea comisiunei.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: P.P. S.S. Părinți, după cum ați aușit din conclusiunile raportului, comisiunea a găsit bună partea a doua, a cărei aprobare o și cere; cât privesce pentru partea a doua, comisiunea s'a exprimat, că sunt óre-care părți nu bine definite sau hotărâte.

N'ar fi bine ca acele părți, care nu sunt bine definite comisiunea să le semnaleze?

Voci: Sunt semnalate.

P. S. Arh. Conon Bacaónu: Le-am semnalat în text cu cernelă roșie, pagină cu pagină, anume pe unele ștergându-le cu totul, ca fiind de prisos, iar pe altele corectându-le așa cum ar trebui să fie imprimat.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Atunci fórte bine a făcut comisiunea. Pun dar la vot conclusiunile raportului, care sunt pentru admiterea părței a doua și pentru respingerea părței întâia. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Arh. Conon Bacaónu, Raportor: citește următorul raport al comisiunei pentru cercetarea cărților didactice religióse, înregistrat la No. 202, relativ la manualul intitulat: «Explicarea Evangheliilor» de Protopresbiterul Simeon Popescu:

Inalt Prea Sântite Stăpâne,

Comisiunea pentru cercetarea cărților didactice de învățămînt

religios, la cursul secundar, realésă de către S-tul Sinod în ședința de la 1 Mai curent, compusă fiind din: P. S. Atanasie al Râmnicului, P. S. Pimen Piteștenu și subsemnatul Arh. Conon Bacaónul Raportor, *continuându-și* lucrările sale din trecut, a luat din nou în cercetare manuscriptul ce se fatituléză: *Explicarea evangheliilor pentru școlile normale primare și secundare*, de ambe sexele, elaborat conform Programului în vigoare de Proto-presbiterul Simion Popescu, profesor la școla Normală de Instructori din Capitală

Deci, asupra acest manuscript, ce a mai fost odată în cercetarea sa, dar atuncea reînapiat la autorului său spre revedere și corectare, comisiunea acum din nou a constat următoarele:

Manuscriptul de față, observat fiind în lăuntru sêu, cupriude următoarele materii, ce tratéză despre tot aceea ce se vede anunțat prin titlul ce'l pörtă, și anume:

I) *Explicările din Evanghelii numai pentru școlile primare* (ast fel:)

Cl. II, Trimestrul I și II, bucățile respective din Evanghelia de la Matei și Luca.

Cl. III cursul mediu și cl. III și IV școla rurală, trimestrul I și II, bucățile respective din Evanghelia Matei, Luca și Marcu.

Clasa IV, Trimestrul I, II și III de la Ioan după judecata, mörtea și Invierea Domnului.

II) *Pentru școlile normale în special*. Mai întâi: Evangheliile Duminicilor de la Paști până la Duminica Cincădecimii; apoi de la Duminica tuturor sfinților și până la Duminica 32 după Rusali; Idem de la Duminica Vameșului și până la a Floriilor, plus cele despre Nascerea Domnului, Tăerea împrejur, Magii de la răsărit, Fuga în Egipt, Uciderea pruncilor și reînapierea în Galileea. Mai adăogându-se la sfirșit și vre-o câte-va biografii de ale sfinților.

De la *töte Evangheliile Duminicilor anuale*, citéză textul numai începutul și sfirșitul la fie-care, fără să fie pus întregul text de față; așa că: *despre textul acestor Evanghelii, nu putem să ne dăm nici o părere* acum. Credem însă, că va fi pus la tipărirea eventuală numai textul recunoscut de către S-tul Sinod, după buna și corecta traducere veche de la *M-rea Neamțului*.

Apoi, și mai c'e apröpe examinată această lucrare am văđut că: *planul manualului*, conform scopului urmărit, este bine conceput; *materialul* este nemerit și bine tratat; *afară de vre-o câte-va locuri*, ce sunt de către noi corectate. *Töte explicațiunile* date, sunt cu bună chibzuire combinate și bine făcute; iar aplicările lor mai pretutindenii la viața practică și moralizătöre a tinerimei școlare, dovedește pe

un vrednic profesor și bun pedagog. Explicând pericopele Evangheliilor Duminicale, pătrunde cu multă fineță de spirit cele mai profunde nuanțe de idei, și le aplică apoi în modul cel mai potrivit vieții practice morale. Prin comparațiuni bine reușite complectează diferitele locuri laconice ale pericopelor și ale versetelor ce 'i vin la rînd. Prin alte comparațiuni bine alese între iudaismul și păgânismul vechi, ajunge la favorabile concludțiuni pentru biserica creștină de pretutindenea. În fine: Dacă se vor mai introduce de către autor, în acest manual *corectările* făcute și arătate de către comisiune, apoi cartea acésta va putea fi *unica în felul său pînă acum*, pentru școlile vizate prin ea; și va putea *îndeplini o mare lacună*, de mult simțită în tot învățămîntul *Normal primar*.

Pentru care lucru, *Comisiunea și concludde cum că: S-tul Sinod, ar putea acorda înalta sa aprobare și bine cuvîntare, spre tipărirea și introducerea prin școle a acestui manual de explicațiuni evangheliilor.*

Dator fiind autorul, ca, *după imprimare să presinte cancelariet S-tului Sinod manuscriptul cu corectările originale, dimpreună cu un exemplar imprimat spre controlare.*

Drept care Înalt Prea Sînțite Stăpâne, subsemnatul raportor cu cel mai profund respect le și supun pe acestea la înalta apreciere și aprobare a S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Arh. Conon Bacaónul*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Vă fac următoarea întrebare: Ați semnalat și în acest manuscript părțile, care trebuiesc îndreptate?

P. S. Arh. Conon Bacaónul: Peste tot locul le-am însemnat și aci cu cernelă roșie și multe cuvînte neproprii le-am înlocuit. Acest manuscris, împreună cu cel mai de sus raportat formeză peste 120 côle, pe care anume mi-am dat ostenéișă de a le citi cuvînt către cuvînt și de a le adnota, după cum se vede pe fie-care a parte.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne cerënd nimeni cuvîntul, pun la vot concludsiunile raportului.

Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mîna.
S'a pri mit.

P. S. Episcop al Râmnicului, Raportor, citește urmă...

torul raport al comisiunei pentru luarea socotelilor Tipografiei și Revistei, înregistrat la No. 203, relativ la cărțile, care să se dea pe la școli ca premii:

Inalt Prea Sântite Președinte,

S-tul Sinod în ședința sa de la 8 Maiu a. c. a admis propunerea P.P. S.S. Episcopii de Huși și de Râmnic, că unele dintre cărțile ce se află în depositul tipografiei cărților bisericești să se reducă din deposit și să se trimită P. P. S. S. Eparhiilor spre a le împărți gratis pe la diferite biblioteci și a le da ca premii pe la Seminarii și alte școli cu prilejul împărțirii premiilor.

Pe temeiul acestei propuneri, comisiunea pentru luarea socotelilor Tipografiei și ale Revistei „Biserica Ortodoxă Română“ supune la cunoștința S-tului Sinod următoarele:

Direcțiunea Tipografiei a înaintat S-tului Sinod o dată cu raportul asupra gestiunii tipografiei pe anul financiar 1897/98, înregistrat la No. 103 de la 4 Mar a. c., un tablou de situația depositului de cărți la 31 Martie a. c.

Din acest tablou se poate vedea lămurit atât mișcarea întregului deposit de la 10 Noembrie 97 până la 31 Martie a. c. cât și cărțile ce s'ar putea reduce din deposit, fără a se prejudicia casa tipografiei.

Deși având în vedere tabloul acesta, precum și trebuința neapărată de a ușura pe cât posibil din greutatea cea mare a depositului tipografiei și Revistei, până la construirea unei magazii, ce nu se mai poate mult timp amâna, comisiunea opinază a se scote din deposit următoarele cărți:

- 1) Biblia de Buzău în 5 tomuri și anum.: 200 exemplare tom I, 175 tom. II; 171 tom. III; 174 tom. IV și 178 tom. V,
  - 2) Carte de Rugăcuni 3000 exemplare.
  - 3) Enciclica patriarhală 7000 exemplare.
  - 4) Legea organică și Regulamentele S-tului Sinod 1000 exemplare.
  - 5) Psaltirea mică 2600 exemplare.
  - 6) Regulamentul costumului 372 exemplare.
  - 7) Studii despre Ierarhie 400 exemplare.
  - 8) Cele 64 cuvinte ale S-tului I. Chrisostom 745 exemplare.
  - 9) Invățătura creștină de Pr. Ștefanelli 2996 exemplare (I—II).
  - 10) Raportul S-tului Sinod asupra parohiilor 2700 exemplare.
- Tote aceste cărți vor fi repartisate pentru fie-care Eparhie după

numărul județelor ei și se vor expedia de Direcțiunea Tipografiei la Reședințele Eparhiilor în scopul aici mai sus arătat.

Acastă opiniune a sa, comisiunea vine cu smerenie prin subscrisul a o supune la deliberarea și aprobarea S-tului Sinod,

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Arh. Pimen Piteștenu: N'ași avea nimic de dis față de conclusiunile, la care a ajuns comisiunea însărcinată cu studierea acestei cestiuni; ași voi însă să se precizeze și mai bine modul cum are să se distribue cărțile și care anume cărți. Raportorul este de părere ca cărțile să se dea pe la diferite biblioteci cum și la împărțirea premiilor, și după ce ne-a arătat un catalog despre cărțile cari au să se dea și cari se pot ridica din tipografia cărților bisericești, am audīt menționându-se în acel catalog de Biblia de Buzău, de legea organică și regulamentele S-tului Sinod, despre studiul ierarhiei etc.. Eū gândesc că S-tul Sinod ar fi bine să hotărască ca aceste cărți să se dea mai ales bibliotecilor parohiale, iar nu pentru premii, de óre-ce acestea sunt cărți, care trebuie să le aibă în mână preoții; așa spre pildă studiul Ierarhiei, făcut de reșosatul Melchisedec, de asemenea catehismul pâr. Ștefaneli, de tóte aceste cărți noi avem trebuință și e bine să fie în bibliotecile parohiale. Numai atunci să se dea și pentru premii, când vor fi mai multe exemplare de cât bibliotecii parohiale sunt.

Am vėđut că comisiunea este de părere ca și raportul de parohii să se împartă la premii. Eū, cum și P. S. Vós-tră, cunóșteți cuprinsul acestui raport. Raportul acesta de parohii este primul concept de formarea parohiilor în țara noastră. Acel raport a fost mai târđiū modificat, așa că astă-đi nu are nici o valóre, dacā ar intra în mână unui cititor, sau într'o bibliotecă n'ar fi de nici un folos.

Ași fi dar de părere, ca acest raport sau volumele acestea, căci sunt fórte multe la număr, sunt póte douė, trei miș exemplare, cum se face și cu alte tipărituri, să se vındă ca hârtie maclatură din care să se facă un venit Tipografiei.

P. S. Episcop al Râmnicului: Lămuririle ce pot da P. S. Pimen Piteștenu, sunt următoarele: Mai întâi P. S. Sa a admis în principii conclusiunile raportului. Prin urmare

În această privință n'am nimic de adăugit. În ceea ce privește însă distribuirea, înalță ce S-tul Sinod a aprobat concluziunile raportului, Chiriarhiilor cărora li se vor trimite cărțile le vor distribui cum vor găsi de cuviință. Nu avem noi să le dăm lecțiunii cum să le împartă. Prin urmare, odată ce cestiunea este ast-fel rezolvită, a mai reveni asupra modului cum anume să se dea și cum să se împartă cărțile este de prisos.

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu: Am ascultat cu multă plăcere explicațiile date de P. S. Episcop al Râmnicului, dar vă declar că nu mi a trecut prin minte să dau lecțiunii P.P. S.S. Episcopilor de și în S-tul Sinod și de la S-tul Sinod putem lua toți lecțiunii, mai ales noi cei tineri.

Am crezut însă că este bine, ca P. P. S. S. Episcopilor să audă aici în S-tul Sinod, care ar fi cea mai bună măsură, ca aceste cărți distribuite să aducă un folos real bisericeii.

I. P. S. Mitropolit al Moldovei: Dar cine se interesează să mai cumpere aceste cărți?

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Numaî pentru bibliotecile parohiale.

P. S. Arh. Calistrat Bărlădenu: Eū sunt de opinie contrarie în această cestiune. Văd că raportorul spune, că are să cadă podul de la casa Tipografiei, dacă vor mai exista cărțile acelea acolo, din cauza mulțimei și greutatei lor. Eū întreb: până acum de ce n'a căzut? Am șis, că eū sunt de opinie contrarie aceleia de a se lua cărțile de acolo și a se distribui pe la bibliotecile parohiale și pe la Chiriarhi și iată pentru ce: Această instituțiune în adevăr este a S-tului Sinod numai ca parte administrativă, dar averea ei aparține Ministerului Cultelor fiind-că, după cum vă aduceți aminte, s'a dat de Ministerul Cultelor o subvențiune Tipografiei. Putem noi acum să facem pomană, să le dăm ca premiu sau să le dăm Episcopilor să le împartă? Eū sunt de părere să le lăsăm acolo, căci Biblia de Buzeu tot se poate cumpăra cu un preț minim și se pot găsi amatorii să și-o procure. Apoi raportul acela pentru parohii, care se află într'un număr considerabil, despre care și P. S. Pimen Piteștenu spune, că nu mai are nici o valoare, s'ar putea face ceva cu dînsul, căci este chiar material ca hârtie.

Prin urmare sunt de părere să nu se ridice nici o carte de acolo, chiar dacă nu va avea nici o valoare.

Dacă greutatea apasă pe Tipografie prea mult, s'ar putea găsi un mijloc ca să se ia de acolo și să se pună într'ocameră, într'un dulap și cred că se va cere de cine-va să le cumpere cu un preț cât de mic, dacă voiți să micșorăm prețul cărților, dar ca să le dăm gratis, nu înțeleg. Mențin dar cele ce am dis.

P. S. Episcop al Râmnicului: Comisiunea a venit cu acest raport pe baza unei propuneri, ce se făcuse în una din ședințele S-tului Sinod și pe care S-tul Sinod a admis'o. În acea propunere se spunea, că parte din cărțile de la Tipografie, anume acelea care nu se întreabă să se reducă din depositul Tipografiei și să se trimită pe la Chiriarii spre a le da ca premii la școlii saū a le distribui pe la diferite biblioteci.

P. S. Arh. Calistrat Bârlădenu: Ce? Nu se mai întreabă de Biblie?

P. S. Episcop al Râmnicului: Nu s'a vîndut de cât una singură,

P. S. Arh. Calistrat Bârlădenu: Fostul Director al Tipografiei este aici și ne pôte spune.

P. S. Arh. Valerian Râmnicenu: Se întreabă și de Biblii și de catehism, dar mai rar.

P. S. Episcop al Râmnicului: Comisiunea a avut în vedere raportul Direcțiunei despre gestiunea întregă a Tipografiei. În acel raport este vorba de mișcarea depositului de la Tipografie. Din el am observat că în 5 luni nu s'a vîndut nici un exemplar din aceste cărți.

Noi am lăsat în deposit un anumit număr de cărți și am opinat a se lua de acolo, după cum s'a vîndut din raport, numai exemplarele neîmperechiate.

Când este vorba de premii, este destul să dai copilului o cărtică și copilul are să spue cu bucurie: am fost premiat și la premiū mi s'a dat acēstă carte de Mitropolit saū de Episcop. Acēsta este o mângăere pentru copil, ca pe viitor să se siliască a învăța și mai mult.

Acēsta a fost opiniunea, care a admis'o S-tul Sinod, și pentru care comisiunea a venit cu raportul. Deci dar sunt

de opinie contrarie opiniunii P. S. Calistrat Bârlădenu, și vă rog, să bine-voiți, a admite concluziunile raportului.

În ceea ce privește propunerea P. S. Calistrat ca să se ia cărțile din pod și să se pună în altă cameră, eu rog pe P. S. Președinte al Comitetului Redactor, ca dacă ar putea, să facă P. S. Sa acésta, dacă găsește unde să le pună, căci unde este depositul Tipografiei este și al Revistei «Biserica Ortodoxă Română»; până atunci însă, să bine-voiască a ne da voie să venim cu acest rezultat al lucrării noastre și să rugăm pe S-tul Sinod să bine-voiască a-l aproba.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne mai cerând nimeni cuvîntul, pun la vot propunerea făcută de P. S. Calistrat Bârlădenu. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

Numai trei. Prin urmare s'a respins.

Propunerea P. S. Pimen Piteștenu mi se pare că este în unire cu concluziunile raportului.

P. S. Arh. Pimen Piteștenu: Da, numai să se precizeze.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot concluziunile raportului comisiunii, împreună cu cele exprimate de P. S. Pimen Piteștenu. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Rîmnicului, Raportor, citește următorul raport al comisiunii pentru cercetarea cărților didactico-religioase, cursul secundar, înregistrat la No. 205, relativ la manuscriptul de Morală a D-lui Haralambie Dumitrescu și a D-lui Ión Andrei și Diaconul Chirică:

Inalt Prea Sănțite Stăpâne,

Comisiunea pentru cercetarea cărților de învățămînt religios, cursul secundar, luând în cercetare manuscriptele întitulate: *Morala creștină*, pentru usul școlilor secundare, prezentate S-tului Sinod spre aprobare de către D-l Haralambie Dumitrescu, licențiat în teologie și profesor la gimnaziul din Câmpu-Lung, cu petiția înregistrată la No. 28/98 precum și cel prezentat de D-l Ión Andrei și Diac. Gh. Chirică, licențiat în teologie și profesor la Ploestî, supus S-tului Sinod cu petiția înregistrată la No. 44/98 smerit aduce la cunoștința S-tului Sinod următoarele:

Manuscriptul D-lui Haralambie Dumitrescu este îndreptat acum potrivit observărilor făcute de comisiune în sesiunea trecută; iar manuscriptul D-lui I. Andrei și Diaconului Gh. Chirică, cuprinde învățătura morală a Bisericii noastre în mod corect espusă.

Drept care, comisiunea opinază a se aproba aceste manuscrise în ce privește fondul lor, ca cărți didactice.

Resultatul acesta comisiunea cu smerenie 'l supune la deliberarea S-tului Sinod.

Raportor: (ss) † *Atanasie al Râmnicului*

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Ne cerând nimeni cuvîntul, pun la vot conclusiunile raportului. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

P. S. Episcop al Argeșului: I. P. S-șite Președinte, sunt câte-va minute de când S-tul Sinod a aprobat conclusiunile raportului comisiunei pentru cercetarea cărților de musică bisericăscă și în special acea lucrată de D. Porumbescu.

În conclusiunile raportului se spunea, că este bine să se formeze o comisiune, compusă din maștrii renumiți de musică, care împreună cu un delegat al S-tului Sinod să alégă bucășile, ce ar putea fi întroduse în corurile noastre. Acesta este conclusiunea raportului.

Așa dar rog pe S-tul Sinod, ca conform votului dat asupra conclusiunilor aceluî raport, să bine-voiască a interveni la Onor. Minister de Culte, căci numai Ministerul ar putea să alégă o comisiune din maștri renumiți de musică.

În ceea ce privește delegatul S-tului Sinod, eș așa propune pe P. S. Pimen Piteștenu, fiind-că P. S. Sa stă în Capitală și ar putea să se întrunescă mai des cu membrii acelei comisiuni.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Pun la vot propunerea P. S. Episcop al Argeșului de a se mijloci la Minister pentru numirea acelei comisiuni; iar P. S. Pimen Piteștenu va fi delegat din partea S-tului Sinod. Cine este pentru, să bine-voiască a ridica mâna.

S'a primit.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: Intr'una din.

ședințele trecute s'a discutat asupra cesțiunei unui preot paroh de la Biserica Măntuleșa din Craiova. Și după multă discuțiune s'a luat hotărîrea următoare: Ca această cesțiune să se discute când va fi present și D-nul Ministru. Dacă bine-voiți a se discuta acum, ca să nu rămână neresolvată această cesțiune, ași ruga pe P. S. Episcop al Râmnicului să bine-voiască a' l da o desvoltare cât mai suficientă, ca să pótă asculta și D-nul Ministru.

P. S. Episcop al Râmnicului: Relațiunile ce pot da asupra acestei afaceri le iaú chiar din raportul protoiereului.

Cu ocasiunea ducerii mele la Craiova, între alte cesțiuni, mi se pune înainte și acesta, cu prilejul următor: A venit la mine preotul, care este supranumerar acolo și 'mí a spus, că ar dori să'și reguleze situațiunea lui, să fie numit el paroh, căci parohul, care a fost numit acolo după cât-va timp a fost destituit. 'I-am spus să'mí facă o cerere, după care voiú trimitte pe protoereú să cerceteze cum staú lucrurile și voiú avisa. Preotul 'mí a făcut cerere; am primit'o la 28 Aprilie, am trimis pe protoereú, și protoereul 'mí referă următoarele (citește parte din raportul protoereului).

Din cele ce'mí supune la cunoscința protoereul, se vede în adevér că la biserica Măntuleșa din Craiova este o anomalie. În 1894, erau doi preoți la această biserică, care se certaú între dinșil, care să fie paroh. Din cauza acesta, neîncetat erau cereri la Episcopie. Unul aducea felurite acuzări asupra celui-l-alt. Episcopul, ca să facă liniște, a đis: Fiind-că doi se cértă va câștiga un al treilea. N'a numit nici pe unul din ei paroh, ci pe un altul. Și era ținut de lege să facă așa, fiind-că legea prevede, ca la numirea de paroh să se prefere preoții cu titlu. De aceea, predecesorul meú, numește ca paroh pe preotul Plevianu. Supune la cunoscința Ministerului această numire și Ministerul o recunósce. Păr. Plevianu numit paroh se duce la Biserică. După cât va timp însă, Epitropia spune că nu voește să'l primescă și trimete în sensul acesta un raport Ministerului. Ministerul respinge mai întâi cererea Epitropiei, spunênd că e contra legii. Dar Epitropia nu se descuragiază, ci continuă atitudinea sa și trimete din nou raport la Minister în această cesțiune. Ministerul mai în urmă revine asupra adresei, prin care recunoscuse pe parohul numit conform legii, așa că

de câți-va ani acea Biserică nu are un paroh în regulă. De aici se vede că există a anomalie acolo. Parohul care e de drept președinte al Epitropiei lipsește și toate afacerile Bisericii se girază de cei doi Epitropi mireni, ceea ce e cu totul în contra legii. S-tul Sinod a discutat cu mult interes și cu multă luare aminte această chestiune într'o ședință precedentă și a decis să se comunice și Dv. această stare de lucruri, ca să bine-voiți a lua măsuri a se pune la cale lucrul, a se aplica legea și a se introduce ordinea la acea biserică. Fiind-că Dv. sunteți aci acum, vă rog și eu din nou să bine-voiți a dispune cele ce veți crede de cuviință. Eu cred, că preotul Plevianu este numit conform cu legea de către Minister și veți face bine ca să spuneți Epitropiei să se conforme legii, să lase pe preot să-și caute de parohie și să-și exercite drepturile sale.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice:

Prea Sâni Părinți, afacerea acesta despre care mi s'a vorbit și în mod incidental la S-tul Sinod nu o cunoșteam, dar am cerut dosarul și l'am studiat.

Iată ce rezultă din dosar, care sunt cel puțin întâmpinările: Epitropii spun, că Biserica acesta este o biserică care se întreține din fondurile ei, care are Epitropii ei proprii, și numirile de paroh nu se fac de cât în înțelegere cu Epitropii și Episcop.

P. S. Episcop al Hușilor: Sunt câte-va Biserici care se administrează singure, cum este S-tul Spiridon din Iași și Dómna Bălașa, cred că acesta nu întră între acelea.

D-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice: Sunt instituțiuni cari trăesc din averile lor, și cu care nu avem nici un amestec. Nici nu ar fi trebuit póte să scrie Ministerului că a numit pe preot, căci dacă nu'l plătim nici nu ne amestecăm. Dacă Epitropii nu vor să'l plătescă, ce putem face? Nu avem nici un mijloc ca să'l forțăm. Acesta dovedesce maș mult, că numirea s'ar fi putut face în înțelegere cu Epitropii și Episcop și acesta esplică și rostul legii, căci alt-fel nu s'ar putea face.

P. S. Episcop al Hușilor: Trebuie să se observe dacă e în conformitate cu art. 12 din lege.

Dl Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice:

Este acolo un Epitrop care are calitatea acésta, cu titlul de ctitor, că este din familia celor cari au făcut Biserica, și el face parte din Epitropie cu dreptul acesta. Cum să'l dau eu afară? Și în ori-ce cas nicăeri nu am drept să'l dau afară.

P. S. Episcop al Hușilor: Il dă Prefectul afară.

D-1 Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Dacă Prefectul ar putea, eu aș putea mai 'nainte. Așa că nu ved altă situație, de cât că Epitropiș să fie în înțelegere cu Episcopul.

'Mă aduc aminte încă de un lucru. 'Mă pare rău că nu am dosarul aci, dar pe cât 'mă aduc aminte, Epitropia spunea că înainte erau doi preoți și nu se înțelegeau între dinșii, și s'a numit al treilea. În acest timp Biserica era în reconstrucție și prin urmare avea trebuință de economii. Preotul acesta trebuia să coste câte 2400 lei pe an, și cu banii aceștia epitropia avea să facă alte lucrări. Acesta a fost motivul pentru care nu l'a putut primi.

Acestea sunt elementele cestiunei, Acum să găsim soluțiunea. Dați-mi mijlocul ca să putem lua măsură.

P. S. Episcop al Râmnicului: Mijlocul este acesta: că biserica de și are fondurile sale; epitropiș sunt aleși și funcționează conform cu legea. Iată ce spune Protoereul: (citesce raportul Protoereului partea privitoare la Epitropiș).

Prin urmare, noi trebuie să usăm de prescripțiunile legii. Dacă epitropiș nu observă prescripțiunile legii, să fie revocați și înlocuiți cu alții.

D-1 Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Să urmărim lucrul în mod practic. Presupunem că după raportul acela al Protoereului, 'mă faceți hârtie, mă puneți în cunoștință, de și lucrul este clasat la Minister, căci durează acésta a-facere de 4, 5 ani, și ca să fie scos din dosar, trebuie să 'mă faceți intervențiune. Ce trebuie să fac atunci? Să scriem Primăriei ca să destitue pe Epitropul pe care l'a numit ea. Acum una din două: ori că primăria 'l schimbă, sau poate nu 'l schimbă, fiind-că Primăria este o autoritate independentă, nu pot să 'l dau eu ordin. Dacă îl schimbă, trebuie să numescă pe altu. Dar dacă nu 'l schimbă ce fac eu? Dar cel care e ales de enoriaș? Dacă cel de al doilea nou numit de Primărie nu ese din lucrarea care este deja hotărâtă, ce putem face?

Vedeți că lucrul este foarte încurcat, și nu este așa de lesne ca să-l scoți pe acel Epitrop. Dar chiar scoțându-l și punând altul în loc, lucrurile tot nu s'aun regulat.

Care ar fi apoi situațiunea? Presupuneți că preotul s'ar recunoște. El atunci, pe cei 4 ani de zile ar cere lefa, și acesta ar fi imposibil să se admită. Ar fi să se dea loc la un proces, care ar fi fără sfârșit.

P. S. Episcop al Râmnicului: Și așa va face proces! El este numit în conformitate cu legea și recunoscut de Minister, iar Epitropia nu are de cât să împlinescă prescrierile legii.

P. S. Episcop al Argeșului: Amintesc S-tului Sinod, că cu ocaziunea discutărei incidentului acestuia, adică cu ocaziunea petițiunei preotului Plevianu pentru regularea situațiunei sale, am arătat un cas identic din Eparhia mea, la Slatina, unde Primăria a revocat un paroh de acum 2 ani, sub motiv că nu ar fi administrând bine Epitropia.

Parohul acela a fost numit din 1895 de Episcop și recunoscut de Minister. Din anul 1896 se schimbă lucrul. S'a găsit un pretext, că nu s'ar fi administrând bine parohia, aceia, și s'a adus un inspector financiar, D-l Constantinescu dacă nu mă înșel, care a cercetat situațiunea și nu a găsit nici o neregularitate, de cât că s'a încasat 200 lei fără să se trecă în registrul de venituri, căci registrul era luat de autoritatea comunală și nu avea unde să le trecă. Acesta a fost motivul, că s'a destituit Epitropia întrégă, se înțelege și parohul. A numit un alt Epitrop, D-nu Aldea, și așa a rămas numai un singur Epitrop numit de Primărie, căci preotul paroh a fost înlăturat. Eū nu am putut să recunosc această destituire, fiind-că era contrarie legii. Un preot paroh nu pōte să fie destituit, de cât în urma unei judecăți, a unei hotărâri consistoriale. Și cum nu s'a găsit nici o vină asupra lui, în gestiunea administrației parohiale, nu am putut să consimt la revocarea care o făcuse D-l Primar. A rămas lucrul deci încurcat, și de atunci parohul nu primesce nimic, de și își face serviciū regulat la Biserică.

Sunt și alte Biserici cu venituri în Eparhia mea, dar merge lucrul foarte regulat. Așa de exemplu: La Pitești sunt

două biserici, S-ta Vineri care are venituri suficiente, ba încă mai rămâne ceva, dar sunt Epitropi -cu frica lui Dumnezeu. Parohul respectiv în unire cu Epitropi administrează foarte bine veniturile parohiale, le întrebuințează bine, escedentul 'l depune la Casa de depuneri conform legii.

Mai este o altă Biserică Maica-Precișta și Greci unde este o administrație parohială tot de felul acesta, și aș amândouă moșii și venituri ca să potă întreține personalul ei.

Mă mir cum în Slatina nu se poate face administrație tot în felul acesta, cum se face în Pitești, și nu se poate aplica legea, ca parohul să fie președintele acelei Epitropii, și să lucreze în bună înțelegere cu cei-l-alți Epitropi.

Rugam atunci, dacă s'ar putea să se revină la lege și mai ales era o discuțiune în S-tul Sinod, unde se găsea că Primarul de acolo nu a procedat corect, pentru că nu este dreptul lui de a înlătura un paroh din parohie. Nimeni nu poate destitui pe un sub altern, de cât acela care 'l numește. Ar putea să fie destituit de Episcop direct, sau și în urma cererii D-lui Ministru, care iarăși, când se numește un paroh, consimte la numirea sa. Dar o dată ce acesta a fost recunoscut de Ministru ca paroh, și a girat afacerile parohiei timp de un an și mai bine, cred că a fost nelegal înlăturat și nelegal este și acum neplătit de cei-l-alți doi Epitropi. Preotul vedându-se nepăstuit a și început acțiunea pe cale civilă, dar fără nici un rezultat, fiindcă aci este conflict între autorități.

Rog pe D-l Ministru a lua măsurii în privința acésta. Să atragă atențiunea D-lui Primar, sau să intervină pe lângă colegul său de la Interne, să dea ordin Primarului să respecte legea clerului, iar preotului căruia i s'a oprit salariul 2 ani, să 'i se dea.

Dacă situațiunea aceluși preot va fi așa de grea, în cât să nu mai stea acolo, s'ar putea permuta, dar să 'i se recunoscă dreptul său, să reintre în fine în lege, să fie paroh și cei-l-alți 2 epitropi să gireze afacerile parohiei, cum s'a făcut și mai înainte.

P. S. Episcop al Hușilor: Era vorba de cestiunea Preotului I. Plevianu de la Craiova.

Intrebarea este dacă Epitropia acela intră între Epitropiile prevădute de art. 12 din lege.

Acest articol își are regulamentul său special, regulamentul epitropiilor. Dacă acea epitropie intră sub prevederile art. 12 din lege, negreșit că ea trebuie să se conducă de explicațiunile ce se dau și de modul de administrare al averei, prevădută în regulamentul Epitropiilor bisericești.

Dacă Epitropia nu primește pe paroh cu de la sine putere, și nu vrea să scie nici de Ministru, nici de Chiriarhul respectiv, de nimeni, ce putem face, de cât numai ca Episcopul să închidă Biserica. Cred că are Episcopul atâta drept acolo, când nu se regulază afacerea. Dar cum am înțeles eu din cele spuse de D-l Ministru, pare că ar fi o epitropie independentă.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Așa afirmă el,

P. S. Episcop al Hușilor: Mi se pare că în legea comunală sunt prevădute anume bisericile acelea care sunt independente. Scim că sunt: D-na Bălașa, S-tul Spiridon din Iași, S-tul Spiridon de aici, Biserica Crețulescu. Acestea se conduc de aședemintele lor proprii, dar cele-l-alte trebuie să se conducă după regulamentul Epitropiilor, cu tótă că mie nu-mi place nici modul independent ale Epitropiilor citate, care tind óre-cum a înlătura autoritatea Chiriarhiei respective și fac de la sine ce vor. Dar în fine, când se va veni la modificarea legii, se va vedea ce e de făcut.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Este legea rău făcută, pentru că cele două articole, 12 și 15, sunt redigiate așa, în cât orî-cine le póte invoca când îi vine la socotélă.

Voiú căuta însă și eu să mă lămuresc, prin mijlocul explicațiunilor acestor contradiceri, când P. S. Episcop al Râmnicului 'mi va trimite intervențiunea aceea, căci lucrul este îngropat de 4 ani de zile, și trebuie să 'l aducem la discuțiune. Dacă Ministerul a dat dreptate Epitropiei, s'a pus la adăpostul art. 15.

P. S. Episcop al Râmnicului: Nu 'i-a dat întâl, mai pe urmă a revenit.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice, Acésta în virtutea art. 15, care s'a invocat din chiar intervențiunea Epitropiei de acolo și Ministerul a șis, că avënd.

fondurile sale, numirea nu se p te face de c t în înțelegere cu Epitropia  i Episcopul.

Iată care a fost teoria Ministerului.

Nu am scris nimic în ac st  afacere. Dar ca să se aducă lucrul în discuțiune,  i să se fixeze care ar fi adevărata teorie, rog pe P. S. Episcop al R mnicului, să spună teoria sa,  i să văd care este cea adevărată.

P. S. Episcop al R mnicului. Ți  să adaug, că biserica ac sta. primesce  i ea din subvenția care o d  Ministerul la parohiile urbane.

D. Ministru al Cultelor  i Instrucțiunei Publice: Puneți  i ac sta în hârtia ce'mi veți trimite.

P. S. Episcop al R mnicului: Reese din raportul protoereului. S'a dus la fața locului,  i spune că ac st  biserică, de  i are fondurile sale, nu este recunoscută între bisericile independente.

D. Ministru al Cultelor  i Instrucțiunei Publice: Ac sta este o afirmațiune. Cu cea-l-altă afirmațiune cum se face? T te acestea trebuiesc cercetate, răscolit tot în Minister.

De altmintrelea, că legea este incompletă, este că nu pune sancțiune. Spune că parohul se va numi aș  sau aș . Dar dacă Epitropia nu'l recunoșce, nu spune ce trebuie să se facă.

P. S. Episcop al R mnicului: Se revocă Epitropii care nu'ș  îndeplinesc datoria

DI. Ministru al Cultelor  i Instrucțiunei Publice, Dacă sunt de aceia cari pot să'i revocă, dar dacă este ales de enoriaș ?

P. S. Arh. Pimen Piteștenu.  i pe aceia puteți.

P. S. Episcop al Hușilor: Dacă nu 'ș  îndeplinesc datoria, parohul face cunoscut Episcopului, care intervine la Prefect  i aș  mai departe.

DI. Ministru al Cultelor  i Instrucțiunei Publice: P te că ac st  intervenție nu s'a făcut, de óre-ce stă la Epitropie ómenii aceștia. Faceți ac st  intervenție.

P. S. Episcop al R mnicului: la  act de ac sta.

DI. Ministru al Cultelor  i Instrucțiunei Publice: E  nu cunosc pe nici unul, sunt absolut strein de d nșii.  i dacă aș  fi luat vre-una din hot rriile acelea, s'ar fi putut

dice, că este luată în dorința de a face bine fără interes și s'ar fi putut bănuși că voesc să apăr ceea ce s'a făcut. Eă însă, nu am iscălit nimic în această afacere.

Trec acum la cazul arătat de P. S. Episcop al Argeșului.

Să nu credeți cum că întreprind să apăr Primăria. Primarii 'mă dau și mie necaz că și P. S. Văstre. De cât în ceea ce privește pe Preotul Pascal, care a fost revocat de acolo, de și pôte că a fost revocat în contra textului legii, nu'mă aduc aminte incidentul, dar pun în vedere lucrul acesta: că preotul trebuie să fie agent de pace, iar acest preot este preot bătălos, a ridicat totă lumea în contra lui. De altmintrelea Epitropiș nu aveaă nici un interes ca să'l scôtă.... (P. S. Episcop al Argeșului întrerupe).

Să mă lăsați să spun ce am pe inimă. Vi le-am spus P. S. Văstre în particular. Este un preot care caută gălcéva unde nu este. Din cauza acesta s'a pus rău cu Primarul, cu toți. A cui e vina? Căci alt-fel ar fi putut sta fără să'l supere cine-va.

Vă spun un incident particular. Inspectorul școlar s'a dus să facă o inspecție și a găsit mijlocul să se certe și cu dînsul. Ce să mai dic eă despre un asemenea om? De altmintrelea se vede din corespondența lui,—că de un an de zile m'am ocupat de acel preot,—am citit corespondența lui ținută cu Ministerul și se vede aprinderea lui din tot ce scrie. Dar cei cari trăesc cu dînsul vă închipuiți că cause de certă nu o să le lipsescă. Din această cauză s'a ridicat tot felul de neajunsuri, din cari una este neplata lefel, care o justifică că nu s'a purtat bine ca administrator al bisericei.

A adus pe inspectorul financiar și raportul nu a fost favorabil preotului. L'a scos dator cu vre-o 2000 lei.

P. S. Episcop al Argeșului: Nu a trecut 200 lei în registru. Dacă ar fi luat 2000 de lei 'l dam în judecată.

DI. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Nu'mă aduc aminte bine cifra. Ași fi citit dosarul ca să am afacerea în memorie, dacă așa fi știut că se va deschide afacerea acesta aci. Raportul inspectorului 'l a găsit vina, și acesta a fost natural, un motiv pentru cei-l-alți Epitropi ca să'l înlătore de la parohie. Iată motivele. De altmintrelea de preotul acesta am să mă plâng și eă. La Te-Deumul de la 8 Aprilie, acum doi ani, a refuzat să facă serviciu. A-

cesta era un motiv suficient ca să p erdă tot dreptul lui de paroh. Acum în urmă am o denunţare, dréptă sau nedr ptă, acesta nu pot să o spun, că nu e lucrul cercetat de mine, că ia bani de la preoţi, c nd se duce să facă o anchetă în sat. Există o constatare făcută de Sub-prefect, că a cerut bani de la preoţi. Este o constatare făcută cu martori. Nu le-am controlat t te acestea, dar vi le spun. Fie că va fi adevărat, fie că nu va fi adevărat, acesta dovedeşte animositatea care este între preot şi concetăţenii lui. Şi c nd e cine-va cu g lc v  în sat, jumătate vina este şi a lui. Şi pentru d nsul am siguran  că este şi el de vină şi p te în cea mai mare parte, căci '  ştiu c racterul.

P. S. Episcop al Argeşului: Se  ice că preotul acesta este turbulent şi din cauza acesta 'şi a aprins p e în cap. Aş putea să spun de unde vin neînţelegerile acestea.

DI Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei Publice: Ştiţi de unde vin? Să vă spun eu.

P. S. Episcop al Argeşului: Şi eu ştiu.

 n comuna Drăgăneşti, pe unde se afla sub-prefect un Domn Ghirgiu, pe c nd preotul se afla în exerciţiul funcţiunei, căci eşise cu icóna, sub-prefectul l'a ridicat cu g ndarmii şi l'a ținut c inci ceasuri închis. Preotul cum a scăpat de acolo 'mi-a telegrafiat.

DI. Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei Publice: C nd acesta?

P. S. Episcop al Argeşului:  n anul 1895.  ndat  ce am primit telegrama a trebuit să trimit pe protoereu în cercetare. Protoereul se duse. Prefectul însă află de acesta şi voeşte să m rgă cu protoereul. Protoereul zelos de d toria lui şi ca să nu fie influenţat, se face că are o anchetă la altă biserică şi r gă pe D. Prefect să bine-voiască a l lăsa, că nu p te să m rgă. Şi se duce apoi de face singur ancheta şi constată, că cele spuse de preot sunt adevărate. Un fapt aşa de grav nu a putut fi trecut cu vederea şi l'am semnalat D-lui Ministru de atunci. S'a supus cazul Consiliului de Miniştri şi DI. Sturdza a bine-voit a lua măsuri în contra Sub-prefectului şi l'a destituit. Dar în urmă aflr că l'a numit Director de Prefectură, l'a luat Prefectul pe l ngă sine.

De la sine se înţelege ce ură neîmpăcată trebuie să aibă.

contra preotului Pascal, care este și Protoereu și este legat de acel domn Ghirgiu.

De atunci neconținut intrigi cu Epitropii. Ba la o biserică, tocmai în ajunul Pascelui s'a trimis telegramă M. Sale Regelui când nu era aci, că li s'a închis biserica. D-nul Ministru nu a avut timp să se ocupe de aceste cestiuni, fiind ocupat cu legea Instrucțiunei.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Cu biserica de la Urși. Știu de ce a telegrafiat M. S. Regelui, că a ridicat antimisul în ajunul Pascelui.

P. S. Episcop al Argeșului: A fost Revisorul Ecclesiastic anume pentru acesta și a constatat, că biserica era în ruină și era imposibil a se mai lăsa.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Numai putea să dureze încă un an?

P. S. Episcop al Argeșului: Dacă nu se lua măsuri, nu, căci Biserica era foarte crăpată.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Ați vădit efectul, că s'a revoltat satul. Cum era să știe sătenii, că dacă crapă biserica să se închidă?

P. S. Episcop al Argeșului: Numai telegrama a fost revoltătoare, sătenii nu s'au revoltat.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Nu a fost pus motivul acesta de Protoereu.

P. S. Episcop al Argeșului: Nu puteam lua eu răspunderea dacă se dăra.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: S'a pus în vedere preotului că era dator 40 de lei.

P. S. Episcop al Argeșului: În ceea ce privește acuzarea, că preotul Pascal ar fi luat 40 de lei, nu cunosc bine afacerea. Dar cunosc un lucru: că fiind absolut nevoie de a se permuta un preot supranumerar la altă parohie, la Comănița-Deleni, căci acolo sunt două comune întrunite în parohie și este un singur preot în etate de peste 80 de ani, care nu putea îngriji de două comune, și la altă parohie Poboru erau doi preoți la biserică, am luat unul de aci și l'am transferat dincolo; Ministerul întâi nu a recunoscut această transferare,—căci legea prevede transferare numai când este o vacanță de paroh,—în urmă însă a aprobat. Când s'a făcut cunoscut preotului ca să se

permută, nu a voit, în urmă a fost sfătuit ca să se ducă și a dispus să se ducă. Când protoereul a voit să'i predea lucrurile Bisericeii, să 'i le încredințeze în administrația lui, nu a mai voit să se ducă, așa că a făcut pe protoereu să cheltuiască de două ori pentru transport. În urmă am chemat pe preot și i-am dispus: Dacă nu te duci, eu voi fi nevoit să'fi interdic serviciul dincoace fiind-că este și alt preot. Și s'a hotărât să se ducă Protoereul a trebuit să se ducă a doua oră. Cine era să plătească transportul, pentru că în lege nu se prevede diurnă de transport pentru Protoereu?

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Dacă a făcut așa este ilegal, se espune a fi dat în judecată. Este percepere de taxă ilegală și pentru acesta este articol expres în codul Penal.

Ne mai cerând nimeni cuvîntul, se pune la vot închiderea incidentului și se primește.

I. P. S. Mitropolit Primat, Președinte: A venit acum chiar o adresă de la Ministerul Cultelor, rog a'i se da citire.

P. S. Arh. Pimen Piteșteanu, dă citire adresei D-lui Ministru al Cultelor, prin care înainteză o petițiune a enoriașilor bisericeii St. Nicolae din Prund, relativ la dărămarea acestei bisericeii.

P. S. Episcop al Râmnicului: Asupra acestei cestiuni S-tul Sinod nu mai pôte reveni, -dă ore-ce a hotărât cum trebuie să se facă.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice: Hârta această nu are nici o importanță. Este o afacere, pe care S-tul Sinod a tranșat-o deja, am vorbit cu I. P. S-țitul Mitropolit Primat, Acesta este o afacere care are două fețe; mai întâi autorisația dată de S-tul Sinod spre a se dărâma biserica aceea, putend a se dărâma din punctul de vedere al cultului, este afacere internă a S-tului Sinod. Și al doilea, afacerea expropriezii este afacere civilă între Epitropia Așezămintelor Brâncovinești și a bisericeii acesteia, în care nici Ministerul, nici S-tul Sinod nu are nici un amestec.

Se pune la vot trecerea pur și simplu la ordinea zilei și se încuviințeză.

Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice, dă citire următorului Mesagiu Regal de închiderea sesiunei S-tului Sinod:

Prea Sfinții Părinți,

Sântul Sinod al Sântei Biserici Autocefale Ortodoxe Române, deschis în ziua de 1 Maiu în sesiune de primăvară, prin Decretul Nostru No. 1504 din 28 Aprilie a. c. terminându-și lucrările,

Eă, declar închisă sesiunea acestui Sânt Sinod.

Dat în București la 22 Maiu 1898.

(ss) CAROL

No. 1933

Ministru Cultelor
și
Instrucțiunei Publice
(ss) SP. HARET.

Președinte: (ss) † Iosif Mitropolit Primat.

Secretar: † *Athanasie al Râmnicului.*

